

**UCHWAŁA NR XLV/1015/22
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach
za 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 poz. 1372 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 poz. 2268 ze zm.).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach za 2021 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr XLV/1015/22
Rady Miasta Katowice
z dnia 31 marca 2022 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KATOWICACH
za 2021 rok**

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	6
ZASADY OGÓLNE	8
I. INFORMACJE OGÓLNE	9
A. ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS	11
II. POMOC ŚRODOWISKOWA	18
2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów	18
2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej	18
2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych	19
2.3 Pomoc materialna	21
2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń	21
2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc	23
2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych	23
2.5 Porady prawne	24
2.6 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogramu 2020 i Podprogramu 2021 (FEAD)	25
2.7 Sklep Socjalny	26
2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność	26
III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ	26
3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej i zawodowej readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej	28
3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione	28
3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych	28
3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych	29
3.5 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	30
3.6 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka	30
3.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność	31
IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE	32
4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych	33
4.1.1 Praca socjalna z rodziną	33
4.1.2 Asysta rodzinna	33
4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne	33
4.1.4 Terapia	34
4.1.5 Mediacje	35
4.1.6 Wolontariat	35
4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne	35
4.2.1 Rodziny zastępcze	35
4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych	37
4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne	41
4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	41
4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną	42
4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo – leczniczych	43
4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami	43
4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin	43
4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych	43
4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych	45
4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń	46
4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2021” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną	47
4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	47
V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI	52
5.1 Praca socjalna	53
5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	53
5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej	56
5.4 Mieszkanie chronione wspierane	60
5.5 Domy pomocy społecznej	60
5.6 Przygotowanie i dowóz posiłków	62
5.7 Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem	62
5.8 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 65 lat i więcej	62

5.9 Spotkania wigilijne dla seniorów	62
5.10 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej	63
5.11 Realizacja programu „Wspieraj Seniora”	63
5.12 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2021	63
5.13 Ocena realizacji celów oraz efektywność	64
VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM	68
6.1 Praca socjalna.....	69
6.2 Poradnictwo specjalistyczne	69
6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne).....	69
6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)	70
6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy	70
6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	71
VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM	73
7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych.....	74
7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych	74
7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie	74
7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn	74
7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2021”	76
7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność	76
VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	78
8.1 Rehabilitacja zawodowa	79
8.2 Rehabilitacja społeczna.....	79
8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	80
8.4 Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	81
8.5 Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł III	81
8.6 „Program wyrównywania różnic między regionami III”	82
8.7 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	82
8.8 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	83
8.9 Ocena realizacji celów oraz efektywność	84
IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	86
9.1 Praca socjalna.....	88
9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS	88
9.3 Współpraca z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”	89
9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej	89
9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025” oraz działań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy	90
9.6 Inne działania	91
9.7. Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof.	93
9.8. Ocena realizacji celów oraz efektywności.	93
X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA	95
10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne.....	96
10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy	97
10.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność	98
XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ	99
11.1 Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS	100
11.2 Inne zadania	101
11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność	101
XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	102
12.1 Świadczenia rodzinne	102
12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych.....	103
12.3 Fundusz alimentacyjny	103
12.4 Świadczenie wychowawcze	103
12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”	104

12.6 Świadczenie „Dobry start”	104
XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH.....	104
XIV. DODATKI MIESZKANIOWE	105
14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe.....	105
14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność	106
XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY	106
XVI. PROMOCJA OŚRODKA	106
16.1 Konferencje, seminaria	106
16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami	107
16.3 Nagrody, wyróżnienia	107
16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego.....	108
XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA	109
17.1 Szkolenia indywidualne	109
17.2 Szkolenia grupowe.....	109
17.3 Zespoły Konsultacyjne.....	109
17.4 Konsultacje indywidualne.....	110
17.5 Studia podyplomowe, specjalizacje	110
17.6 Superwizje indywidualne i grupowe	110
17.7 Wizyty studyjne	110
17.8 Biblioteka.....	111
XVIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ OŚRODEK W CELU ROZSZERZENIA OFERTY WSPARCIA.....	111
18.1 Projekty realizowane w 2021 roku (źródła finansowania)	111
18.2 Projekt pozakonkursowy „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”.....	115
18.3 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”.....	115
18.4 Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”	115
18.5 Projekty konkursowe ze środków EFS.....	115
18.6 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia oferty wsparcia.....	133
18.7 Współpraca na poziomie regionalnym i krajowym.....	135
ZAKOŃCZENIE	137
ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	138
ZAŁĄCZNIK 2 – INFORMATYZACJA.....	139
ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW ZREALIZOWANYCH W 2021 ROKU	140
ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2022..	141

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

CAM – Centrum Animacji Młodzieżowej
CPS – Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
CRS – Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi
DBD –Dział ds. Osób Bezdomnych
DDPS – Dzienny Dom Pomocy Społecznej
DPS – Dom Pomocy Społecznej
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FEAD - Fundusz Europejskiej Pomocy Najbardziej Potrzebującym
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IT - technologia informacyjna (ang. information technology IT)
KIS – Klub Integracji Społecznej
KMO RUS - Katowice miasto otwarte - rozwój usług społecznych
KZGM – Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
LPR – Lokalny Program Rewitalizacji
MCh – Mieszkanie Chronione
MDK – Miejski Dom Kultury
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MRiPS –Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NZOZ- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej
OW – Ośrodek Wsparcia
ON- Osoby Niepełnosprawne
PAL-W – Program Aktywności Lokalnej Welnowiec-Józefowiec i Dąb
PCAL – Program Centrum Aktywności Lokalnej
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PSU – Prace Społecznie Użyteczne
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RDP – Rodzinny Dom Pomocy
RPO WSL 2014-2020– Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
SDK – Schroniska dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi
SDM – Schroniska dla bezdomnych mężczyzn
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy
TPPS – Terenowy Punkt Pomocy Społecznej
TUR – trening umiejętności rodzicielskich
WPS – Wydział Polityki Społecznej
WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2021 roku. Podobnie jak w roku 2020, na sposób, skalę realizacji ustawowych zadań przez Ośrodek wpływ miała pandemia COVID-19 (w kontekście zarówno udzielanego przez Ośrodek wsparcia, sposobów docierania do osób potrzebujących, rozwiązań technicznych, jak i organizacji pracy w dobie zagrożeń pandemicznych). W obszarze diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem osób w szczególnie trudnej sytuacji np. seniorów, wzmacniano katalog form wsparcia (np. usługa robienia zakupów dla osób niesamodzielnych, przygotowanie paczek wraz z dowozem, organizacja spotkań wigilijnych dla seniorów, przygotowywanie paczek świątecznych dla seniorów w wieku 65 lat, wsparcie w organizacji „Dnia Ubogich”, udział w Katowickim Dniu Seniora czy realizacja programu „Wspieraj Seniora”). Warto odnotować, że w 2021 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Ośrodek niezmiennie pozyskuje na dużą skalę środki zewnętrzne – zarówno unijne, jak i środki z budżetu Państwa (funduszy celowych, programów rządowych). Zwraca uwagę absorpcja środków w ramach Funduszu Solidarnościowego, Programu Rządowego „Opieka Wytchnieniowa” (środki te pozwoliły na rozbudowę wsparcia m.in. w ramach pobytu dziennego, całodobowego czy poradnictwa specjalistycznego oraz rozbudowę wsparcia dla opiekunów osób zależnych), Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (pomoc w formie dopłaty do czynszu).

Wzmocnienie i poszerzenie oferty pomocowej Ośrodka możliwe było dzięki szerokiej i ścisłej współpracy z wieloma podmiotami z otoczenia Ośrodka. Ośrodek zaangażowany był we współpracę z organizacjami pozarządowymi m.in. w rozwijanie innowacyjnych, pionierskich w skali kraju inicjatyw/rozwiązań – uruchomienie w Katowicach kolejnego sklepu socjalnego, współpracę z utworzonym w 2021 r. pierwszym w Polsce sklepem społecznym. Ośrodek podpisał porozumienie o współpracy z Ochotniczym Hufcem Pracy czy też aktywnie uczestniczył w tworzeniu/otwarcu w 2021 r. kolejnego Centrum Integracji Społecznej celem rozwijania współpracy w obszarze aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców Katowic.

Ośrodek aktywnie współpracował z Uniwersytetem Śląskim, wspierając w przeprowadzeniu badań w zakresie wpływu pandemii COVID-19 na działanie służb pomocy społecznej, których wynikiem jest raport zawierający diagnozę sytuacji społecznej w warunkach zagrożenia COVID-19 oraz rekomendacje praktyczne. Ważne działania miasta Katowice, a w szczególności Ośrodka, na rzecz wspierania katowickich rodzin zostały docenione na arenie ogólnopolskiej. Miasto Katowice w 2021 roku wygrało prestiżowy konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej „Samorząd PRO FAMILIA 2021”, przekonując kapitułę konkursową bogactwem oferty kierowanej do rodzin – zwycięzcy w kategorii największych gmin przyjaznych rodzinie, w ramach nagrody przyznano środki finansowe w wysokości **50 000,00 zł**, które zostaną przeznaczone na zakup 15 sztuk sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem dla dzieci i młodzieży z katowickich rodzin zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Innym wymiarem aktywności Ośrodka we wspieranie katowickich rodzin było zaangażowanie w organizację, kierowaną do tej właśnie grupy odbiorców w Katowicach, dużej imprezy plenerowej „Rodzinny Piknik”, pod patronatem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS). Katowicki Ośrodek aktywnie uczestniczył ponadto w procesie konsultowania przygotowywanych przez MRiPS zmian legislacyjnych dotyczących sfery zadań pomocy społecznej.

W 2021 r. wprowadzono w Katowicach nową formę pomocy – Popołudniowe Kluby Społecznościowe, skierowaną dla osób w wieku senioralnym - mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS. Ośrodek aktywnie włączył się w działania promujące to rozwiązanie. Działania promocyjne Ośrodka znajdowały także odzwierciedlenie w prowadzonej w 2021 r. szerokiej kampanii społecznej dot. promowania rodzicielstwa zastępczego. Celem dotarcia z przekazem do możliwie najszerzej grupy odbiorców (potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze) Ośrodek wykorzystał szerokie spektrum działań promocyjnych (m.in. oklejanie autobusów miejskich, ekspozycja banerów reklamowych czy emisja spotów informacyjnych na antenie TVP3).

Niezmiennie, mimo zagrożeń epidemiologicznych i wynikających z nich ograniczeń, pracownicy Ośrodka realizowali swoje zadania prowadząc pracę z osobami/rodzinami (m.in. w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, usług asystenckich, placówek dziennych i całodobowych), angażując się we wspieranie społeczności lokalnych (sieć realizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta programów aktywności lokalnej i centrów społecznościowych). Oferta wsparcia, w razie potrzeby, była elastycznie modyfikowana, dopasowywana do potrzeb odbiorców z zachowaniem wymogów wynikających

z obowiązującego reżimu sanitarnego. Ośrodek uruchomił na swojej stronie internetowej usługę tłumacza języka migowego, celem ułatwienia dostępu do oferty wsparcia osobom z ograniczeniami, przebudował stronę internetową celem jeszcze bardziej czytelnego przekazu informacji za jej pośrednictwem.

Ogromną wagę tutejszy Ośrodek przykładał do kwestii bezpieczeństwa, zarówno klientów Ośrodka, jak i pracowników, kontrahentów czy podmiotów współpracujących. Poza paletą działań nakierowanych na redukcję zagrożeń pandemicznych, Ośrodek szczególną dbałość przykładał do zapewnienia mieszkańcom Katowic najwyższej jakości usług (przykładem są działania nakierowane na podniesienie profesjonalizmu pracowników Ośrodka poprzez liczne szkolenia, także w zakresie bezpieczeństwa osobistego, jak również zapewnienie możliwości korzystania z supervizji psychologicznych i merytorycznych).

Wyrazem dbałości o mieszkańców Katowic było też sprawne, redukujące do minimum uciążliwości dla mieszkańców Katowic, zorganizowanie operacji przekazywania realizacji zadań realizowanych do 2021 r. w ramach obsługi/wypłaty środków w ramach rządowych programów 500+ i 300+ do ZUS.

Warto wskazać, że w 2021 r. Ośrodek koordynował działania nakierowane na opracowanie (przy wykorzystaniu m.in. formuły konsultacji społecznych) nowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Katowice na lata 2022-2027 – kluczowego na poziomie gminy dokumentu dot. polityki społecznej, jak również działania związane z tworzeniem programów miejskich (np. Miejskiego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022 – 2026 Katowice bez barier.).

ZASADY OGÓLNE

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Katowic Nr XIII/82/90 z dnia 28 lutego 1990 roku do realizacji zadań pomocy społecznej. Ośrodek działa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późniejszymi zmianami).

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania wynikające z:

- 1) ustawy o pomocy społecznej,
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w tym realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym w ramach pilotażowego programu Aktywny Samorząd oraz zadań wykonywanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności),
- 4) ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 5) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”,
- 6) ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy Prawo energetyczne,
- 7) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 8) ustawy o repatriacji,
- 9) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- 10) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 11) ustawy Prawo o ruchu drogowym (karty parkingowe),
- 12) ustawy o cudzoziemcach,
- 13) ustawy o Karcie Polaka,
- 14) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- 15) ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 16) ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- 17) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 18) ustawa o Karcie Dużej Rodziny.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na rok 2021 wynosił:

zadania własne i zlecone	430 180 271,00 zł
fundusz celowy PFRON,	
program pilotażowy	
„Aktywny Samorząd”, Program	
„Zajęcia klubowe w WTZ”,	
Moduł III, Program wyrównywania	
różnic między regionami III	9 629 254,09 zł
Fundusz Solidarnościowy	104 488,80 zł

RAZEM: 439 809 525,09 zł

Środki otrzymane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach za IV kwartały 2021 roku wyniosły:

zadania własne i zlecone	425 308 142,65 zł
fundusz celowy PFRON,	
program pilotażowy	
„Aktywny Samorząd”, Program	
„Zajęcia klubowe w WTZ”,	
Moduł III, Program wyrównywania	
różnic między regionami III	9 556 934,09 zł
Fundusz Solidarnościowy	104 488,80 zł

RAZEM: 434 865 076,74 zł

**Środki w ramach części programów dla osób niepełnosprawnych rozliczana jest na przełomie kolejnych lat.*

W okresie sprawozdawczym MOPS wykorzystał:

	Wykorzystane środki (w zł)
Zadania własne gminy	86 298 941,95
Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej	315 690 466,40
Zadania powiatu	18 555 333,84
Zadania realizowane przez powiat z zakresu administracji rządowej	4 762 690,11
Fundusz celowy PFRON, PROGRAM PILOTAŻOWY Aktywny Samorząd, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”, Moduł III	9 729 755,53
Fundusz Solidarnościowy	99 908,44
RAZEM:	435 137 096,27

A. ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o dodatkach mieszkaniowych, o cudzoziemcach, o repatriacji, ustawy o Karcie Polaka oraz udzielał świadczeń finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2021 roku Ośrodek realizował również zadania na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W 2021 roku realizowane były również zadania „Opieka wytnieniowa” z Funduszu Solidarnościowego oraz program „Wyrównywanie różnic między regionami III” ze środków PFRON.

Ponadto Ośrodek realizował pilotażowy program „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ” oraz 13 projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykonanie wydatków w 2021 roku uległo zmniejszeniu, które wynika w głównej mierze z przeniesienia realizacji zadania przyznawanie i wypłata świadczenia „Dobry start” do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże są zadania, w ramach których wykonanie uległo zwiększeniu: świadczenia pielęgnacyjne wraz ze składkami

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Budżet MOPS (łącznie z funduszem celowym PFRON, program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Zajęcia klubowe w WTZ, Fundusz Solidarnościowy)	283 756 729	291 029 060	365 151 866	437 044 751	435 137 096
% wzrostu w roku 2021 w stosunku do roku 2017:					53,35%
% wzrostu w roku 2021 w stosunku do roku 2020:					- 0,44%

Porównanie wydatków MOPS w latach 2020-2021

Rodzaj wydatku	Część całości wydatków (w %)	
	2020	2021
I Pomoc Materialna	77,94%	76,86%
1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny	2,48%	2,45%
2. Świadczenia rodzinne	10,89%	12,01%
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1,57%	1,48%
4. Świadczenia rodzicielskie	1,08%	0,95%
5. Świadczenia wychowawcze, dodatki wychowawcze	57,72%	57,65%
6. Świadczenia z tyt. Programu "Dobry start"	1,79%	0,02%
7. Dodatki mieszkaniowe	2,34%	2,22%
8. Dodatki energetyczne		0,07%
9. Dopłaty do czynszu	0,07%	0,01%
II Pomoc niematerialna	17,84%	18,66%
1. Praca Socjalna	1,49%	1,60%
2. Opieka nad dzieckiem i rodziną	1,09%	1,34%
3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza	2,62%	2,56%
4. Opieka nad osobami starszymi	6,55%	6,95%
5. Pomoc osobom zaburzonej i ich rodzinom	0,22%	0,21%
6. Pomoc dla osób bezdomnych	0,83%	0,92%
7. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych	2,73%	2,98%
8. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy	0,14%	0,16%
9. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia	0,01%	0,01%
10. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień	0,10%	0,11%
11. Opiekun prawny	0,03%	0,06%
12. Wynagrodzenie dla kuratora	0,00%	0,00%
13. Pomoc dla repatriantów	0,02%	0,04%
14. Pomoc dla cudzoziemców	0,00%	0,00%
15. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka	0,04%	0,08%
16. Emisja programu TV Srebrne Katowice	0,04%	-
17. Wydatki COVID -19	0,27%	0,05%
18. Trwałość projektów	0,31%	0,41%
19. Realizacja projektów w ramach funduszy strukturalnych	1,35%	1,18%
III Pozostałe wydatki	4,22%	4,48%
1. Remonty	0,13%	0,12%
2. Zakupy inwestycyjne	0,01%	0,04%
3. Zadanie inwestycyjne		0,00%
4. Koszty obsługi	4,08%	4,32%

I. POMOC MATERIALNA

1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta, szczególnie, jeśli są one przyznawane w formie warunkowej. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są w szczególności w formie zasiłków stałych, okresowych oraz celowych.

W 2021 roku pomoc w formie świadczeń dla **5 381** rodzin wyniosła **10 667 048,15 zł**.

2. Świadczenia rodzinne

W 2021 roku Ośrodek wypłacił dla **10 906** osób następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia rodzinne w kwocie: **47 797 802,19 zł**,
- ⇒ składki zdrowotne w kwocie **755 281,19 zł**,
- ⇒ składki emerytalno-rentowe dla podopiecznych w kwocie: **3 465 708,59 zł**,
- ⇒ świadczenie z tytułu urodzenia żywego dziecka posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art.4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w kwocie: **84 000,00 zł**,
- ⇒ zasiłki dla opiekunów w kwocie: **142 253,00 zł**.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Koszt wypłaconych w 2021 roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł **6 419 595,59 zł** dla **1 456** dzieci.

4. Świadczenia rodzicielskie

W 2021 roku wydano **502** decyzje przyznające świadczenia rodzicielskie, na podstawie których wypłacono świadczenia w kwocie **4 138 253,13 zł**.

5. Świadczenia wychowawcze, dodatki wychowawcze, dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego

W 2021 roku Ośrodek wypłacił następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia wychowawcze w kwocie **247 726 903,54 zł** dla **43 274** dzieci,
- ⇒ dodatki wychowawcze dla rodzin zastępczych w kwocie **1 747 431,07 zł** dla **344** dzieci,
- ⇒ dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego dla placówek w kwocie **1 388 170,77 zł** dla **320** dzieci.

6. Świadczenie z programu „Dobry start”

W 2021 roku Ośrodek wypłacił następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia z programu „Dobry start” w kwocie **85 500,00 zł** dla **285** dzieci.

7. Dodatki mieszkaniowe

W 2021 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe w kwocie: **9 674 516,78 zł** dla **3 788** rodzin.

8. Dodatki energetyczne

W 2021 roku wypłacono dodatki energetyczne w kwocie: **303 832,66 zł** dla **1 665** rodzin.

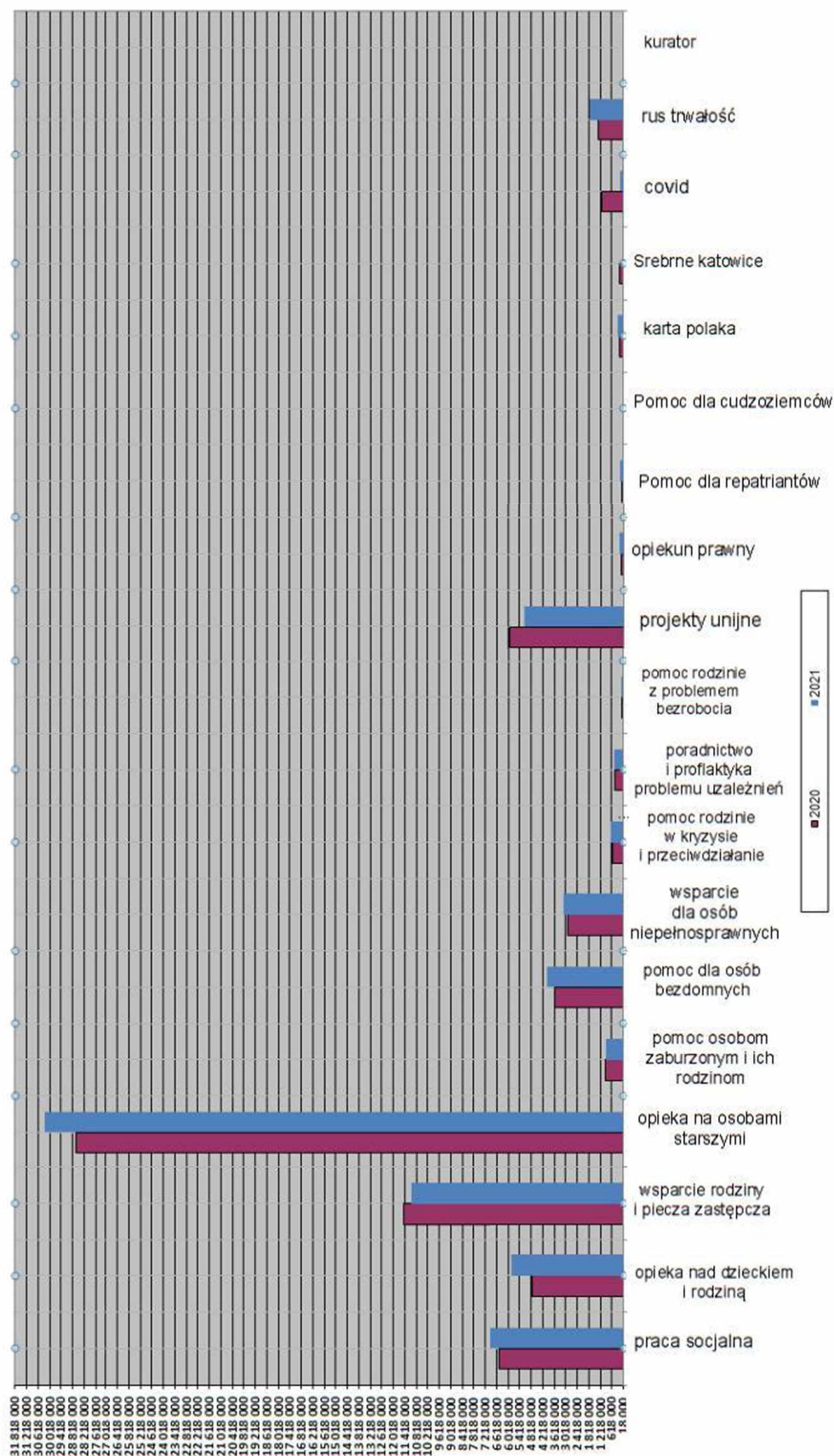
9. Dopłaty do czynszu

W 2021 roku wypłacono dopłaty do czynszu w kwocie: **29 244,33 zł** dla **13** rodzin.

II. POMOC NIEMATERIALNA

Pomoc niematerialna jest udzielana osobom starszym i niepełnosprawnym, rodzinom zastępczym, rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osobom bezrobotnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom bezdomnym, osobom uzależnionym od alkoholu oraz ofiarom przemocy. Pomoc ta jest realizowana w formie rzeczowej i instytucjonalnej.

Wydatki w latach 2020-2021

ZAKRES POMOCY NIEMATERIALNEJ

1. Praca socjalna

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym Miasta, prowadzona przez pracowników socjalnych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej i Dziale ds. Osób Bezdomnych przy współudziale Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz innych komórek organizacyjnych MOPS.

Koszt prowadzenia pracy socjalnej, którą objęto **3 764** rodzin wyniósł: **6 965 681,12 zł**.

2. Opieka nad dzieckiem i rodziną

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ pomoc instytucjonalną: Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe prowadzone przez MOPS, których utrzymanie kosztowało: **2 511 743,17 zł**,
- ⇒ paczki świąteczne dla dzieci na kwotę **87 000,00 zł**,
- ⇒ posiłki dla dzieci i młodzieży (w tym: obiady dowożone przez firmy usługowe) na kwotę **2 623 393,82 zł**,
- ⇒ poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieży na kwotę **524 134,98 zł**,
- ⇒ Inicjatywy lokalne na kwotę **88 026,25 zł**.

Koszt łączny pomocy w 2021 roku wyniósł: **5 834 298,22 zł** dla **3 095** osób.

3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ świadczenia dla rodzin zastępczych, w kwocie **4 219 589,28 zł**,
- ⇒ opłacenie pobytu dzieci w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, w kwocie **434 389,61 zł**,
- ⇒ wynagrodzenia i składki dla zawodowych rodzin zastępczych, w kwocie: **829 714,67 zł**,
- ⇒ pomoc dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, w wysokości **819 450,23 zł**,
- ⇒ szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dla rodzin zastępczych już funkcjonujących na kwotę: **25 320,00 zł**,
- ⇒ działalność asystentów rodzin, której koszt wyniósł **1 003 705,04 zł**,
- ⇒ działalność koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej **1 712 119,71 zł**,
- ⇒ porozumienia z innymi powiatami na kwotę **2 030 279,13 zł**.

Koszt pomocy w 2021 roku wyniósł: **11 074 567,67 zł** dla **514** rodzin.

4. Opieka nad osobami starszymi

Opieka jest prowadzona poprzez następujące działania:

- ⇒ w miejscu zamieszkania:
 - świadczenie usług opiekuńczych i specjalistyczno-opiekuńczych na kwotę **9 031 657,00 zł**,
 - realizację programów m.in.: grupa wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych: „Radość życia – wszystko mogę” na kwotę **34 263,82 zł**,
 - realizacja zadania z Budżetu Obywatelskiego „Dla Aktywnych Seniorów” na kwotę **74 301,36 zł**,
 - Inicjatywy lokalne na kwotę **24 536,73 zł**,
 - spotkania seniorów w okresie świątecznym na kwotę **67 544,00 zł**,
- ⇒ pomoc instytucjonalną:
 - ponoszenie kosztów prowadzenia mieszkań chronionych na kwotę: **1 078 126,85 zł**,
 - ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów, na kwotę **18 351 028,42 zł**,
 - ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w rodzinnych domach pomocy społecznej na kwotę **265 218,37 zł**,
 - realizacja programu „Wspieraj seniora” na kwotę **152 737,00 zł**,
 - pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu przeznaczona dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku, na kwotę **1 181 336,40 zł**.

Koszt pomocy dla **3 869** osób starszych w 2021 roku wyniósł: **30 260 749,95 zł**.

5. Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom

W celu zapewnienia pomocy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- ⇒ zorganizował i sfinansował dla podopiecznych specjalistyczne usługi opiekuńcze na kwotę: **65 054,83 zł**,
- ⇒ prowadzi Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego świadczące różnego typu usługi dla osób zaburzonych psychicznie, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze, polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacji – jako wspieranie procesu leczenia oraz pomocy mieszkaniowej oraz poradnictwo specjalistyczne, łącznie na kwotę **839 972,82 zł**,
- ⇒ finansuje posiłki dla podopiecznych środowiskowych domów samopomocy, których koszt wyniósł: **22 247,18 zł**,
- ⇒ zorganizował przewiezienie osób chorych psychicznie na podstawie postanowienia sądu na kwotę **7 698,05 zł**.

Koszt pomocy dla 539 osób z zaburzeniami w 2021 roku wyniósł: **934 972,88 zł**.

6. Pomoc dla osób bezdomnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- ⇒ udzielenie schronienia w Schroniskach dla Osób Bezdomnych, których utrzymanie wyniosło **1 553 610,54 zł**,
- ⇒ pomoc dla bezdomnych kobiet i dzieci w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi, których utrzymanie wyniosło **1 753 058,32 zł**,
- ⇒ pomoc w formie pracy socjalnej w Dziale ds. Osób Bezdomnych, której koszt wyniósł **716 493,03 zł**.

Koszt pomocy dla 674 osób bezdomnych w 2021 roku wyniósł **4 023 161,89 zł**.

7. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- ⇒ orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Łączny koszt poniesiony na orzekanie wyniósł **1 084 382,70 zł**,
- ⇒ realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”, a także w ramach zajęć klubowych w WTZ oraz Modułu III oraz Programu wyrównywania różnic między regionami. Wielkość wydatków na świadczenia wyniosła **9 729 755,53 zł**,
- ⇒ realizacja programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego – Opieka wytchnieniowa na kwotę **99 908,44 zł**,
- ⇒ zakup usług rehabilitacyjnych w ośrodkach dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, w kwocie **2 041 722,15 zł**.

Koszt pomocy dla 1 877 osób niepełnosprawnych w 2021 roku wyniósł: **12 955 768,82 zł**.

8. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy

Koszt pomocy dla 845 osób dotkniętych problemem przemocy domowej oraz znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych wyniósł **693 856,56 zł**.

9. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia

Koszt pomocy 8 rodzinom z problemem bezrobocia w 2021 roku wyniósł **62 246,45 zł**.

10. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień

Koszt konsultacji dla 401 osób z problemem alkoholowym wyniósł **458 983,31 zł**.

11. Opiekun prawny

W 2021 roku wypłacono 32 opiekunom prawnym łącznie **245 608,46 zł**.

12. Wynagrodzenie dla kuratora

W 2021 roku wypłacono 3 kuratorom łącznie **5 228,16 zł** tytułem wynagrodzenia przyznanego przez Sąd.

13. Pomoc dla repatriantów

Na pomoc dla 3 rodzin repatriantów wydano kwotę **183 860,12 zł**.

14. Pomoc dla cudzoziemców

W 2021 roku Ośrodek wypłacił 1 rodzinie świadczenia na kwotę **13 790,10 zł.**

15. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka została wypłacona dla 36 osób na kwotę 333 465,00 zł.

16. Wydatki związane z sytuacją epidemiologiczną na walkę ze skutkami Covid-19 na kwotę 209 181,50 zł.

17. Wydatki na dzienne domy pomocy społecznej w ramach trwałości projektu KMO RUS I etap na kwotę 1 778 170,96 zł.

18. Realizacja projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu I etap” wyniosły – **641 694,99 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu II etap” wyniosły – **428 347,49 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże II etap” wyniosły – **241 330,09 zł.**

Wydatki projektu „Centrum społecznościowe Szopki w Szopienicach II etap” wyniosły – **642 477,91 zł.**

Wydatki projektu „Bogucice - moje miejsce na ziemi. Program aktywności Lokalnej I etap” wyniosły – **18 151,00 zł.**

Wydatki projektu „Bogucice - moje miejsce na ziemi. Program aktywności Lokalnej II etap” wyniosły – **441 809,46 zł,**

Wydatki projektu „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” wyniosły – **33 626,30 zł.**

Wydatki projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach II etap” wyniosły – **707 148,71 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - organizowanie społeczności lokalnej I etap” wyniosły – **10 763,00 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - organizowanie społeczności lokalnej II etap” wyniosły – **497 687,73 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - rozwój usług społecznych II etap” wyniosły – **652 870,96 zł.**

Wydatki projektu „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu” wyniosły – **563 031,78 zł.**

Wydatki projektu "Program Aktywności Lokalnej - Welnowiec, Józefowiec i Dąb" wyniosły – **276 128,69 zł.**

Łącznie w ramach realizacji projektów wydano: **5 155 068,11 zł.**

III. POZOSTAŁE WYDATKI

1. Remonty.

W 2021 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach nakłady na remonty 4 obiektów wyniosły **540 063,52 zł.**

2. Zakupy inwestycyjne.

W 2021 roku zrealizowano zakupy niezbędnego sprzętu informatycznego na kwotę **185 866,53 zł.**

3. Zadanie inwestycyjne

W 2021 roku zmodernizowana została sieć komputerowa w obiekcie przy ul. Krakowskiej 138 na kwotę **11 661,47 zł.**

4. Koszty obsługi

Koszt obsługi związany z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka wyniósł **18 785 304,48 zł,** w tym koszt utrzymania używanych obiektów **460 149,38 zł.**

Wydatki na koszty obsługi związane z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka w 2021 roku stanowiły **4,32 %** ogółu poniesionych wydatków.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc środowiskowa stanowi jedno z zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem strategicznym jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów

W 2021 roku o pomoc środowiskową MOPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej zwróciło się 7 634 rodzin.

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin objętych pomocą w 2021 roku
Ubóstwo	1 110
Sieroctwo	2
Bezdomność	519
Potrzeba ochrony macierzyństwa	91
w tym wielodzietność	22
Bezrobocie	1 089
Niepełnosprawność	1 980
Długotrwała lub ciężka choroba	2 249
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	1 412
w tym: rodziny niepełne	838
rodziny wielodzietne	442
Przemoc w rodzinie	26
Alkoholizm	232
Narkomania	17
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	18
Trudności integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	2
Zdarzenie losowe	15
Sytuacja kryzysowa	28

Najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej są: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, ubóstwo oraz bezrobocie.

	liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Katowicach	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS
2021 rok	3 898*	1 179

*stan na dzień 31.12.2021 r.

2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej

Zadania Terenowych Punktów Pomocy Społecznej:

- pomoc materialna,
- praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- konsultacje w sprawach dotyczących uzależnienia od alkoholu.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów

dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

styczeń-grudzień 2021 r.	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba etatów pracowników socjalnych*
TPPS 1	615	1 363	10
TPPS 2	587	1 256	10
TPPS 3	604	1 249	11
TPPS 4	613	1 229	10
TPPS 5	618	1 305	11
TPPS 6	518	1 039	10
TPPS 7	633	1 215	11
TPPS 8	604	1 395	11
TPPS 9	601	1 183	10
TPPS 10	622	1 449	11
RAZEM:	6 015	12 683	105

*stan na 31.12.2021 r.

2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz stworzenie holistycznej diagnozy na podstawie wywiadu środowiskowego. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Pracownicy socjalni prowadzą także procesy usamodzielniania wychowanków opuszczających specjalistyczne ośrodki wychowawcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj.:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w tut. Ośrodku w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego oraz innych specjalistów - członków zespołu skierowane na poprawę funkcjonowania rodzin,
- ustalanie programu usamodzielniania z wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek specjalistycznych oraz monitorowanie realizacji programu, a także przyznawanie i rozliczanie pomocy finansowej na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy rzeczowej,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno-pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej - w 2021 r., z uwagi na pandemię, spotkania odbywały się tylko online,
- udział w zespołach dot. pełnoletnich wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nadal w nich przebywających,
- współpracę z parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,

- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- prowadzenie postępowań alimentacyjnych z krewnymi w linii prostej osób umieszczanych w Domach Pomocy Społecznej,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- pełnienie funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: wydawanie paczek dla dzieci i seniorów, Wigilia dla nieformalnych klubów seniora, Wigilia organizowana przez Zakon Maltański w formie dostarczenia paczek świątecznych, Złot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne,
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Sądu bądź innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek wychowawczy,
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z agencjami świadczącymi usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym przeprowadzanie kontroli usług w dni wolne od pracy oraz bieżące monitorowanie ich realizacji przez opiekunki zatrudnione przez agencje,
- w ramach prezentacji działalności Ośrodka współprowadzenie szkoleń i konferencji,
- udział w tworzeniu diagnozy problemów w mieście Katowice,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny, a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z osobą/rodziną, uczestnictwo w zespołach ds. pracy z osobą/rodziną zwolnionych przez asystentów rodziny,
- współrealizowanie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020 Podprogram 2020 i 2021 poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności, rekrutowanie do udziału w organizowanych warsztatach żywieniowych,
- udział pracownika socjalnego w posiedzeniu dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- podejmowanie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zależnym,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych oraz prowadzenie negocjacji na okoliczność ustalenia odpłatności za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej,
- prowadzenie postępowań w sprawach przyznania pomocy oraz pracy socjalnej repatriantom oraz uchodźcom,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rekrutacji do prac społecznie użytecznych oraz wymiany informacji na temat uczestników prac,
- współpraca z Centrum Integracji Społecznej w zakresie rekrutacji i wymiany informacji na temat uczestników zajęć w Centrum.

W 2021 roku kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem Wiosna w ramach ogólnopolskiej akcji „Szlachetna paczka”.

Pracownicy socjalni są współrealizatorami miejskiego programu dla osób starszych i niepełnosprawnych „Siedemdziesiąt Plus” (szczegółowy opis w rozdziale V pkt. 5.12), „Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego”.

Ponadto pracownicy socjalni:

- aktywnie włączyli się w promowanie działań wspierających mieszkańców w realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska tzw. niskiej emisji – realizacja zadań wynikających z Uchwały nr V/36/1/2017

Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r., pracownicy kontrolowali paleniska i użytkowany opał we współpracy z pracownikami Straży Miejskiej,

- na bieżąco współpracowali ze stowarzyszeniami i związkami kombatanckimi,
- weryfikowali zgłoszenia osób starszych z programu „Wspieraj Seniora” oraz przeprowadzali postępowania w celu objęcia pomocą w formie posiłków wraz z dowozem w ramach tego programu,
- weryfikowali zgłoszenia osób starszych z programu „Srebrny telefon dla seniorów”,
- zgłaszali osoby potrzebujące do Programu „Złota Rączka”,
- wydawali skierowania do sklepu socjalnego,
- weryfikowali osoby niesamodzielne, seniorów oraz mieszkańców Katowic w szczególnej sytuacji życiowej (np. objętych kwarantanną, nadzorem sanitarnym) pod kątem objęcia pomocą w formie pogotowia zakupowego/paczki,
- zgłaszali osoby leżące, obłożnie chore, niesamodzielne do dowozu na szczepienia przeciw COVID-19,
- załatwiali w przychodniach przewóz leżących osób chorych na COVID-19 do izolatorium.

Mając na uwadze wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, pracownicy socjalni inicjują i realizują programy dostosowane do potrzeb środowisk lokalnych.

W ramach powyższych programów specjaliści podejmują pracę w oparciu o zdiagnozowane już problemy, jak również podejmują szeroko rozumianą profilaktykę. Adresatami programów są rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, usamodzielniający się wychowankowie, osoby bezrobotne oraz osoby starsze i niepełnosprawne.

2.3 Pomoc materialna

2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń

Pomoc materialna na utrzymanie rodziny

Zadania własne

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Zasilek okresowy	2 759 515,66

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Zasilki stałe	4 855 366,75
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	444 646,90

Zasilek celowy	Kwota świadczeń (w zł)
W tym:	
Żywność i środki czystości	27 068,50
Leki i świadczenia zdrowotne	182 238,73
Wydatki mieszkaniowe	150 248,46
Pokrycie kosztów ogrzewania elektrycznego lub gazowego	61 345,89
Opał	858 128,99
Dofinansowanie do wkładu własnego przeznaczonego na zmianę systemu grzewczego na proekologiczne	2 168,98
Inne	1 271 632,86
Zdarzenie losowe (zasilek przyznawany osobie lub rodzinie które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego)	51 284,97
Dofinansowanie do opłaty stałej w złobku	57 995,46

Razem zadania własne: 10 721 642,15 zł.

Pomoc dla repatriantów

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłacił świadczenia dla **3 rodzin** repatriantów na łączną kwotę **183 860,12 zł**, w tym: **158 760,20 zł** ze środków budżetu państwa (na pokrycie kosztów przejazdu oraz zagospodarowanie i bieżące utrzymanie) i **25 099,92 zł** ze środków gminy Katowice na pokrycie opłat mieszkaniowych oraz kosztu nauki języka polskiego.

Pomoc dla cudzoziemców

W 2021 r. wypłacono pomoc pieniężną dla **1 cudzoziemca** w ramach Indywidualnego Programu Integracji w łącznej kwocie **13 209,60 zł** oraz opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej wysokości **580,50 zł** dla 1 osoby.

Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka

W 2021 r. wypłacono pomoc pieniężną dla **39 osób** posiadających Kartę Polaka na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego w łącznej kwocie **333 465,00 zł**.

Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2021 r. wypłacono wynagrodzenie przyznane przez sąd za sprawowanie opieki **32 opiekunom** w łącznej kwocie **245 608,46 zł** oraz **3 kuratorom** na łączną kwotę **5 228,16 zł**.

Dzień Ubogich

W 2021 roku dofinansowano akcję charytatywną z okazji organizacji Światowego Dnia Ubogich w Katowicach dla osób ubogich, w kryzysie bezdomności i borykających się z różnego rodzaju uzależnieniami. Akcja charytatywna odbyła się w dniu 14.11.2021 r. w Katowicach i uczestniczyli w niej mieszkańcy Katowic potrzebujący wsparcia. Ze względu na stan epidemiologiczny i obowiązujące obostrzenia uczestnictwo osób miało formę rotacyjną. Kwota dofinansowania wyniosła **15 000,00 zł**.

Projekty socjalne

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował następujące projekty socjalne:

- **„Wzmacnianie potencjału osób potrzebujących w Katowicach – organizacja uroczystej Wigilii dla osób samotnych”** – projekt polegał na przygotowaniu zestawów świątecznych na Wigilię Bożego Narodzenia wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem do około **1 500 osób** m.in. samotnych, starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych potrzebujących mieszkańców Katowic, którzy wyrażą chęć otrzymania zestawu świątecznego zgłaszając się do Fundacji Wolne Miejsce za pomocą infolinii w ramach Metropolitalnej Wigilii dla Samotnych w Katowicach. Zestawy zostały dostarczone przez wolontariuszy w dniu 24.12.2021 r. bezpośrednio pod adresy osób, które zgłosiły się za pomocą infolinii. Kwota dofinansowania wyniosła **130 000,00 zł** i obejmowała koszty m.in.: wynajmu kuchni, sprzętu gastronomicznego, samochodów chłodni, zakupu produktów żywnościowych na przygotowanie dań wigilijnych, toreb ekologicznych z logiem miasta Katowice, naczyń jednorazowych, uruchomienia infolinii, dowozu zestawów świątecznych do miejsc zamieszkania;
- **„Wzmacnianie potencjału osób potrzebujących w Katowicach – organizacja Wigilii dla osób/rodzin z dziećmi potrzebujących wsparcia”** – projekt polegał na zorganizowaniu stacjonarnie w dniu 23.12.2021 r. w Restauracji „Marysin Dwór” (przy zachowaniu zasad reżimu sanitarnego) uroczystej Wigilii dla **100 osób** (rodzin z dziećmi) wraz z wręczeniem paczek. Paczki zostały wręczone dla osób i rodzin z dziećmi potrzebujących wsparcia wskazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Kwota dofinansowania dla Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich wyniosła **10 000,00 zł**.

Paczki na Śniadanie Wielkanocne

W 2021 roku dofinansowano na podstawie zawartej umowy przygotowanie paczek zawierających hermetycznie zapakowane potrawy wielkanocne wraz z rozwiezieniem do **1 500 osób** m.in. samotnych, starszych, potrzebujących mieszkańców Katowic, którzy wyrażą chęć otrzymania paczki zgłaszając się do Wykonawcy za pomocą wskazanej przez niego infolinii w ramach Metropolitalnego Śniadania Wielkanocnego dla Samotnych w Katowicach. Paczki zostały dostarczone przez wolontariuszy w dniu 04.04.2021 r. bezpośrednio pod adresy osób, które zgłosiły się za pomocą infolinii lub strony internetowej. Kwota dofinansowania wyniosła **35 000,00 zł** dla Fundacji Wolne Miejsce.

2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc

Pomoc w formie niepieniężnej

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Bony	607 970,00

W celu zapobiegania marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem, MOPS przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby klienta. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- **zasilków stałych, okresowych i celowych w formie bonów**, które mogą być realizowane na zakup różnego rodzaju towarów z wyłączeniem alkoholu i wyrobów tytoniowych,
- **pomocy warunkowej**:
 - **na leki** – wypłata zasiłku następowała z zaliczki w TPPS, a zakup leków dokonywany był bezpośrednio przez pracownika socjalnego,
 - **na bieżące wydatki mieszkaniowe** – zwrot klientowi po okazaniu dowodu wpłaty określonych sum na bieżące opłaty mieszkaniowe, zgodnie z zawartym porozumieniem. Istotnym elementem przyznawania pomocy warunkowej jest trening umiejętności gospodarowania środkami finansowymi oraz wyrobienie nawyku regularnego opłacania wydatków mieszkaniowych,
- **posiłków** wydawanych codziennie dla około **390 osób** przez Jadłodajnie prowadzone przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy „mały grant” oraz umów na dotacje zawieranych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

JADŁODAJNIE	Liczba posiłków
Jadłodajnia Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Katowickie ul. Bracka 18	30
Jadłodajnia Rzymsko - Katolickiej Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny Pl. Szramka 1	160
Jadłodajnia Gómośląskiego Towarzystwa Charytatywnego ul. Jagiellońska 17	200
RAZEM:	390

2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej nadal pracują w ramach czterech specjalizacji:

- **osób starszych i niepełnosprawnych** – podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku. Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych i niepełnosprawnych, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych;
- **osób bezrobotnych** – w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia. Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Katowicach w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka;
- **rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi** – założeniem pracy w tej specjalizacji jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań. Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy

grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współudziale Policji, Sądu i Ośrodka Interwencji Kryzysowej;

- **rodzin zastępczych, naturalnych oraz usamodzielnianych wychowanków** – praca socjalna ukierunkowana jest głównie na wspieranie rodziny zastępczej w pełnionej przez nią roli. Z młodymi osobami opuszczającymi placówki lub rodziny zastępcze prowadzona jest praca, której celem jest umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Dzięki wysokiemu poziomowi prowadzonej metodyki pracy socjalnej, możliwe jest aktywne włączenie w rozwiązywanie swoich problemów dużej liczby osób i rodzin. W 2021 r. wykonano następujące formy pracy socjalnej dla **3 764** rodzin:

FORMA PRACY SOCJALNEJ*	LICZBA
Kontakty z rodziną (wizyta, interwencja kryzysowa, odwiedziny, organizacja wolnego czasu)	3 163
Kontakty z instytucjami (załatwianie dokumentu tożsamości, spraw w biurach, współpraca ze służbami porządkowymi itp.)	347
Współpraca z innymi organizacjami (wystąpienia o pomoc do organizacji charytatywnych, organizacja umieszczenia w DPS, współpraca z pracownikami socjalnymi innych instytucji)	170
Funkcjonowanie rodziny (rozładowywanie konfliktów rodzinnych, kontakty z rodziną zewnętrzną, resocjalizacja)	32
Alimenty (pomoc w załatwieniu alimentów, odnalezienie opiekuna prawnego, przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, reprezentowanie w instytucjach prawnych)	7
Świadczenia ZUS i pokrewne (przygotowanie i wniesienie sprawy o świadczenia emeryt-rent., pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności)	33
Zaopatrzenie (dostarczanie żywności, lekarstw, opału, innych przedmiotów)	8
Zakupy (żywności, lekarstw, środków higieny osobistej, opału, innych przedmiotów)	41
Usługi (załatwianie usług hydraulicznych, RTV, napraw sprzętu domowego, organizacja pomocy usługowej przez organizacje pozarządowe)	282
Żywnienie (załatwienie żywienia w szkole, zakładzie pracy)	219
Mieszkanie (załatwienie ubezpieczenia mieszkania, sprzętów, zamiany mieszkania, przeprowadzki, pomoc w uzyskaniu lokalu socjalnego)	311
Kontakty z otoczeniem (kontakty z klubami seniora, nawiązanie kontaktów z sąsiadami, kreowanie kontaktów społecznych)	86
Praca (pomoc w podjęciu pracy zarobkowej, współpraca z zakładem pracy)	172
Oświata (współpraca ze szkołą, załatwienie żłobka, przedszkola, douczanie dzieci, umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej)	50
Czas wolny (załatwianie kolonii, wakacji w miejscu zamieszkania, zimowiska)	113
Opieka medyczna w miejscu zamieszkania (załatwienie wizyty lekarza, współpraca ze służbami medycznymi, współpraca z placówkami zwalczającymi uzależnienia)	139
Współpraca ze szpitalami (organizacja umieszczenia w szpitalu, organizacja pobytu w szpitalu, odwiedziny)	16
Poradnictwo specjalistyczne (organizacja ogólnych porad prawnych, pedagogicznych, pomocy psychologicznej, porady indywidualne)	353
Inne formy pracy socjalnej	3 732

*podział na kategorie oraz opisy do kategorii są zgodne ze słownikiem centralnym znajdującym się w systemie komputerowym Pomost Stad. dystrybuowanym przez MRiPS.

2.5 Porady prawne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnieni są konsultanci ds. prawnych prowadzący poradnictwo prawne dla podopiecznych. Udzielają również konsultacji pracownikom Ośrodka, w tym pracownikom socjalnym.

W 2021 roku konsultanci świadczyli poradnictwo dla klientów incydentalnie z uwagi na szeroki zakres możliwości skorzystania z poradnictwa poza Ośrodkiem oraz z powodu epidemii COVID-19.

W 2021 roku udzielono łącznie porad w następującym zakresie:

Indywidualne konsultacje prawne w zakresie:	Liczba porad w 2021 r.
Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (rozwoły i podział majątku, sprawy o ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie ojcostwa, przemocy w rodzinie, ustalenie alimentów)	5

Zabezpieczenia społecznego (sprawy związane ze stosunkiem pracy, pozwyl i odwołania do ZUS)	1
Ochrony praw lokatorów (dotyczące spraw mieszkaniowych, eksmisji, uzyskania tytułu prawnego do lokalu, najmu i podnajmu)	0
Konsultacje w środowisku	0
RAZEM:	6

W 2021 r. udzielono 1 676 indywidualnych konsultacji dla pracowników Ośrodka, zgodnie ze stosowanym przez konsultantów opisem usług.

2.6 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogramu 2020 i Podprogramu 2021 (FEAD)

W okresie od stycznia do sierpnia 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, kontynuował wydawanie skierowań do Podprogramu 2020 (FEAD) osobom, które spełniały kryteria ww. programu. Realizacja Podprogramu 2020 obejmowała okres listopad 2020 roku – sierpień 2021 roku. W 2021 roku do Podprogramu 2020 wydano 634 skierowania dla 1 267 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2020 wydawał skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z siedzibą przy Al. Korfantego 84a. Punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24;
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, która podpisała umowy na realizację Podprogramu 2020 z:
 - Parafią Wniebowzięcia MP Różańcowej, ul. Zadole 36,
 - Parafią Wniebowzięcia NMP, ul. Graniczna 26,
 - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
 - Parafią św. Ludwika IX Króla i Wniebowzięcia NMP, ul. Panewnicka 76,
 - Górnolaskim Towarzystwem Charytatywnym ul. Sienkiewicza 23.

Ze względu na trwający stan epidemii, zgodnie ze zmianą wytycznych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, istniała możliwość wydania skierowania w sposób zdalny.

We wrześniu 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach rozpoczął wydawanie skierowań do Podprogramu 2021 dla osób spełniających kryteria określone w wytycznych do ww. programu. W okresie od września do końca grudnia 2021 roku do Podprogramu 2021 wydano 449 skierowania dla 1 032 osób. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2021 wydaje skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z siedzibą przy Al. Korfantego 84a. Punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24;
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, która podpisała umowy na realizację Podprogramu 2020 z:
 - Parafią Wniebowzięcia MP Różańcowej, ul. Zadole 36,
 - Parafią Wniebowzięcia NMP, ul. Graniczna 26,
 - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
 - Parafią św. Ludwika IX Króla i Wniebowzięcia NMP, ul. Panewnicka 76,
 - Górnolaskim Towarzystwem Charytatywnym ul. Sienkiewicza 23.

Zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej (MRiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 ma potrwać do końca czerwca 2022 roku. Ze względu na trwający stan epidemii istnieje możliwość wydania skierowania w sposób zdalny.

2.7 Sklep Socjalny

Na terenie miasta Katowice działają dwa Sklepy Socjalne – przy ul. Tysiąclecia 82, który swoją działalność rozpoczął w dniu 10.12.2020 r. oraz przy ul. Świdnickiej 25, który swoją działalność rozpoczął w dniu 20.12.2021 r. W Sklepach Socjalnych najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogą zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach.

Z zakupów w Sklepie Socjalnym mogą korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Powyższe skierowanie mogła uzyskać osoba, której dochód nie przekracza 300% kryterium dochodowego tj. 2 103,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 584,00 zł w przeliczeniu na każdą osobę w rodzinie (wg stanu na dn. 31.12.2021 r.).

Na dzień 31.12.2021 r. wydano 2 386 skierowań do Sklepu Socjalnego dla **5 459 osób**, w tym wydano 514 skierowań dla osób powyżej 60. roku życia (w tym 127 skierowań dla osób powyżej 70. roku życia kwalifikujących się do programu „Wspieraj Seniora” bez usług opiekuńczych).

2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy środowiskowej.

Rok	Liczba mieszkańców Katowic (dane z GUS) stan na koniec roku	Liczba rodzin, które zgłosiły się o pomoc do Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Katowic objętych pomocą
2018	271 256	8 640	21 600	7,96
2019	268 377	8 514	21 285	7,93
2020	265 464	7 847	19 618	7,39
2021	261 572	7 634	19 085	7,30

*liczba mieszkańców Katowic zameldowanych na pobyt stały – stan na dzień 31.12.2021 r.

III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Współpraca samorządu ze społecznością lokalną stanowi jeden z elementów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021”. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok” koordynowany przez Wydział Polityki Społecznej, a w szczególności Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych. Podstawowym celem programu jest stworzenie koalicji na rzecz pracy w środowisku i wokół społecznych problemów, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich, promowanie i wdrażanie pracy wolontaryjnej i zespołowej, inicjowanie lokalnych prospołecznych akcji i wydarzeń.

Na podstawie art. 19b Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mieszkańcy miasta Katowice mają prawo do złożenia wniosku o realizację zadania publicznego miasta Katowice w zakresie inicjatywy lokalnej. W 2019 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wpłynęło 17 inicjatyw lokalnych, z których 12 zostało pozytywnie ocenionych i przekazanych do zrealizowania przez Ośrodek przy współpracy z wnioskodawcami. W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie naszego kraju realizację części inicjatyw przeniesiono na 2021 rok. Dodatkowo w 2021 roku Ośrodek realizował 4 inicjatywy, które zostały złożone przez mieszkańców w 2020 roku.

W 2021 roku zrealizowano następujące inicjatywy lokalne:

- od marca do kwietnia 2021 r. – „Zając kica hop, hop, Wielkanoc na Bagnie ma moc. Śniadanie wielkanocne”. W ramach inicjatywy dokonano zakupów produktów spożywczych i materiałów na warsztaty i spotkanie wielkanocne. W związku z ogłoszeniem epidemii na terenie naszego kraju powyższa inicjatywa została zrealizowana w reżimie sanitarnym. Wydatkowano: **4 111,71 zł**;
- 18.06.2021 r. – „Dzień Sąsiada w Piotrowicach”, w ramach którego wydatkowano środki na zakup usługi. Wydatkowano: **7 000 zł**;

- 19.06.2021 r. – „Dzień Sąsiada na Kolistej”, w ramach którego wydatkowano środki na poczęstunek, zakupy drobne oraz zakup usługi. Wydatkowano: **9 294,76 zł**;
- 20.06.2021 r. – „Festyn Parafialny”, w ramach którego zakupiono poczęstunek, zakupy drobne, oraz usługi. Wydatkowano: **9 997,34 zł**;
- 25.06.2021 r. – „Dzień Dziecka w Piotrowicach”, w ramach którego wydatkowano środki na poczęstunek, zakupy drobne oraz zakup usługi. Wydatkowano: **9 499,36 zł**;
- 17.07.2021 r. – „Dzień Dziecka na Załęskich Tarasach - Festyn Mieszkańców dzielnicy Załęże”, w ramach którego wydatkowano środki na zakup usługi. Wydatkowano: **8 000 zł**;
- 31.07.2021 r. – „Wiosna mija, lato świeci, bo na Bagnie są wesole dzieci - Wakacje na Bagnie”, w ramach którego sfinansowano zakup usługi, poczęstunku, zakupy drobne. Wydatkowano: **5 987,21 zł**;
- 10.09.2021 r. – „II Festyn Pieczonego Kartofla”, w ramach którego wydatkowano środki na zakup usługi oraz umowy zlecenia. Wydatkowano: **9 000 zł**;
- 25.09.2021 r. – „IV Dzień Sąsiada na Wojciecha”, w ramach którego wydatkowano środki na zakupy drobne oraz zakup usługi. Wydatkowano: **8 997,51 zł**;
- od kwietnia do sierpnia 2021 r. realizowana była inicjatywa „Bogucice – Aktywnie Razem”, w ramach której przeprowadzono „Akcję Zielona Halda, „III przejażdżkę rowerową z Bogucic do Lasu Murckowskiego” oraz „Dzielnicową Grę Miejską”. Powyższe działania przeprowadzono bezkosztowo. 21.08.2021 roku odbył się „II Bieg dookoła Bogucic”, w ramach którego sfinansowano zakup usługi. Wydatkowano: **11 743,45 zł**;
- od maja do grudnia 2021 r. realizowana była inicjatywa lokalna „Klub Aktywnego Seniora – Maroko”, w ramach której, w okresie sprawozdawczym odbyło się 5 wyjazdów krajoznawczych dla seniorów. W ramach inicjatywy wydatkowano środki na zakup usługi oraz na poczęstunek. Wydatkowano: **3 792,24 zł**;
- od maja do grudnia 2021 r. realizowana była inicjatywa lokalna „Każdy może – Klub Aktywnego Seniora”, w ramach której w okresie sprawozdawczym odbyły się 4 warsztaty regionalne, 4 warsztaty kulinarne, 5 warsztatów rękodzieła, 4 warsztaty muzykoterapii. W ramach inicjatywy sfinansowano zakup usługi, umowy zlecenia i zakupów drobnych. Wydatkowano: **7 326,51 zł**;
- od września do grudnia 2021 r. realizowana była inicjatywa lokalna „Aktywny Senior 60+”, w ramach której w okresie sprawozdawczym odbyły się 4 spotkania z podróżnikami, koncert duetu grającego muzykę wielokulturową, zespołu jazzowego oraz kwartetu grającego piosenkę śpiewaną. Odbyła się również impreza taneczna z DJ dla seniorów. W ramach Inicjatywy sfinansowano zakup usługi, umowy zlecenia i zakupów drobnych. Wydatkowano: **13 417,98 zł**;
- w grudniu 2021 r. realizowana była inicjatywa lokalna „Choinka stoi, lampki świecą – na Boże Narodzenie dzieci już lecą”, w ramach której w okresie sprawozdawczym odbyły się warsztaty plastyczne, kulinarne, florystyczne oraz muzyczne, a także przygotowano paczki dla seniorów. W ramach inicjatywy sfinansowano zakup poczęstunku i zakupów drobnych. Wydatkowano: **4 394,91 zł**.

Działając na podstawie Zarządzenia nr 836/2020 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie określenia zasad i harmonogramu realizacji VII Edycji Budżetu Obywatelskiego w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przy współpracy z wnioskodawcami realizował zadanie publiczne skierowane do osób w wieku 55+ zamieszkujących w dzielnicach Piotrowice i Ochojec pt.: „Aktywni Seniorzy 55+”. W ramach zadania w 2021 roku przeprowadzono:

- 32 zajęcia z gimnastyki z elementami stretchingu, w których łącznie wzięło udział 378 osób,
- 14 zajęć Nordic Walking, w których łącznie wzięło udział 135 osób,
- 26 zajęć „Zdrowy Kręgosłup”, w których łącznie wzięło udział 198 osób,
- 25 zajęć Pilates, w których łącznie wzięło udział 191 osób,
- 24 zajęcia z Zumby, w których łącznie wzięło udział 295 osób,
- 19 zajęć z j. angielskiego, w których łącznie wzięły udział 133 osoby,
- 15 zajęć relaksacyjnych z elementami jogi, w których łącznie wzięło udział 112 osób,
- 16 zajęć „ABC obsługi smartfon, tablet, Internet”, w których łącznie wzięło udział 126 osób,
- 6 wyjazdów turystyczno – krajoznawczych,

- wykłady i warsztaty nt. naturalnych środków czystości i naturalnych kosmetyków, w których wzięło udział łącznie 20 osób,
- warsztaty rękodzielnicze robienia stroików i słoików na pierniki, w których łącznie wzięły udział 34 osoby,
- 16.09.2021 r. odbył się „Dzień Seniora”, w którym udział wzięło łącznie 148 osób,
- 3 wyjścia kulturalne do kina, w których udział wzięły łącznie 153 osoby,
- 1 wyjście kulturalne do teatru na koncert operetkowy, w którym wzięły udział łącznie 74 osoby,
- 3 zabawy taneczne, w których wzięło udział łącznie 112 osób,
- zakupiono 74 vouchery do wykorzystania przez seniorów w teatrze w dowolnym terminie.

Projekt finansowany ze środków budżetu miasta Katowice. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty zakupu usług, umów zleceń, zakupów poczęstunku i zakupów drobnych.

Wydatkowano: 74 301,36 zł

3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej i zawodowej readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej

Współpraca ze społecznością lokalną w zakresie readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej realizowana była w ramach Programów Aktywności Lokalnej oraz Centrów Społecznościowych, których głównym celem było podniesienie poziomu aktywności mieszkańców oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych, zdiagnozowanych problemów społecznych, dotyczących m.in. osób korzystających ze wsparcia MOPS, zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W 2021 roku realizowano projekty w kilku dzielnicach miasta – były to: „Program Aktywności Lokalnej w Welnowcu–Józefowcu i Dębie” „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – etap II”, „Centrum Społecznościowe „SZOPKI w Szopienicach – etap II”, „Centrum Społecznościowe „Nasze Załęże” – etap II”, „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – II etap”, „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – etap I”, „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – etap II” dedykowany osobom niepełnosprawnym, jak również „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”.

3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione

W 2021 roku Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice prowadził dotowanie zadań z pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione.

3.3 Zlecenie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych

(Dz. U. z 2021 r. poz. 1 129)

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba uczestników	Wykonanie za I-XII.2021 r.
Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze				
1	Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny i Zastępczego Rodzicielstwa „Nowy Dom”, Siemianowice Śl. ul. Jaworowa 2	Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe oraz grupa wsparcia*	9	25 320,00 zł

*po zakończeniu szkolenia, osoby biorą udział w spotkaniach w ramach grupy wsparcia

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba miejsc	Wykonanie za I-XII 2021 r. (w zł)
Pomoc osobom zaburzonym				
1	Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek Św. Jacka	Przygotowywanie i dowożenie gorących posiłków do Środowiskowego Domu Samopomocy, ul. Brata Alberta 4	20	11 037,18

Ponadto na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych świadczone były usługi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Wykonanie za I-XII 2021 r. (w zł)
USŁUGI NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ			2 041 722,15
1	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6 roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	201 135,42
2	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Gimnastyka korekcyjna	433 72,92
3	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	219 475,20
4	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	8 068,20
5	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6 roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	469 178,52
6	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Gimnastyka korekcyjna	30 493,29
7	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	615 859,20
8	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	6 932,10
9	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Gimnastyka korekcyjna	19 593,98
10	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Hipoterapia	160 443,80
11	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Logorytmika	72 260,63
12	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu MASTER	98 698,60
13	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	48 515,04
14	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	47 695,25

3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych

Wolontariat	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba wolontariuszy	78	98	77	55
Liczba godzin pracy wolontariuszy	3 015,75	2 995,5	1 026,25	3 256,25

W 2021 roku liczba osób pracujących w ramach wolontariatu uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2020. Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy uległa zwiększeniu.

Zadanie	Liczba wolontariuszy	Liczba godzin pracy wolontariuszy
Wolontariat na rzecz dzieci i młodzieży		
Świetlice Specjalistyczne	7	163,5
PAL-W w ramach projektu "Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach"	7	1 173
Program „Słonecznik”	5	77
RAZEM:	19	1 419
Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych		
Program „Słonecznik” - wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	24	978,25
Program Aktywności Lokalnej - Bogucice moje miejsce na ziemi	2	31
RAZEM:	26	1 009,25
Wolontariat na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy		
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	8	660
RAZEM:	8	660
Inne		
Prace administracyjno-biurowe	2	168
RAZEM:	2	168

Wolontariat daje możliwość pozyskania dodatkowych środków w postaci świadczenia usług na rzecz podopiecznych i Ośrodka. Szacunkowy koszt wolontariatu wynosi **65 939,17 zł** (jako podstawę kalkulacji przyjęto: dla wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży, osób dotkniętych problemem przemocy – średnią godzinową stawkę pracownika socjalnego zatrudnionego w terenie 22,38 zł; dla wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, osób bezdomnych – średnią godzinową stawkę opiekuna 18,97 zł; dla wolontariatu w postaci prac administracyjno-biurowych – średnią godzinową stawkę referenta 18,16 zł).

3.5 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał **dary rzeczowe**, m.in. artykuły spożywcze, kosmetyki, słodycze, przybory szkolne, artykuły higieniczne i dezynfekujące, paczki okolicznościowe, gry planszowe, vouchery do kina, ubrania, koce, koldry, pościel, laptop Dell Inspiron, kanapa Modern Plus, środki czystości, maski ochronne – na łączną kwotę **177 550,29 zł**.

3.6 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach pośredniczy w przekazywaniu osobom potrzebującym używanych mebli, artykułów gospodarstwa domowego oraz innych elementów wyposażenia mieszkania. Osoby chętne zgłaszają do Ośrodka używane, ale jeszcze dobre i sprawne rzeczy, które chcą przekazać dla osób potrzebujących takiej pomocy, a Ośrodek pośredniczy w przekazywaniu i transporcie tych rzeczy osobom potrzebującym.

W 2021 roku przekazano nieodpłatnie na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące sprząty:

Realizacja darowizn na rzecz podopiecznych w 2021 roku	
Rodzaj darowizny	szt./kpl.
meble	51
wyposażenie mieszkania	7

artykuły gospodarstwa domowego	5
RAZEM:	63

3.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu współpracy Ośrodka ze społecznością lokalną.

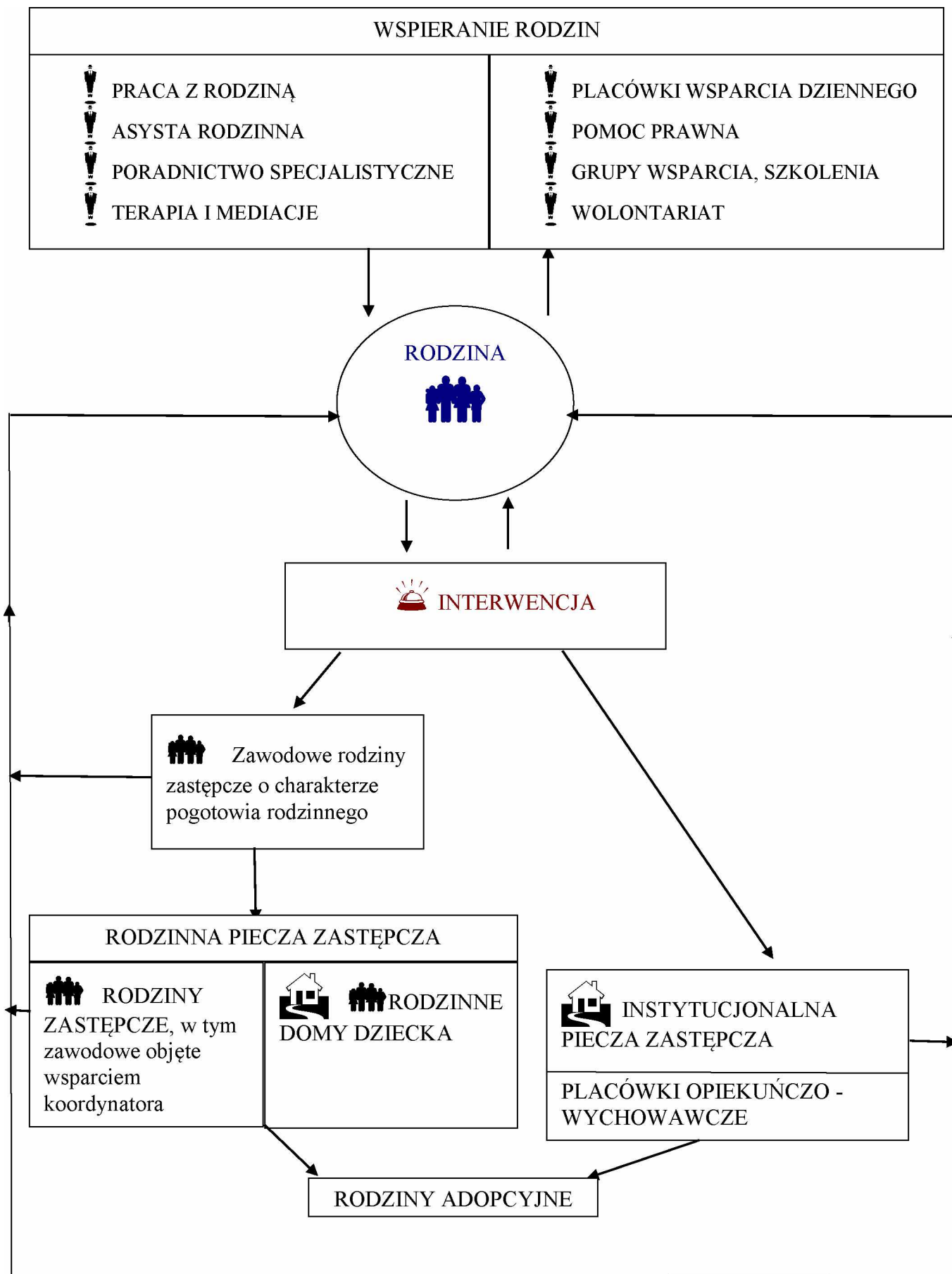
Zakres współpracy:

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Poniesione wydatki na realizację współpracy z podmiotami niepublicznymi (w zł)	2 113 530,64* w tym koszty projektów z 2018 roku 1 969 084,98	1 911 047,99	1 898 660,37	2 078 079,33
Liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	5	5	5	5
Liczba projektów	16	16	16	16
Średni koszt projektu (w zł)	123 067,81	119 440,49	118 666,27	129 879,96

*w styczniu 2018 roku zapłacono rachunki za usługi świadczone w grudniu 2017 r.

W 2021 roku zarówno liczba organizacji, którym zlecano zadania w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych, jak i liczba projektów, nie uległy zmianie.

IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Wspieranie rodziny stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021. Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie, pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych. Na system opieki dla tej kategorii klientów, na który w roku 2021 r. wydatkowano kwotę **16 852 088,07 zł** składa się:

4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

4.1.1 Praca socjalna z rodziną

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Ponadto prowadzona jest również praca z rodzinami zastępczymi, naturalnymi oraz usamodzielnianymi wychowankami. Działania pracowników - koordynatorów mają w tym przypadku na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rozpoznanie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej oraz wynikających z tego problemów opiekuńczo – wychowawczych. W odniesieniu do rodzin naturalnych, praca socjalna ma na celu przygotowanie rodziny do ponownego podjęcia opieki nad dzieckiem.

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym udzielało pomocy i wsparcia również **24** koordynatorów (szczegółowe informacje w sprawozdaniu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej).

4.1.2 Asysta rodzinna

W 2021 roku Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z zakresu asysty rodzinnej stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Ośrodka mieszkańców Katowic. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin w trudnej sytuacji rodzinnej, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Adresaci usługi to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Usługa w zakresie asysty rodzinnej była realizowana na terenie miasta Katowice przez **21** odpowiednio przygotowanych pracowników Ośrodka, Ośrodek dysponuje **21** etatami asystentów rodziny, w tym **15** etatami gminnymi oraz **6** etatami w ramach projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych - II etap”.

Pracownicy realizujący zadania z zakresu asysty rodzinnej objęli wsparciem **271** rodzin, w tym **63** rodziny z projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych - II etap” oraz **208** rodzin, wobec których usługę świadczą asystenci zatrudnieni w ramach etatów gminnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku odbyło się **371** Zespołów ds. pracy z osobą/rodziną. Asystenci rodziny uczestniczyli również w **66** Grupach Roboczych ds. Przemocy w Rodzinie.

Realizacja usługi asystenta rodziny w 2021 roku

Liczba rodzin, które rozpoczęły usługę z zakresu „Asysty rodzinnej” w 2021 r.	Liczba rodzin planowanych do kontynuacji usługi z zakresu „Asysty rodzinnej” w 2022 r.	Liczba rodzin (narastająco) w 2021 r. korzystających z usługi asystenta rodziny.
75	181	271

4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz dla młodzieży realizowane było przez psychologów, pedagoga, terapeutów oraz mediatora Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. W ramach poradnictwa prowadzona była także psychoedukacja. Kontynuowano także prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia

9 czerwca 2011 r.) w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej oraz mediacji. Wprowadzono nową formę poradnictwa specjalistycznego w postaci terapii środowiskowej.

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, w szczególności rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Wsparcie w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

W 2021 roku w związku z pandemią COVID – 19 kontynuowano możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w postaci rozmów telefonicznych lub konsultacji online za pomocą komunikatora WhatsApp z możliwością video rozmowy lub poprzez aplikację MSTeams.

Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego w 2021 roku.	126
Liczba spotkań, podczas których udzielano wsparcia psychologiczno – pedagogicznego dla rodzin i osób w 2021 roku.	559
Łączny wymiar godzin udzielonego wsparcia w 2021 roku.	600

Poradnictwo specjalistyczne realizowane było również w ramach Programu „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”.

Program „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”

Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Warsztaty przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

Liczba uczestników programu w 2021 roku.	17
Liczba spotkań w ramach programu w 2021 roku.	76
Liczba godzin programu w 2021 roku.	84

4.1.4 Terapia

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia terapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i psychoterapii par oraz w formie terapii środowiskowej. Kontynuowano możliwość prowadzenia sesji online za pomocą komunikatora WhatsApp z możliwością video rozmowy lub poprzez aplikację MSTeams.

Psychoterapia jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi pojawia się klient lub (i) do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Słowo „psychoterapia” oznacza „troskę o duszę lub bycie drugiego człowieka”. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania, poprawa jakości życia.

Terapia środowiskowa dzieci i młodzieży adresowana jest do dzieci i młodzieży z problemami zdrowia psychicznego, nie wymagającymi natychmiastowej hospitalizacji. Pomoc realizowana w CPS przez terapeutę środowiskowego dedykowana jest dzieciom i młodzieży do 21. roku życia, realizującym obowiązek szkolny, które nie radzą sobie emocjonalnie z problemami dnia codziennego i doświadczają kryzysów psychicznych o różnym podłożu. Nowy zawód terapeuty środowiskowego utworzono od 01.04.2020 r. Terapeuta środowiskowy to osoba, która pomaga młodym ludziom zrozumieć mechanizmy swojego zachowania i znaleźć w sobie siłę do przezwyciężenia trudności, z jakimi się zmagają. Wspólnie z nimi szuka rozwiązań, które

pomogą im wyjść z kryzysu. Dodatkowo prowadzi także psychoedukację dla rodziców w zakresie trudności, z jakimi boryka się dziecko. Usługa realizowana była w miejscu zamieszkania rodziny/osoby objętej usługą lub w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii.

Liczba osób biorących udział w terapii w 2021 roku.	122
Liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2021 roku.	1 685
Liczba godzin przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2021 roku.	1 691

4.1.5 Mediacje

Mediacje dają możliwość wspólnego rozwiązania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawić fakty z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim decydować w swojej sprawie i o sobie. Mediacje prowadzone są w sprawach rodzinnych oraz rozwodowych i separacyjnych oraz konfliktów sąsiedzkich. Mediacje prowadził mediator wpisany na listę mediatorów przy Sądzie Okręgowym w Katowicach, uprawnionych do prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych.

Liczba osób biorących udział w mediacjach w 2021 roku.	98
Liczba spotkań dotyczących mediacji w 2021 roku.	209
Liczba godzin mediacji w 2021 roku.	191

4.1.6 Wolontariat

Pomoc dzieciom i młodzieży w ramach programu „Słonecznik”

W 2021 roku podejmowano szereg działań służących promocji programu oraz pozyskaniu nowych wolontariuszy: umieszczono informację o rekrutacji wolontariuszy w portalu internetowym mojekatowice.pl, w informatorze miejskim „Nasze Katowice”, na stronie Urzędu Miasta Katowice w zakładce Aktualności; wysłano informację na temat rekrutacji wolontariuszy do biur karier śląskich uczelni, m.in. Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Wychowania Fizycznego, Politechniki Śląskiej, a także umieszczono informację o poszukiwaniu wolontariuszy na stronach internetowych śląskich uczelni wyższych, na profilach Facebook rad jednostek pomocniczych w Katowicach, na profilu Facebook Pełnomocnika Prezydenta Katowic ds. Organizacji Pozarządowych, na stronie Regionalnego Centrum Wolontariatu oraz na stronie www.ngo.pl. Zaktualizowano informację na temat programu na stronie www.mops.katowice.pl. Przekazano także ulotki i plakaty dotyczące programu do Wydziału Kultury oraz Wydziału Edukacji i Sportu UM Katowice oraz podległych im jednostek miejskich (miejskie domy kultury, MOSiR). Ponadto koordynator programu przeprowadził prelekcję pt. „O wolontariacie i powodach, dla których warto się zaangażować” w postaci webinaru na temat funkcjonowania programu dla pracowników firmy Vatenfall. Spotkanie to w formie online na platformie MSTEams odbyło się w dniu 16.04.2021 r. W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w formule i zapisach programu i po konsultacjach zostaną one wdrożone od stycznia 2022 roku. Zmiany dotyczą głównie zapisów w ankietach, będących załącznikami do programu oraz są związane z powrotem do ściślejszej współpracy ze świetlicami i klubami młodzieżowymi działającymi w ramach MOPS.

Współpracę w programie „Słonecznik” w okresie sprawozdawczym podjęło 27 osób, z których 22 zdecydowało się pomagać osobom starszym i/lub niepełnosprawnym (wsparcie to opisane jest szczegółowo w rozdziale 5.2. tego sprawozdania), a 5 osób udzielało bezpłatnych korepetycji. Wsparciem w tej postaci objęte były dzieci będące mieszkańcami Katowic, uczęszczające do szkoły podstawowej. Korepetycje odbywały się za pisemną zgodą rodziców/opiekunów.

Łączna liczba dzieci, które wzięły udział w programie w 2021 roku.	4
Łączna liczba wolontariuszy, którzy wzięli udział w programie w 2021 roku.	5
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2021 roku.	77

4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne

4.2.1 Rodziny zastępcze

Jedną z form opieki zastępczej o charakterze prorodzinnym są rodziny zastępcze, do których zaliczamy:

- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe.

Rodzina zastępcza może być objęta wsparciem i pomocą pracownika socjalnego w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc pieniężna.

liczba rodzin zastępczych	ogółem narastająco
	306*
w tym:	
▪ spokrewnionych	195
▪ niezawodowych, zawodowych	113
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	429
w tym:	
▪ w rodzinach spokrewnionych	249
▪ w rodzinach niezawodowych, zawodowych	180

* dwie rodziny zastępcze pełnią równocześnie funkcje rodziny niezawodowej i spokrewnionej

	Łączna wartość (w zł)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	4 191 124,28
Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	16 905,00
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	8 900,00

* z pomocy w formie dofinansowania do wypoczynku skorzystało 18 dzieci z rodzin zastępczych umieszczonych na terenie miasta Katowice, a pochodzących z terenu innego powiatu. Dofinansowanie realizowane jest w ramach porozumień zawartych pomiędzy powiatami.

W 2021 roku ustanowionych przez sąd zostało **30** nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci w nich umieszczonych wyniosła łącznie **38**.

Zarówno rodzinom zastępczym, jak i rodzicom naturalnym dzieci oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo, w tym prawne, psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Rodziny informowane są o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych.

Zawodowe rodziny zastępcze:

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, realizując funkcje interwencyjne, zapewniają dzieciom krótkoterminową opiekę zastępczą w sytuacji kryzysu rodziny naturalnej, do czasu unormowania sytuacji życiowej ich rodziny.

Celem pracy pogotowia rodzinnego jest umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej. W trakcie pobytu dziecka zapewnia się utrzymanie i umacnianie więzi z rodziną naturalną. Kontakty rodziców i krewnych z dziećmi mają także na celu korektę zachowań i postaw wychowawczych rodziny naturalnej. Dlatego ważnym elementem w pracy pogotowia rodzinnego jest stały kontakt z pedagogiem i psychologiem. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, poszukuje się możliwości umieszczenia dziecka w długoterminowej rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Osoby pełniące zadania pogotowia rodzinnego otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. osobom tym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **256 735,01 zł**.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2021 r. na terenie Katowic działały 3 pogotowia rodzinne, które łącznie zapewniały **9** miejsc. Na dzień 31 grudnia w pogotowia rodzinnych przebywało łącznie **15** dzieci.

Zawodowa rodzina zastępcza, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, ma prawo do pomocy w opiece nad dziećmi i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W tym celu zawarto umowy zlecenia z 12 osobami. Osobom tym w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **248 902,55 zł**.

Dzieci w pogotowiach rodzinnych:

	liczba dzieci w pogotowiach rodzinnych w okresie sprawozdawczym	w tym dzieci nowopryjęte	podstawa umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym – liczba dzieci umieszczonych w okresie sprawozdawczym – dotyczy dzieci nowopryjętych		
			na podstawie postanowienia sądu	w tym: zmiana z opieki instytucjonalnej na pogotowie rodzinne	w wyniku interwencji Policji
Łącznie narastająco	28	13	7	0	6

Na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci przebywających w pogotowiach rodzinnych, MOPS udziela pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych powiatu.

Zawodowe rodziny zastępcze zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą do czasu zakończenia pracy z rodziną naturalną i usamodzielnienia rodziny lub do czasu przysposobienia dziecka albo jego usamodzielnienia.

Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. zawodowym rodzinom zastępczym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **324 077,11 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Katowicach funkcjonowało **5** zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało **18** dzieci.

Koszt utrzymania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych:

Rodzaj zawodowej rodziny zastępczej	Łączna liczba miesięcy pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	Łączne wydatki na pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, wraz z remontami i wynagrodzeniami za okres sprawozdawczy narastająco (ze składkami MOPS)	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka
3 rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego - 28 dzieci	186	588 899,87	3 166,13
5 zawodowych rodzin zastępczych - 25 dzieci	248	766 253,44	3 089,73

4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z terenu Katowic realizowane było przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym jest zatrudniona wysoko wykwalifikowana kadra merytoryczna psychologów i pedagog. Obejmowało ono diagnozowanie problemów rodzin zastępczych, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu powierzonej im funkcji, wzmocnienie poczucia ich odpowiedzialności za wychowywanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz problemów dzieci, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin zastępczych, podniesienie świadomości rodziny poprzez zwrócenie uwagi na indywidualne potrzeby jej członków. Rodzinom zastępczym udzielano również wsparcia w radzeniu sobie z pojawiającymi się kryzysami czy problemami. Poradnictwo w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

Liczba udzielonych specjalistycznych indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych w okresie I - XII 2021 r.	329*
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych w okresie I – XII 2021 r.	145*

* W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadzili także

poradnictwo specjalistyczne dla zawodowych rodzin zastępczych oraz dla dzieci w nich umieszczonych, w ramach których udzielono 2 porady jednej rodzinie zawodowej (łącznie poradnictwem objęte zostały 2 osoby).

W tabeli również zostały ujęte porady telefoniczne i online, udzielone rodzinom zastępczym i wychowankom w związku z pandemią koronawirusa SARS -COV -2, dotyczące m.in. dostosowywania się do wprowadzanych obostrzeń, radzenia sobie z sytuacją kryzysową i pojawiającym się w związku z tym lękiem (np. o własne zdrowie, organizację nauki zdalnej dzieci).

Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

Na przestrzeni 2021 roku, w ramach zapewnienia dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych, psychologzy i pedagodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia psychologiczno – pedagogiczna stanowiąca element całościowej oceny kandydatów.

Liczba opinii psychologiczno - pedagogicznych sporządzonych w okresie I - XII 2021 r.	51*
Liczba osób, którym wykonano badania psychologiczno – pedagogiczne w okresie I – XII 2021 r.	70

*W I kwartale 2021 roku wydane zostały 4 opinie psychologiczno – pedagogiczne, dotyczące 5 kandydatów (4 rodziny), sporządzone na podstawie badań psychologiczno – pedagogicznych przeprowadzonych pod koniec 2020 roku.

Od stycznia do grudnia 2021 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wszczął wobec 70 kandydatów (63 rodziny) działania zmierzające do zaopiniowania ich na rodzinę zastępczą. Należy zaznaczyć, że 4 rodziny (4 osoby) w czasie całego okresu sprawozdawczego były dwukrotnie opiniowane na prośbę sądu na rodzinę zastępczą niezawodową.

Ponadto 9 rodzin (12 osób) przed rozpoczęciem procesu opiniowania zrezygnowało ze starań o ustanowienie ich rodziną zastępczą; 4 osoby (4 rodziny) w pełni uczestniczyły w procesie opiniowania, jednakże zrezygnowały ze starań o ustanowienie ich rodziną zastępczą.

W przypadku 4 kandydatów (3 rodziny), którzy poddali się badaniom psychologiczno - pedagogicznym w IV kwartale 2021 roku, opinia psychologiczno – pedagogiczna określająca ich predyspozycje i motywację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostanie wydana w I kwartale 2022 roku.

Ponadto 2 osoby (2 rodziny) uczestniczyły w procesie opiniowania i w związku z tym zostały sporządzone opinie psychologiczno – pedagogiczne, jednakże postępowanie sądowe zostało zawieszone. Inne 2 osoby (1 rodzina) zgłosiły gotowość do udziału w procesie opiniowania, jednakże postępowanie sądowe także zostało zawieszone, w efekcie czego badania psychologiczno – pedagogiczne nie odbyły się.

Dodatkowo 2 osoby (2 rodziny) ponownie poddały się procesowi opiniowania na wniosek sądu, który we wcześniejszym postępowaniu nie ustanowił ich rodziną zastępczą.

W przypadku 4 osób (4 rodziny) podjęto decyzję o niepoddawaniu ich ponownym badaniom psychologiczno – pedagogicznym z uwagi na ich aktualność (wynikającą z wcześniejszego poddania się im i ich terminowości), w związku z czym nie została wydana nowa opinia psychologiczno – pedagogiczna.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku psychologzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne rodzicom zastępczym pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia określająca predyspozycje i motywację rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych do dalszego pełnienia ww. funkcji.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej sporządzonych w okresie I – XII 2021 r.	54*
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej w okresie I – XII 2021 r.	75

* W minionym okresie sprawozdawczym zostały wydane również 4 opinie (dotyczące 5 osób) na temat posiadania predyspozycji i motywacji, które sporządzone zostały na podstawie badań psychologicznych przeprowadzonych w 2020 r.

W 2021 roku wszystkie opinie psychologiczne na temat posiadania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej, mimo problemów kadrowych, zostały sporządzone terminowo.

W 2021 roku, w związku z epidemią, poddania się badaniom psychologiczno –pedagogicznym odmówiło łącznie 9 osób z 6 rodzin zastępczych. Spotkanie z 1 rodziną (1 osobą), która również powinna poddać się badaniom pod koniec 2020 roku, zostało ustalone w I kwartale 2021 roku, jednakże dotychczas ww. nie stawiała się na nie. 2 inne osoby (2 rodziny) pomimo deklarowanej gotowości do poddania się badaniom psychologicznym do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej, także nie stawiały się na nie. Powodem powyższego była sytuacja zdrowotna ww., która uniemożliwiała im wówczas uczestnictwo w badaniach.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

Psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonują badania psychologiczne kandydatom zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i pomocowej. Na podstawie wyników badań sporządzana jest opinia określająca predyspozycje i motywację kandydatów do pełnienia powyższej funkcji.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej sporządzonych w okresie I – XII 2021 r.	2
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej w okresie I – XII 2021 r.	3

W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku, do Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgłoszone zostały 3 osoby (2 rodziny) do zaopiniowania ich na rodzinę zaprzyjaźnioną. W I kwartale 2021 roku wydano opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej wobec 1 osoby, która uczestniczyła w badaniach psychologiczno – pedagogicznych pod koniec IV kwartału 2020 roku.

Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

Adresatami grupy wsparcia były rodziny zastępcze spokrewnione. Rodzice zastępczy mieli potrzebę uzyskiwania wsparcia psychologicznego i edukacji psychologicznej związanej ze specyfiką wychowywania dzieci w rodzinie zastępczej.

W minionym okresie sprawozdawczym odbywały się spotkania wspierające dla rodzin zastępczych spokrewnionych. Dawały one możliwość dalszego rozwoju nabytych kompetencji oraz dzielenia się swoim doświadczeniem związanym z rodzicielstwem zastępczym. Podejmowane w czasie spotkań zagadnienia wynikały z bieżących doświadczeń uczestników i pojawiających się trudności wychowawczych, które były wzbogacane o treści służące podniesieniu ich kwalifikacji, rozwojowi osobistemu oraz poszukiwaniu zasobów i strategii zaradczych w omawianych problemach. Spotkania były prowadzone przez psychologów i pedagoga Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Z uwagi na epidemię, w I kwartale 2021 roku odbyło się jedno spotkanie w ramach grupy wsparcia w formie online, a pozostałe spotkania zostały zawieszone do czasu unormowania się sytuacji w kraju. W III kwartale 2021 roku podjęto decyzję o wznowieniu spotkań, w związku z czym psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zrealizowali 1 spotkanie w ramach działania grupy wsparcia. W IV kwartale 2021 roku odbyły się 2 spotkania. Dodatkowo pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w minionym okresie sprawozdawczym na bieżąco kontaktowali się telefonicznie z jej uczestnikami.

Liczba osób, którym udzielono wsparcia w okresie I – XII 2021 r.	2
Liczba spotkań w okresie I – XII 2021 r.	4
Liczba godzin spotkań w okresie I – XII 2021 r.	8,5 h

Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 roku (art. 44 pkt. 5) pracownicy merytoryczni Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadzą szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej.

W I półroczu 2021 roku przeprowadzono grupowe szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i nowo ustanowionych rodzin zastępczych w ramach edycji wiosennej. Odbyło się 5 spotkań

grupowych z uczestnikami szkolenia. Szkolenie rozpoczęły i ukończyły z wynikiem pozytywnym 3 osoby.

W II półroczu 2021 roku rozpoczęła się edycja jesienna szkolenia, w ramach której zrealizowano 6 spotkań z uczestnikami. Szkolenie rozpoczęło 8 osób, a ukończyło z wynikiem pozytywnym 7 osób.

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego w okresie I – XII 2021 r.	11
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia w okresie I – XII 2021 r.	11
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych w okresie I – XII 2021 r.	33

Szkolenia dla rodzin zastępczych

W minionym okresie sprawozdawczym przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzone zostało badanie potrzeb szkoleniowych rodzin zastępczych, na podstawie którego wyłoniono tematy szkoleń do realizacji w 2021 roku. W związku z powyższym, w IV kwartale 2021 roku przeprowadzono grupowe szkolenie tematyczne dla rodzin zastępczych - „Przemoc domowa: Zapobiegać – Pomagać – Karać”, które odbyło się w październiku w formie stacjonarnej. Szkolenie było prowadzone przed Podkomisarz Adriannę Mazur przy udziale psychologa Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i miało formę wykładową z możliwością bieżącego zadawania pytań prowadzącym. Głównym celem szkolenia było wzbogacenie wiedzy na temat problemu przemocy domowej, nakazu lub zakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz porwań wśród dzieci. Uczestnicy szkolenia zostali zapoznani z definicją przemocy oraz jej rodzajami. Omówiono przesłanki wydania i uchylecia nakazu lub zakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego najbliższego otoczenia. Szczególną uwagę skupiono na temacie porwań wśród dzieci oraz czynników chroniących dziecko przed nadużyciami. Zaprezentowano film psychoedukacyjny „#nieBajka o porwaniu”. W szkoleniu wzięło udział 5 osób, w tym: 3 osoby z 3 rodzin spokrewnionych; 1 osoba z 1 rodziny niezawodowej, 1 osoba z 1 rodziny zawodowej.

Inne działania

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach kontynuował współpracę z Fundacją Czerwone Noski – Kłown w Szpitalu. Jest to organizacja charytatywna, której misją jest dawanie radości osobom potrzebującym. Fundacja ma także doświadczenie w pracy z dziećmi z rodzin zastępczych. Obecnie epidemia koronawirusa sprawiła, że duża część codziennej aktywności przeniosła się do świata wirtualnego, również artyści – kłowni, nie mogąc odwiedzać dzieci osobiście, realizują swoje dotychczasowe działania online. W ramach „Noskowej E-linii” organizowane są wirtualne spotkania dla wszystkich chętnych dzieci powyżej 3. roku życia. Dzięki współpracy tutejszego Ośrodka i Fundacji w minionym okresie sprawozdawczym łącznie z akcji skorzystało 7 dzieci z katowickich rodzin zastępczych.

Ponadto w 2021 roku 3 wychowanków z 3 rodzin zastępczych wzięło udział w bezpłatnym kursie programowania scratch JavaScript Python, organizowanego przez Fundację Serigato w ramach projektu Hakersi. Jest to program przeznaczony do pomocy dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej, placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz niepełnych i ubogich rodzin, którego celem jest inspiracja do nauki i poznawania świata nowych technologii, poprzez działania takie jak: przekazywanie komputerów do nauki zdalnej, organizacja „Hakersowych Korków” – zdalnych korepetycji z przedmiotów szkolnych, prowadzenie zdalnych kursów z nowych technologii np. programowania czy grafiki komputerowej.

Dnia 31 lipca 2021 roku pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wzięli udział w Rodzinnym Pikniku, który odbył się m.in. w Parku Powstańców Śląskich w Katowicach. Udział pracowników ZPZ był okazją do promocji rodzicielstwa zastępczego poprzez rozmowy z osobami zainteresowanymi tą tematyką oraz wręczanie gadżetów promujących rodzicielstwo zastępcze (balony, długopisy, ulotki).

Dodatkowo 2 dzieci z 2 rodzin zastępczych skorzystało z udziału w konkursie „Świąteczna kartka z Hemmersbach kids Family”. Konkurs był organizowany przez Fundację Hemmersbach Kid’s Family dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych. Maloletni byli zachęceni do stworzenia wyjątkowej świątecznej kartki, inspirowanej kolorami przewodnimi fundacji: żółtym, czerwonym, zielonym i granatowym.

4.2.3 Usamodzielniani wychowankowie

Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą lub placówki wymienione w art. 88 Ustawy o pomocy społecznej mogą otrzymać:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc na zagospodarowanie.

	Liczba osób narastająco	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie (w zł)	Łączna wartość (w zł)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	25	25	4 435,28	110 882,04
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	146	1 226	538,22	659 863,72
Pomoc na zagospodarowanie	22	22	2 213,84	48 704,47

Ponadto wszyscy usamodzielniani wychowankowie korzystają z pomocy w formie pracy socjalnej, mającej na celu integrację ze środowiskiem i usamodzielnienie życiowe wychowanka.

Pomoc na usamodzielnienie udzielana jest na podstawie sporządzonego Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Program sporządza osoba usamodzielniana wraz z wyznaczonym opiekunem przy współudziale pracownika socjalnego lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji diagnozowania poważnych problemów opiekuńczo – wychowawczych, pracownicy socjalni występują do sądu o wydanie stosownych zarządzeń opiekuńczych. W 2021 r. z takimi wnioskami wystąpiono w stosunku do **46** rodzin. Po wyczerpaniu możliwości udzielenia dziecku pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej, dziecko może zostać skierowane na pobyt całodobowy w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

- w tym placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, zapewniają opiekę i wychowanie dzieciom, którym nie można zapewnić opieki w formach prorodzinnych z uwagi na zdiagnozowane specyficzne problemy, przejawiające się w postaci zaburzeń zachowania oraz brak miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Prowadzą zajęcia korekcyjne i kompensacyjne, rekompensujące brak wychowania w środowisku rodzinnym oraz przygotowujące do życia społecznego oraz pracę z rodzinami dzieci.

Zadaniem placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego jest poszukiwanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub także poszukiwanie rodziny zastępczej lub rodziny adopcyjnej, która przejęłaby opiekę nad dzieckiem.

Na terenie miasta Katowice w 2021 r. funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1,
2. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2,
3. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3,
4. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 1,
5. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 2,
6. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 3,
7. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 4,
8. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 5,
9. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 6,
10. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 7,
11. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 8,
12. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 9,
13. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 10,
14. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 11,
15. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 12.

W placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie miasta Katowice według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. przebywało **175** dzieci.

	Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie interwencyjnym w 2021 r.		Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie socjalizacyjnym w 2021 r.		Liczba zmienionych dla dzieci skierowań z trybu interwencyjnego na socjalizacyjny w 2021 r.	
	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	55	0	15	0	19	0

Losy wychowanków w ww. placówkach w 2021 r. przedstawia tabela poniżej

Liczba dzieci z Katowic, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze	
Ogółem	63
W tym biorąc pod uwagę powód zwolnienia:	
Dom rodzinny	34
Rodzina zastępcza	5
adopcja	4
Zakwalifikowanie do innej formy opieki, jakiej?	
Dom Pomocy Społecznej	1
Schronisko dla nieletnich	0
Dom Samotnej Matki	0
Inne np. pełnoletność	19

4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną

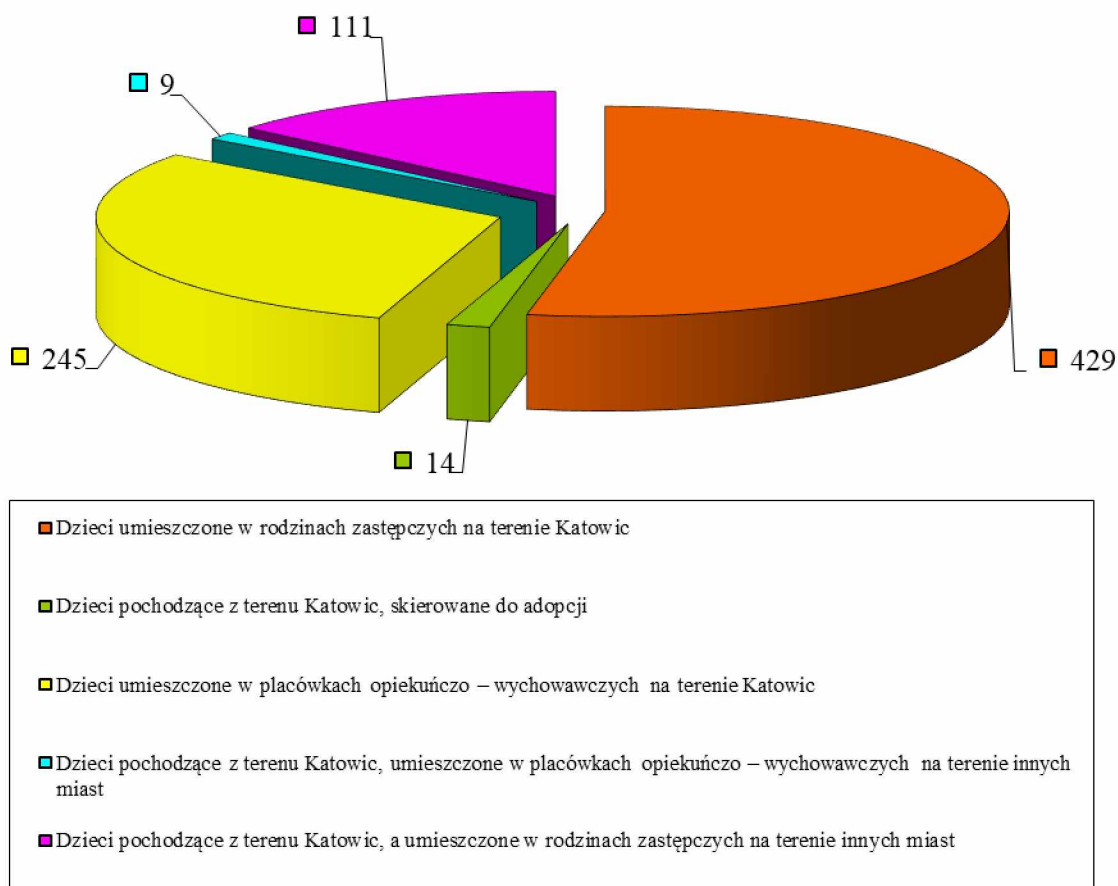
Ogólna liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną:

Formy prorodzinne

Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	429
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, skierowane do adopcji	14
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, a przebywające w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych miast	111
Razem	554

Formy instytucjonalne

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Katowic	245
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych miast	9
Razem	254

4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo – leczniczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywa koszt wyżywienia i zakwaterowania dzieci, które są pozbawione opieki rodziców i ze względu na stan zdrowia sąd umieścił je w zakładzie opiekuńczo – leczniczym. Koszt opłaty za jeden miesiąc wynosi nie mniej niż dwukrotna wartość najniższej emerytury. W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku opłacany był pobyt i wyżywienie za 13 dzieci. Wydatki łącznie na ten cel wyniosły w okresie sprawozdawczym 434 389,61 zł.

4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami

Od 1 stycznia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął realizację zadania zawierania porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. w związku z pobytem dzieci na terenie innego powiatu:

- w rodzinach zastępczych wydatkowano środki finansowe w wysokości 1 670 736,46 zł,
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano środki finansowe w wysokości 359 542,67 zł.

4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin

4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych

Zadanie w części realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r. działającego na podstawie Uchwały nr XXVIII/618/20 Rady Miasta Katowice z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r.

- **ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ** adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat (w szczególnych sytuacjach dzieciom w wieku 5 lat lub powyżej 15.

roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych, zgodnie ze standardem usług, obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m.in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	20	22+3*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Pl. Powstańców 3	36	45+5*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	30	30+2*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	30	44+5*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	30	38*9*
RAZEM		179+24*

* liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczają do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2021 r.

• ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Umowy i finansowanie realizowane są przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej			
1. Świetlice Specjalistyczne			
1	Świetlica Specjalistyczna ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	67
2	Świetlica Specjalistyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	35
3	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
4	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Jacka ul. Dębowa 23, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	40
5	Świetlica Specjalistyczna im. św. Agaty ul. Solskiego 2, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
6	Świetlica Specjalistyczna im. św. Barbary ul. Młodzieżowa 10, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
7	Świetlica Specjalistyczna ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	55
Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej			
1. Świetlice Opiekuńcze			
8	Świetlica Opiekuńcza im. św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	25
9	Świetlica Opiekuńcza „NIKISZ” Polskiego Towarzystwa Kulturalnego pl. Wyzwolenia 18, Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne	30
10	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci w wieku przedszkolnym, ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika	15

11	Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem Dziecięco-Młodzieżowym „Szansa dla każdego” ul. 3-go Maja 36/2, Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	30
2. Koła zainteresowań			
12	Koło zainteresowań pod nazwą „Klub Profilaktyczny EKIPA” ul. Bednorza 20, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska	30
13	Koło zainteresowań „W Słonecznej Krainie” ul. Dudy Gracza 6, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska	15
14	Koło zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13, Katowice	Fundacja Index do Przyszłości	45
Placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę			
15	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Załęże	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
16	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Bogucice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	brak określonego maksymalnego limitu
17	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice-Śródmieście	Fundacja Jesteśmy dla Was, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
RAZEM:			477

4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych

• **SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ** są kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Klub przeznaczony jest dla młodzieży w wieku 12-18 lat (w szczególnych sytuacjach powyżej 18. roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Klub działa w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubu są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	8	14
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	20	25+2*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	10	18+2*
RAZEM		57+4*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2021 r.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku całkowity koszt zadania (Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe) wyniósł **2 511 743,17 zł**.

Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w okresie wakacji letnich zorganizowały letni wypoczynek dzieci i młodzieży w mieście Katowice 2021, w którym wzięło udział **189** dzieci (w tym 119 wychowanków Świetlic i 38 Klubów, 28 dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2021 r.).

• **SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Umowy i finansowanie realizowane są przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej			
Kluby Młodzieżowe			
1	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	20
2	Młodzieżowy Klub Specjalistyczny ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	20
3	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	15
RAZEM:			55

Monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego oraz prowadzenie pomocy w nauce i reedukacji szkolnej, jest priorytetem w działaniu każdej Świetlicy i Klubu, bez względu na podmiot prowadzący. Wynika to z doceniania roli wykształcenia w uzyskaniu samodzielności wychowanków w ich dorosłym życiu.

4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń

W ramach pomocy dla dzieci realizowano następujące świadczenia:

▪ **Dożywianie dzieci i młodzieży**

Głównymi realizatorami dożywiania byli:

- placówki oświatowe we współpracy z Wydziałem Edukacji oraz Centrum Usług Wspólnych,
- podmiot niepubliczny wyłoniony zgodnie z procedurą ustawy prawo zamówień publicznych: „VICTUS” Tomasz Brzezina – firma przygotowująca i dowożąca gorące posiłki uczniom Szkoły Podstawowej Nr 7 Specjalnej, Szkoły Podstawowej Nr 55 Specjalnej oraz Szkoły Podstawowej Nr 61 Specjalnej.

W związku z ograniczeniem działalności szkół, przedszkoli i żłobków z powodu rozprzestrzeniania się na terytorium Polski koronawirusa SARS-CoV-2 w 2021 r. tutejszy Ośrodek, na wniosek rodzica, zmieniał decyzje przyznające dzieciom posiłki na:

- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności lub
- zasiłek celowy specjalny w zamian za posiłki w żłobku, przedszkolu, szkole.

▪ **Dowóz posiłków do szkół**

W ramach ww. zadania, zapewniono dowóz posiłków do 6 szkół na terenie miasta Katowice. Z tej formy pomocy skorzystało 65 uczniów. Na realizację całego zadania wydano kwotę 54 169,00 zł.

Wydatki w ramach pomocy dzieciom:

	Realizacja przez MOPS dożywiania uczniów	Realizacja dożywiania bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	Dożywianie w żłobku i przedszkolu
Liczba dzieci	1 526	31	765
Kwota (w zł)	1 311 211,29	12 026,52	1 245 987,01

W 2021 r. w ramach dofinansowania do potrzeb dziecka oczekującego na umieszczenie w rodzinie zastępczej przyznano świadczenia na łączną kwotę 2 660,00 zł.

Ponadto zorganizowano **paczki żywnościowe** dla **870** dzieci w wieku 1-18 lat, z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz z placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę **87 000,00 zł**.

W ramach opieki nad dzieckiem i rodziną zrealizowanych zostało we współpracy z wnioskodawcami **10 inicjatyw lokalnych**.

4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2021” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną - szczegółowy opis znajduje się w powyższym programie.

4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba udzielonych specjalistycznych indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych	432	525	735	329
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych	286	172	174	145

W porównaniu do lat 2018, 2019 i 2020, w 2021 roku zmniejszyła się liczba osób korzystających ze wsparcia psychologów i pedagoga, co było podyktowane wakacjami na stanowisku psychologa i problemami z zatrudnieniem osób spełniających wymogi formalne (brak ofert). Należy jednak zaznaczyć, że pomimo braków kadrowych, prowadzone przez specjalistów poradnictwo było systematyczne. Zaobserwowano dużą otwartość rodzin zastępczych na kontakt i współpracę ze specjalistami, dlatego też z uwagi na zmniejszoną liczbę psychologów w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w sytuacjach wymagających szczególnej uwagi, rodziny zastępcze miały zapewnione wsparcie w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach każdorazowo informują rodziny zastępcze o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów. Ponadto psychologowie i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach często towarzyszą koordynatorom w wizytach w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, udzielając im bezpośrednio porad.

2. Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	56	47	39	63
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy zrezygnowali z procesu opiniowania	11	13	2	10
Liczba wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych o kandydatach na rodzinę zastępczą	41	32	32	53
Liczba kandydatów na rodzinę zastępczą, którym wykonano badania psychologiczno – pedagogiczne	54	43	42	70

Należy zaznaczyć, że w 2021 roku, pomimo trwającego stanu epidemii na terenie Polski, który mógł powodować trudności potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze w przystąpieniu do procesu opiniowania, zanotowano wzrost liczby osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W roku 2021

zanotowano także wzrost liczby rezygnacji z procesu opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze. Spośród 53 rodzin, które poddały się procesowi opiniowania do pełnienia funkcji rodziny zastępczej Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wydał 28 opinii o kandydatach spełniających warunki z art. 42, ust. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz 25 opinii o kandydatach, którzy nie dawali rękojmi należytego pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wśród ww. kandydatów zostały związane 24 rodziny zastępcze, w przypadku 14 rodzin postępowanie sądowe jest w toku, 2 rodziny zgłaszające gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej bez wskazania dziecka nawiązały kontakt z placówką opiekuńczo – wychowawczą.

Na przestrzeni lat 2018 – 2020 można było obserwować spadek liczby kandydatów zgłaszających się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W latach tych wzrastała także ilość składanych przez nich rezygnacji z procesu opiniowania, co wiązało się m.in. z chęcią sprawowania opieki nad dzieckiem w formie powierzenia go w pieczę bez ustanawiania rodziny zastępczej, deklaracją przejścia opieki nad dzieckiem przez jego dalszą rodzinę, zmianą miejsca zamieszkania kandydatów, sprawami osobistymi czy deklaracją możliwości przejścia opieki nad dzieckiem przez rodziców naturalnych przy ich odpowiednim wsparciu.

3. Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	34	71	42	54
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	77	72	64	75

Badania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej wykonywane są przez psychologów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgodnie z harmonogramem, wynikającym z ustalonych ustawowo terminów ich realizacji na dany rok sprawozdawczy. W 2021 roku, w związku z epidemią, 9 osób odmówiło poddania się badaniom (6 rodzin), a 2 osoby (2 rodziny) wielokrotnie nie stawiały się na nie. Co więcej, 2 osoby (1 rodzina), których termin ważności badań predyspozycji i motywacji upłynął w minionym okresie sprawozdawczym, odmówiły poddania się badaniom w ogóle, wskazując, że wychowanek ich rodziny zastępczej w najbliższym czasie rozpocznie proces usamodzielnienia się i tym samym opuści rodzinę zastępczą. Ponadto jeden z małżonków tworzących rodzinę zastępczą nie przystąpił do badań psychologicznych w związku z zobowiązaniami zawodowymi, dlatego też wydano opinię dotyczącą predyspozycji i motywacji tylko drugiej osoby.

4. Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	2	2	0	2
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	4	2	1	3

W roku 2018 i 2021, w porównaniu do pozostałych lat, zanotowano najwyższą liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i w związku z tym także wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych. W 2019 i 2020 roku liczba ta zmniejszyła się, co jest szczególnie widoczne w 2020 roku – należy zaznaczyć, że w 2020 roku spadek liczby osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej mógł wynikać z epidemii COVID – 19. W związku z sytuacją w kraju, także kontakt z małoletnimi przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, dla których kandydaci mogliby pełnić funkcję rodziny zaprzyjaźnionej, był znacznie utrudniony.

5. Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba uczestników grupy wsparcia	6	4	7	2
Liczba spotkań grup wsparcia	8	7	3	4
Liczba godzin spotkań grup wsparcia	11	14	6	8,5

Na przestrzeni lat 2018 – 2021 można zaobserwować stałe zapotrzebowanie na korzystanie przez rodziny zastępcze spokrewnione z udziału w grupie wsparcia, realizowanej przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W 2021 roku ta forma wsparcia również była proponowana rodzinom zastępczym spokrewnionym, jednocześnie z uwagi na epidemię COVID – 19, spotkania te odbywały się rzadziej, były zawieszone, a liczba chętnych do udziału w ww. formie wsparcia była mniejsza niż w latach poprzednich. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco informują rodziny o możliwości uzyskiwania wsparcia specjalistycznego w zakresie pełnionej funkcji, również udziale w grupie wsparcia.

6. Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego	10	15	11	11
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia	10	16	4	11
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych	25	45,5	10	33
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia indywidualnego	8	3	-	-
Liczba spotkań w ramach szkolenia indywidualnego	23	8	-	-
Liczba godzin spotkań w szkoleniu indywidualnym	53,5	16,25	-	-

Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione są realizowane corocznie, z założenia w dwóch edycjach – wiosennej i jesiennej. Forma przeprowadzania szkolenia – grupowego czy indywidualnego – jest dostosowywana do potrzeb rodzin zastępczych. W 2021 roku nie prowadzono indywidualnego szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, ponieważ wszyscy zgłoszeni uczestnicy realizowali je w formie grupowej. Należy zaznaczyć, że liczba osób, biorących udział w szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze zależy od liczby kandydatów, którzy uzyskali wstępną ocenę wypełniania warunków ustawowych, a także od ilości wydanych przez sąd postanowień ustanawiających rodziny zastępcze, mimo braku spełnienia warunków ustawowych.

7. Budowanie sieci placówek wsparcia dziennego

ŚWIETLICE

Dzielnica miasta	2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	4	155	4	152**	4	152	4	152
Nikiszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30
Dąb	1	40	1	40	1	40	1	40
Józefowiec	1	15	1	15	1	15	1	15
Koszutka	1	35	1	35	1	35	1	35
Ligota	1	30	1	30	1	30	1	30
Załęże	2	85	2	85	2	85	2	85
Szopienice	1	36	1	36	1	36	1	36

Brynów	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	30	1	30	1	30	1	30
Murcki	1	30	1	30	1	30	1	30
Giszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30
Katowice łącznie	16	536	16	536 od 1.IV -533	16	533	16	533

* od 01.07.2017 r. Świetlica zmniejszyła liczbę miejsc z 40 na 35

** od 01.04.2019 r. Świetlica Specjalistyczna przy Katolickiej Fundacji Dzieciom zmniejszyła liczbę miejsc z 70 na 67

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba świetlic ogółem	16	16	16	16
Liczba świetlic środowiskowych typu opiekuńczego*	4	4	4	4
Liczba świetlic środowiskowych typu specjalistycznego*	12	12	12	12

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

OGNIKO WYCHOWAWCZE, KOŁA ZAINTERESOWAŃ

Dzielnica miasta	2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	1	15	1	15	1	15	1	15
Szopienice	1	30	1	30	1	30	1	30
Ligota			1	45*	1	45	1	45
Łącznie	2	45	3	90	3	90	3	90

* 01.09.2019 r. powstało Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza”

KLUBY

Dzielnica miasta	2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów w	Liczba miejsc
Śródmieście	1	25	1	25 od 1.IV - 20*	1	20	1	20
Szopienice	1	20	1	20	1	20	1	20
Brynów	1	10	1	8	1	8	1	8
Koszutka	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	10	1	10	1	10	1	10
Załęże							1**	15
Łącznie	5	85	5	83 od 1.IV -78**	5	78	6	93

* od 01.04.2019 r. Klub zmniejszył liczbę miejsc z 25 na 20

** od 01.06.2021 r. powstał Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Dom Aniołów Stróżów

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba klubów ogółem	5	5	5	6
Liczba klubów typu opiekuńczego*	0	0	0	0
Liczba klubów typu specjalistycznego*	5	5	5	6

Kluby młodzieżowe stanowią kontynuację pracy prowadzonej w Świetlicach.

8. Zapewnienie opieki dzieciom

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną – ogółem, w tym:	774	714	656	794
Dzieci skierowane do instytucjonalnych form opieki	256	238	221	254
Dzieci przebywające w rodzinnej opiece zastępczej	518	476	435	540

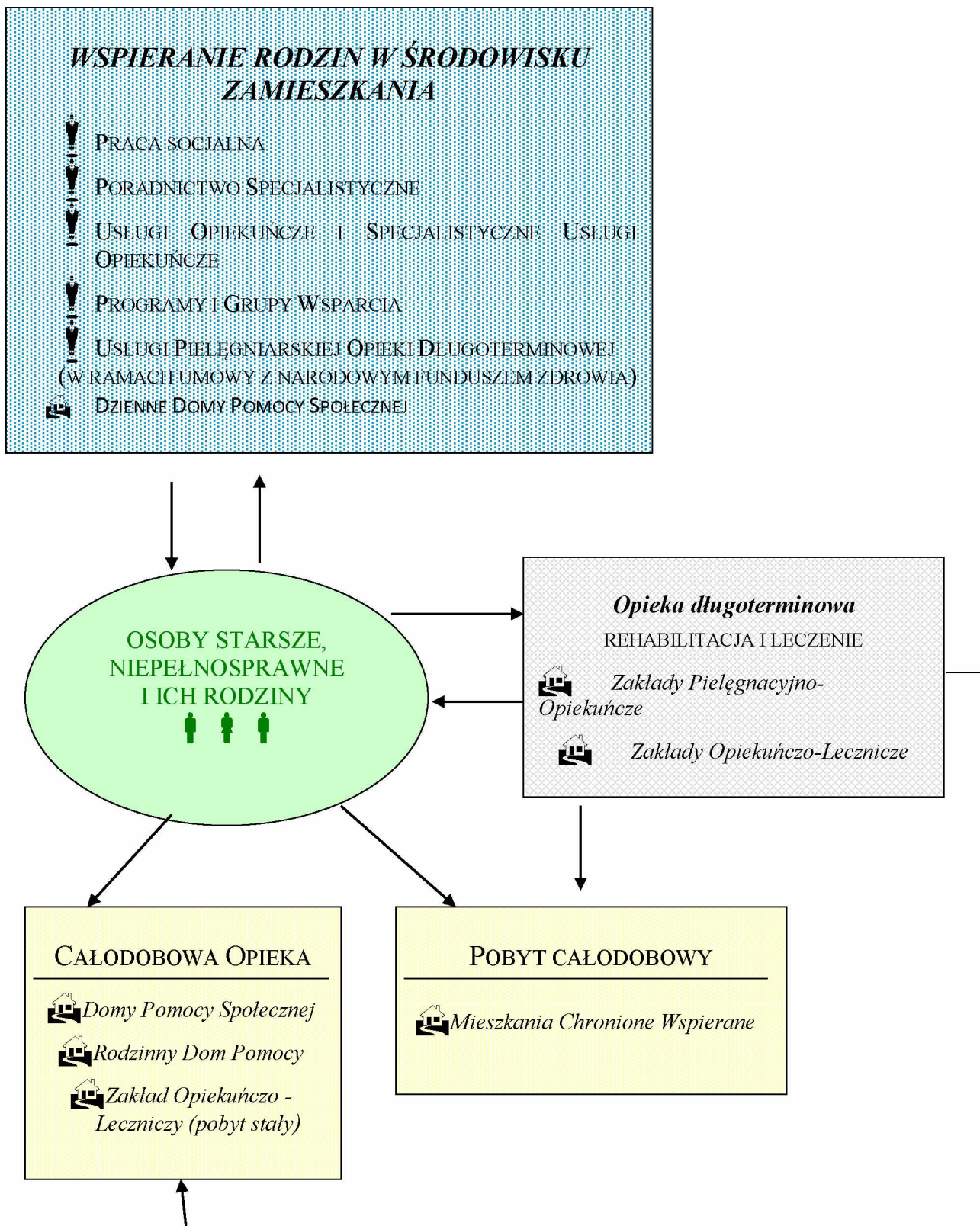
9. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Liczba wychowanków objętych pomocą:	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Finansową	166	164	165	152
Rzeczową	24	32	36	22
Lokalową z zasobów miejskich	23	23	24	23
Wydatki na realizację programu	802 396,23	791 806,11	895 363,60	819 450,23

W 2021 r. liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej kształtuje się na podobnym poziomie w porównaniu do 2020 r., jednakże wykazany wzrost spowodowany jest ujęciem dzieci pochodzących z terenu Katowic, a umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

Ponadto liczba usamodzielnianych wychowanków od kilku lat pozostaje na tym samym poziomie z uwagi na możliwość pozostawiania w dotychczasowej formie opieki zastępczej, w oparciu o art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Wspieranie osób w wieku senioralnym stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

5.1 Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 01.07.2020 r. zawarto umowy na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych:

Wykonawca		Zakres usług	Liczba osób*	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł)**	Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS (w zł)
1	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 1***	577	3 927,43	89 938,15	22,90	22,90
		Opiekuńcze część 1		107 518,89	2 569 701,49	23,90	23,90
2	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	506	4 718,63	110 887,81	23,50	23,50
		Opiekuńcze część 2		93 739,11	2 352 851,72	25,10	25,10
3	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3***	344	3 378,30	79 390,05	23,50	23,50
		Opiekuńcze część 3		66 840,90	1 677 706,59	25,10	25,10
4	MG PARTNER Marcin Grzesiak, Warszawa, ul. Włociańska 15/21	Opiekuńcze część 4***	317	5 334,55	127 762,47	23,95	23,95
		Opiekuńcze część 4		51 224,41	1 308 783,68	25,55	25,55
5	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 1***	34	165,20	4 460,40	27,00	27,00
		Specjalistyczne opiekuńcze część 1		3 044,89	82 212,03	27,00	27,00
6	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2***	96	1 934,00	46 996,20	24,30	24,30
		Specjalistyczne opiekuńcze część 2		16 597,79	429 882,80	25,90	25,90
7	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3***	17	144,80	3 518,64	24,30	24,30
		Specjalistyczne opiekuńcze część 3		1 869,35	48 416,17	25,90	25,90
8	MG PARTNER Marcin Grzesiak, Warszawa, ul. Włociańska 15/21	Specjalistyczne opiekuńcze część 4***	28	187,28	5 758,86	30,75	30,75
		Specjalistyczne opiekuńcze część 4		2 886,86	93 389,94	32,35	32,35
RAZEM:			1 919	363 512,39	9 031 657,00	-	-

**W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.*

***Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/święteczne oraz w godzinach nocnych*

****w I'21 zapłacono za usługi w XII'20*

Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach Programu „Słonecznik”

W 2021 roku realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Główny cel pomocy w ramach programu to:

- utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych,
- poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	
Liczba wolontariuszy (liczba umów)	22 (38)
Liczba godzin wolontariatu	999
Oszczędności dla MOPS (w zł)*	24 800,19

*obliczono na podstawie obowiązujących stawek za usługi opiekuńcze

Grupa wsparcia „Radość życia – wszystko mogę”

Program realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Spotkania grupy wsparcia odbywały się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Boya Żeleńskiego 83, we wtorki w godz. od 10.00-13.00.

Celem głównym programu jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego.

Zgodnie z założeniami programu jest to grupa otwarta, dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy chcą być jeszcze aktywni i przykładem dla innych.

Każda osoba w trakcie spotkań robi to, na co ma ochotę tzn. część wykonuje prace ręczne w ramach terapii zajęciowej, inni rozwiązują krzyżówki, w mniejszych grupach z kolei uczą się obsługi komputera, telefonów komórkowych czy podstawowych zwrotów z języka angielskiego. W przypadku gdy dane zajęcia są typowo tematyczne, wtedy cała grupa bierze w nich udział jednocześnie. Dodatkową atrakcją jest udział w imprezach np. integracyjnych z młodzieżą, z okazji Dnia Seniora, Bal Przebierańców, wycieczkach autokarowych w różne ciekawe miejsca itp. Planowane są również wyjścia do kina bądź teatru, muzeów lub innych atrakcyjnych miejsc. W ramach programu prowadzone są zajęcia Nordic Walking. Dzięki zakupionym kijkom do Nordic Walking seniorzy biorący udział w programie mają możliwość inicjowania i wspierania rekreacji ruchowej poprzez wspólne wyjścia w różne miejsca w okolicy, na spacer: np. Rybaczówka w Giszowcu, Park Zadole w Ligocie, Park Kościuszki w Katowicach, ZOO i Rosarium w Chorzowie, Dolina „TRZY STAWY”.

W ramach programu prowadzone są również zajęcia z rehabilitantem czy instruktorem tańca. Zajęcia te cieszą się ogromną popularnością, gdyż seniorzy nieodpłatnie mają możliwość nauki i wykonania przez godzinę prostych ćwiczeń poprawiających nie tylko ich samopoczucie, ale również codzienne funkcjonowanie oraz nauczyć się podstawowych kroków różnych tańców towarzyskich.

Dużym zainteresowaniem cieszą się również zajęcia w ramach terapii zajęciowej z rękodzieła tj. wykonywanie rzeczy i ozdób różnymi technikami: pawertexu, qilingu, decoupage, malowanie na jedwabiu czy torbach z materiału itp.

W zajęciach w ramach ww. programu organizowanego przez **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8** od momentu wznowienia z powodu pandemii tj. od 15 czerwca 2021 roku uczestniczyło średnio **50** seniorów miesięcznie.

Program o tej samej formule realizuje **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9** w Katowicach. Spotkania grupy wsparcia odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Kołodzieja 42. W 2021 roku z zajęć grupy skorzystało **20** osób.

5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej

Dzienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Wykaz DDPS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w DDPS
1	DDPS 1 ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	48	58
2	DDPS 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50	57
3	DDPS 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	35	34
4	DDPS 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	43	52
5	DDPS 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	42	47
6	DDPS 6 ul. M. Obłatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	86	104
7	DDPS 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	38	37
8	DDPS ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	30	32
9	DDPS - Dąb ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25	30
RAZEM:			397	451

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19, Dzielne Domy Pomocy Społecznej pozostawały zamknięte. W okresie od 04.01.2021 r. do 04.05.2021 r., około 300 osób dziennie, korzystających do tej pory z pobytu, miało dostarczane posiłki z DDPS do domu przez Fundację Wolne Miejsce (około 210 osób dziennie) oraz PS Serwis Non Profit Sp. z o.o. (około 90 osób dziennie). W 2021 roku wydatki wyniosły **271 354,20 zł**, w tym kwotę **149 452,90 zł** pokryto w ramach realizacji programu „Wspieraj Seniora”.

W godzinach 13.00-16.00 w lokalach, w których mieszczą się Dzielne Domy Pomocy Społecznej, funkcjonują Popołudniowe Kluby Społecznościowe przeznaczone dla osób w wieku senioralnym –

mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS. Korzystanie z usług Popołudniowego Klubu Społecznościowego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Kluby dysponują taką samą liczbą miejsc, jak Dienne Domy Pomocy Społecznej w odpowiedniej lokalizacji.

Wykaz DDPS prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Lp.	Nazwa Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w Dziennych Domach Pomocy Społecznej
1	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	11
2	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	10
RAZEM:			20	21

Działania podejmowane w ramach Dziennych Domów Pomocy Społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

1) Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością

W zajęciach uczestniczyło 10 uczestników w tym 6 kobiet i 4 mężczyzn. W okresie rozliczeniowym realizowane były zadania wg planu działalności ośrodka, które pozwoliły osiągnąć założone cele opracowane w Indywidualnych Programach Terapeutycznych uczestników. Zajęcia do 21 stycznia 2021 r. prowadzone były w miejscu zamieszkania uczestnika z powodu zawieszenia stacjonarnej działalności ośrodka. Zajęcia składały się ze wspólnych spacerów, zajęć domowych z terapii zajęciowej, fizjoterapii i zajęć z pedagogiem. Uczestnicy wykonywali prace plastyczne z użyciem farb akrylowych. Na zajęciach pedagogicznych rozwijano zainteresowania, wykonywano drobne prace plastyczne, które ćwiczyły motorykę małą oraz grano w gry i quizy edukacyjne. Na zajęciach z fizjoterapeutą wykonywane były ćwiczenia poprawiające aktywność i kondycję ruchową. Dogoterapia odbywała się w formie spacerów. Od 21 stycznia 2021 r. ośrodek powrócił do zajęć stacjonarnych.

W ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością zrealizowano w szczególności następujące zadania:

- regularne wyjścia na basen w celu rehabilitacji uczestników,
- wykonano ozdoby wielkanocne za pomocą decoupage, drewna, farb oraz obrazy techniką mozaikową za pomocą kafelków,
- wykonano pracę indywidualną oraz grupową pracę przestrzenną na konkurs pt.: „Podróż moich marzeń” realizowany przez Dom Kultury w Bogucicach, praca grupowa zajęła I miejsce, a indywidualna otrzymała wyróżnienie,
- odbyło się topienie marzanny na Dolinie Trzech Stawów,
- zrealizowano zajęcia z dogoterapii, choreoterapii, hipoterapii i alpakoterapii, zajęcia relaksacyjne z misami tybetańskimi,
- odbyły się zajęcia fizjoterapeutyczne - ćwiczenia, masaże, zabiegi z fizykoterapii,
- utrwalono wiedzę i grano w gry edukacyjne, oglądano ciekawe filmy przyrodnicze oraz śpiewano piosenki ulubionych wykonawców,
- w ramach treningów kulinarnych przygotowywano posiłki, desery, sałatki owocowe, pieczono ciasta,
- wytworzono kule do kąpieli z naturalnych składników,
- odbywała się filmoterapia i biblioterapia,
- świętowano Dzień Dziecka zajęciami sensorycznymi, podczas których malowano stopami duży obraz na płótnie, używając farb,
- odbyła się wycieczka do Krakowa, na której zwiedzano Stare Miasto, Bulwary Wiślane,
- w czerwcu zwiedzano wrocławskie ZOO,
- zorganizowano wycieczkę do Ogrodów Botanicznych w Mikołowie, gdzie uczestniczono w warsztatach sensorycznych na temat lasu,

- w okresie wakacyjnym większość czasu spędzano na świeżym powietrzu, odbywały się spacery do Parku Doliny Trzech Stawów,
- w lipcu odbyła się wycieczka na górę Żar do Międzybrodzia Żywieckiego, na którą wjechano kolejką torową,
- w sierpniu odbyła się wycieczka na górę Szyndzielnia. Uczestnicy wjechali na nią kolejką linową, kilka osób odwiedziło również schronisko na szczycie,
- na początku września świętowano Dzień Chłopaka - Panowie otrzymali korony i słodki upominek, a potem odbyły się zabawy i konkursy,
- we wrześniu odbyła się wycieczka do pobliskiej Papugarni Carmen, gdzie uczestnicy mieli okazję karmić papugi,
- odwiedzono również zabytkową Stację Kolei w Rudach Raciborskich, aby przejechać się kolejką wąskotorową,
- na bieżąco prowadzona jest strona Facebookowa ośrodka, na której umieszczane są informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia ośrodka,
- w okresie 17-21 października odbył się turnus rehabilitacyjno-edukacyjny w Górach Świętokrzyskich, w miejscowości Chrusty, w ośrodku Polanika, uczestnicy zwiedzili Oceanikę (kompleks dużych akwariów), Park Miniatur Świętokrzyskich, Centrum Nauki Leonardo Da Vinci oraz odwiedzili Chęciny i Bałtowski Kompleks Turystyczny, brali udział w zajęciach integracyjno-relaksacyjnych, muzycznych oraz w zabiegach rehabilitacyjnych,
- odbyło się wyjście do Multikina na film „Wilk, lew i ja” oraz wyjście do Teatru Ateneum na przedstawienie „Piaskowy Wilk”,
- udział w konkursie plastycznym z okazji Święta Niepodległości,
- na początku grudnia uczestniczano w warsztatach ozdabiania pierników w Pijalni Wedla,
- z okazji Mikołajek bawiono się w Punkcie 44 na kręglach,
- przyjechał teatr – Lufcik na Korbkę, który wystawił sztukę świąteczno-integracyjną, w której aktywny udział brali uczestnicy,
- w okresie świątecznym odbyły się warsztaty ozdabiania wieńców, bombek, choinek z drewna, wykonano aniolki ze sznurków, pieczono pierniki,
- wystawiono jasełka dla rodziców i innych uczestników ośrodka,
- zorganizowano wspólną wieszczkę wigilijną i obdarowano się prezentami.

2) Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem

Do ośrodka uczęszcza 10 mężczyzn w wieku 26 – 41 lat z miasta Katowice. Podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych prowadzonych przez psychologa, pedagoga, fizjoterapeutę oraz instruktora terapii zajęciowej. Wszelkie działania terapeutyczne z podopiecznymi były ukierunkowane przede wszystkim na podtrzymanie czynności funkcjonalnych oraz nabycie nowych umiejętności z zakresu higieny, zaradności życiowej, samodzielności, czynności dnia codziennego oraz umiejętności dbania o aktywność fizyczną. W pierwszej połowie stycznia 2021 r. ze względu na przerwę w zajęciach, w ośrodku odbywały się prace porządkowe i remontowe oraz przygotowanie materiałów do zajęć. W tym okresie odbywały się indywidualne spacery z uczestnikami po okolicy najbliższego miejsca ich zamieszkania. Od 21 stycznia 2021 r. ośrodek powrócił do zajęć stacjonarnych.

W ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem zrealizowano w szczególności następujące zadania:

- spacery w małych grupach z wykorzystaniem kijów do Nordic Walking, na świeżym powietrzu podopieczni grali w piłkę, badmintona, odbywały się ćwiczenia na siłowni znajdującej się w parku, zawody sportowe oraz joga,
- rozpoczęto cykl zajęć tematycznych z zakresu treningów kulinarnych, dzięki którym podopieczni mieli okazję poznać smaki i zwyczaje z różnych stron świata, przygotowano na zajęciach pizzę, hamburgery, sałatkę grecką oraz słodkie desery np. naleśniki, gofry i koktajle owocowe,
- odbywały się zajęcia plastyczne, rozwijające wyobraźnię, sprawność manualną i percepcyjną oraz zainteresowania uczestników, wykonano ozdoby wielkanocne, efektem tych zajęć był wernisaż prac, które zdobią ściany ośrodka,

- wykonano pracę na konkurs plastyczny pt.: „Podróż moich marzeń” organizowaną przez Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” w Katowicach, uczestnicy zajęli pierwsze miejsce w kategorii grupowej oraz otrzymali dyplomy i nagrodę,
- prowadzone były zajęcia relaksacyjne połączone z treningiem Jacobsona i z ćwiczeniami rozciągającymi, każdy uczestnik miał okazję spróbować swoich sił podczas treningów z wykorzystaniem biofeedbacku,
- zorganizowano zabawy i konkursy karnawałowe,
- przeprowadzono pogadanki z psychologiem na temat radzenia sobie ze stresem, a także trening ekonomiczny, higieniczny oraz zaradności życiowej,
- kontynuowano zajęcia z dogoterapii, choreoterapii oraz relaksacji z użyciem mis tybetańskich,
- prowadzone były zajęcia z użyciem dywanu multimedialnego, nauka liczenia oraz aromaterapia,
- przeprowadzono liczne zajęcia usprawniające rozwój dłoni i motoryki małej,
- 31 maja zorganizowano wycieczkę do Goczałkowic-Zdroju, zwiedzano przepiękne Ogrody Kapias, każdy z uczestników zakupił kwiatek doniczkowy, który pielęgnuje w ośrodku,
- 14 czerwca odbyła się wycieczka do Wrocławia, zwiedzano największy ogród zoologiczny w Polsce, uczestnicy mieli okazję obejrzeć przepiękne oceanarium,
- 21 czerwca udano się na plener malarski do Ogrodzieńca, podopieczni pod okiem terapeutów malowali ruiny Zamku w Ogrodzieńcu oraz przyrodę Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, prace wykonane zdobią ściany ośrodka,
- od lipca do września dwa razy w miesiącu odbywały się zajęcia z alpakoterapii i hipoterapii w Katowickim Klubie Jeździeckim, w ramach zajęć odbywała się jazda konna, spacer po pobliskim lesie z alpakami oraz karmienie zwierząt,
- 12 lipca odbyła się wycieczka do Mosznej, podopieczni mieli okazję zwiedzić wnętrza pięknego XVIII-wiecznego zamku oraz spacerować w parku zamkowym,
- 16 sierpnia odbyła się wycieczka do Inwałdu, podopieczni zwiedzili z przewodnikiem Park Miniatur,
- 26 sierpnia uczestnicy udali się do Krakowa, zwiedzano rynek oraz uczestniczono w warsztatach wytwarzania lizaków i cukierków, każdy z podopiecznych samodzielnie wykonał słodki przysmak,
- 20 sierpnia odbyła się wycieczka do Pszczyny, uczestnicy mieli okazję zwiedzić zamek oraz zagrodę żubrów, jak również pospacerować po rynku,
- 9 września podopieczni udali się do Ogrodu Botanicznego w Mikołowie, mieli okazję wziąć udział w warsztatach przyrodniczych zorganizowanych na jego terenie,
- od września odbywały się warsztaty lepienia z gliny, w czasie których uczestnicy rozwijali swoją wyobraźnię,
- uczęszczano na basen,
- zorganizowano wyjazd do Parku Śląskiego, gdzie była okazja do podziwiania pięknych okoliczności przyrody w Ogrodzie Japońskim,
- w ramach warsztatów jesiennych wykonano gazetkę w pracowni plastycznej pt. „Kolorowe liście”,
- w okresie od 17 października do 21 października uczestnicy wraz z rodzicami i terapeutami udali się na turnus rehabilitacyjny – edukacyjny do Ośrodka Botanika w Górach Świętokrzyskich, turnus rozpoczął się od zajęć integracyjnych, gdzie uczestnicy mieli okazję poznać historię, folklor oraz zwyczaje okolicznych gór, wzięto udział w wycieczkach krajoznawczo – edukacyjnych m.in. do Parku Dinozaurów, zamku w Chęcinach oraz Centrum Nauki Leonardo da Vinci, korzystano z zabiegów fizjoterapeutycznych, rehabilitacyjnych, a także z zajęć na basenie, odbywały się zajęcia z arteterapii, jogi śmiechem oraz muzykoterapii,
- 25 listopada wybrano się na przedstawienie teatralne pt.: „Ile żab waży księżyc?” w Teatrze Ateneum, po przedstawieniu odbył się spacer i oglądanie jarmarku świątecznego na Rynku Katowickim,
- w grudniu uczestnicy z pomocą terapeutów wykonali świąteczne stroiki, które potem podarowali rodzicom, a także piekły i ozdabiali pierniki,
- 2 grudnia wybrano się do Pijalni Czekolady E. Wedel, aby wziąć udział w warsztatach zdobienia pierników, każdy z uczestników miał okazję ozdobić pierniki czekoladą, był również poczęstunek i wspólne kolorowanie,
- 6 grudnia na Mikołajki udano się do kręgielni w centrum handlowym Libero, podopieczni wspólnie z terapeutami grali w kręgle.

3) Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej

Z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystało dotychczas **47** osób. Rekrutacja do usługi miała charakter ciągły. Wsparcie udzielone przez asystentów obejmowało usługę towarzyszącą, komunikacyjno-transportową, rehabilitacyjno-zdrowotną, doradczą, asystę domową, obejmującą pomoc w wykonywaniu czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz asystę edukacyjną.

Asystenci zostali zaangażowani również w akcję szczepień osób powyżej 70. roku życia przeciwko COVID-19. Asystenci towarzyszyli w trakcie dojazdu oraz na szczepieniu. Z ww. usługi skorzystały dotychczas **59** osób.

5.4 Mieszkanie chronione wspierane

Mieszkanie chronione ma za zadanie udzielenie wsparcia osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez dom pomocy społecznej.

Na terenie Katowic działają trzy mieszkania chronione wspierane prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi.

Mieszkanie Chronione Wspierane mieści się przy ul. Gliwickiej 74a i przeznaczone jest dla **7** osób.

2. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 1.

Mieszkanie Chronione Wspierane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla **7** osób.

3. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 2.

Mieszkanie Chronione Wspierane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla **6** osób.

W okresie sprawozdawczym z usług świadczonych w mieszkaniach chronionych skorzystało:

- **7** osób w Mieszkaniu Chronionym Wspieranym dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Gliwickiej 74,
- **9** osób w Mieszkaniu Chronionym Wspieranym Nr 1 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a,
- **8** osób w Mieszkaniu Chronionym Wspieranym Nr 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **1 078 126,85 zł**.

5.5 Domy pomocy społecznej

Świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2021 r. MOPS przeprowadził **179** postępowań administracyjnych w sprawie skierowania osób starszych i/lub niepełnosprawnych do domu pomocy społecznej, z czego:

- **112** osób skierowano do dps na terenie Katowic (w tym 5 osób skierowano również do dps położonych na terenie innych powiatów),
- **67** osób zostało skierowanych do dps położonych na terenie innych powiatów, w tym:
 - **10** osób do dps dla osób w podeszłym wieku,
 - **14** osób do dps dla osób przewlekle somatycznie chorych,
 - **13** osób do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - **9** osób do dps dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
 - **2** osoby do dps dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
 - **17** osób do dps dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
 - **2** osoby do dps dla osób uzależnionych od alkoholu;
- w **41** przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby bądź rezygnacji z umieszczenia.

Ruch pensjonariuszy w dps na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31.12.2021 r.	Zmarło lub zrezygnowało w 2021 r.	Przyjęto w 2021 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31.12.2021 r.
DPS „PRZYSTAN” ul. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	88	88	14	21	23	5
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	98	98	41	57	40	10
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 dla osób w podeszłym wieku w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	97, w tym 83 dla mieszkańców Katowic	91, w tym 8 osób spoza gminy Katowice	33, w tym 3 osoby spoza gminy Katowice	33, w tym 2 osoby spoza gminy Katowice	40, w tym 4 osoby oczekujące spoza gminy Katowice	8, w tym 3 osoby spoza gminy Katowice
dps na terenie innych powiatów	-	-	75*	60	64	-

*w tym 2 osoby przeniesione do dps na terenie Katowic

Domy pomocy społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS na nowych zasadach (stan na 31.12.2021 r.)	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS
DPS „PRZYSTAN” ul. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	82	5 464,13 zł
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	95	5 114,55 zł
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 dla osób w podeszłym wieku, w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	91, w tym 8 osób spoza gminy Katowice	4 650,00 zł – dla mieszkańców Katowic 4 870,00 zł – dla osób spoza gminy Katowice

Domy pomocy społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób, które przebywały w DPS, na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w dps na terenie innych gmin
dps na terenie innych gmin	577	18 351 028,42 zł

Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie art. 52 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. Dom ten dysponuje **8 miejscami**. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby od 01.01.2021 r. do 30.09.2021 r. miesięczny koszt utrzymania 1 osoby wynosił **3 279,95 zł**, natomiast od 01.10.2021 r. – **3 500,00 zł**.

W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

W okresie I-XII 2021 roku z usług Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej skorzystało **7 osób**. Wydatki na realizację zadania wyniosły **265 218,37 zł**.

5.6 Przygotowanie i dowóz posiłków

Od 04.01.2021 r. na terenie miasta Katowice realizowana jest pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu przeznaczona jest dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku. Firmy realizujące dowóz posiłków na terenie Katowic przygotowują i dostarczają gorące posiłki od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem dni świątecznych), a na soboty przygotowują posiłek w formie suchego prowiantu. Dowóz gorących posiłków następuje codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 14.30.

Realizator	Rejon	Cena za 1 usługę zgodnie z zawartą umową	Liczba osób	Liczba wydanych posiłków	Kosz (w zł)
Victus Tomasz Brzezina ul. Bratków 4 Katowice	1 - Osiedle Witosza, Załęże, Osiedle Tysiąclecia	17,70 zł	80	12 199	215 922,30
Victus Tomasz Brzezina ul. Bratków 4 Katowice	2 - Dąb, Wełnowiec-Józefowiec, Koszutka, Bogucice	16,70 zł	102	16 774	280 125,80
Victus Tomasz Brzezina ul. Bratków 4 Katowice	3 - Brynów część wschodnia - Osiedle Zgrzebnika, Załęska Halda- Brynów część Zachodnia, Ligota-Panewniki, Piotrowice-Ochojec, Zarzecze, Kostuchna, Podlesie	15,98 zł	107	13 299	212 518,02
STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	4 - Śródmieście, Osiedle Paderewskiego - Muchowiec, Zawodzie	17,00 zł	109	17 486	297 262,00
Victus Tomasz Brzezina ul. Bratków 4 Katowice	5 - Dąbrówka Mała, Szopienice- Burowiec, Janów-Nikiszowiec, Giszowiec, Murcki	14,97 zł	67	11 724	175 508,28
Razem:			465	71 482	1 181 336,40

5.7 Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19, mając na uwadze konieczność objęcia dodatkowym wsparciem osób niesamodzielnych oraz seniorów, wprowadzono nowe formy pomocy w postaci usługi robienia zakupów oraz przygotowywania paczek wraz z dowozem. W okresie od 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. z usługi robienia zakupów skorzystało **10 osób** (łącznie 14 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **664,20 zł**. Natomiast z usługi przygotowania paczek wraz z dowozem skorzystały **23 osoby** (łącznie 43 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **8 978,00 zł**.

5.8 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 65 lat i więcej

W 2021 roku zawarto umowę ze Śląskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża na przygotowanie **200** sztuk paczek świątecznych na Święta Bożego Narodzenia wraz z zapakowaniem i rozwieszeniem we wskazane miejsca dla seniorów w wieku 65 lat i więcej będących mieszkańcami Katowic. Kwota dofinansowania wyniosła **20 000,00 zł**.

5.9 Spotkania wigilijne dla seniorów

W 2021 r. zrealizowano projekt socjalny pod nazwą „Aktywizacja środowiska senioralnego poprzez spotkania świąteczne i wyjścia zewnętrzne, w tym m.in. wyjścia do kina”. Projekt polegał na przygotowaniu

poczęstunku w postaci barszczu czerwonego z krokietem wraz z porcją makowca i sernika dla około **1 500** seniorów będących mieszkańcami Katowic oraz rozwiezieniu do miejsc spotkań seniorów z każdej niesformalizowanej grupy senioralnej oraz dostarczeniu każdemu seniorowi długoterminowego biletu do kina. Realizatorami projektu byli: Victus Tomasz Brzezina, Stachu i Przyjaciele Sp. z o.o. oraz PS Serwis Non Profit Sp. z o.o. Natomiast bilety do kina zostały dostarczone przez Multikino. Wydatki na ten cel wyniosły **67 544,00 zł**.

5.10 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej

W 2021 roku zawarto umowę z Fundacją Wolne Miejsce na przygotowanie **370** sztuk paczek świątecznych wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem we wskazane miejsca dla osób w wieku 60 lat i więcej będących mieszkańcami Katowic, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach dla osób poniżej 60. roku życia i/lub osób z niepełnosprawnościami.

Kwota dofinansowania wyniosła **36 132,00 zł**.

5.11 Realizacja programu „Wspieraj Seniora”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2021 r. realizował program „Wspieraj Seniora” przeznaczony dla osób starszych w wieku 70 lat i więcej oraz osób poniżej 70. roku życia, którzy zdecydują się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii i zadzwoni na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów lub w inny sposób zgłosi potrzebę objęcia wsparciem. Z programu nie mogły korzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. W ramach programu zrealizowano następujące działania:

- **usługa wsparcia polegająca na robieniu zakupów** (od poniedziałku do soboty) obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w szczególności artykułów spożywczych, środków higieny osobistej oraz leków na zlecenie osoby wymagającej wsparcia – z pomocy skorzystało **31 osób** (łącznie 89 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **3 284,10 zł**,
- **dostarczanie posiłków z DDPS do domu** osób korzystających wcześniej z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (których działalność została zawieszona w związku z ogłoszonym stanem epidemii) – z pomocy skorzystały **174 osoby**, a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **149 452,90 zł**.

5.12 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2021

W roku 2021 w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu są mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu 70. roku życia.

Cele programu to:

- zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych,
- zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych,
- ułatwianie udziału w życiu społecznym,
- zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Osoby objęte programem „Siedemdziesiąt Plus” w 2021 roku, skorzystały ze świadczeń w różnych formach. W ramach programu:

1. ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało **2 015** osób (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej, pomocy w formie przygotowywania i dowozu posiłków do miejsca zamieszkania),
2. z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało **958** osób, w tym **245** osób z tytułu wieku oraz **713** osób z tytułu niepełnosprawności,
3. z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystało **728** osób, w tym **479** osób skorzystało również z dodatku energetycznego wypłacanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne,
4. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:
 - **238** osób w formie turnusu rehabilitacyjnego,
 - **14** osób w formie usuwania barier w komunikowaniu się,

- 33 osoby w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po 70. roku życia.

Lp.	Rodzaj sprawy	Ilość osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	49
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	48
3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	10
4.	Osoby skierowane do prawnika - konsultacje prawne	199
5.	Osoby skierowane do psychologa	90
6.	Osoby objęte wolontariatem	21
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	61
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	120

W ramach działań programu „Siedemdziesiąt plus” informowano również klientów MOPS o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego wykonywano następujące badania: morfologia krwi, CRP, TSH, oznaczenie poziomu cholesterolu całkowitego, frakcji cholesterolu, trójglicerydów w surowicy krwi, oznaczenie poziomu glukozy, oznaczenie poziomu PSA - tylko u mężczyzn, dokonanie lekarskiej oceny stanu zdrowia według protokołu badania przekazanego przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, badanie palpacyjne piersi u kobiet, badanie wzroku z użyciem tablic okulistycznych, orientacyjne badanie słuchu, przeprowadzenie oceny czynników ryzyka złamania biodra, ocena sprawności fizycznej z wyłonieniem osób zagrożonych niesprawnością ruchową, badanie sprawności pamięci MMSE (mini mental status examination) dla osób wyrażających zgodę na badanie, edukacja zdrowotna z zakresu zasad zdrowotnego stylu życia, interpretacja uzyskanych wyników oraz ewentualne skierowanie do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W 2021 roku poinformowano 347 osób o możliwości skorzystania z wyżej wymienionych badań.

Miejski System Powiadamiania Ratunkowego dla osób niepełnosprawnych - mieszkańców Katowic

W ramach realizacji celu, jakim jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych, kontynuowano Miejski System Powiadamiania Ratunkowego. System ten kierowany jest do osób, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenie i udzielić informacji koniecznych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia po naciśnięciu przycisku dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyskuje informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej.

W roku 2021 objęto systemem 61 nowych osób.

5.13 Ocena realizacji celów oraz efektywność

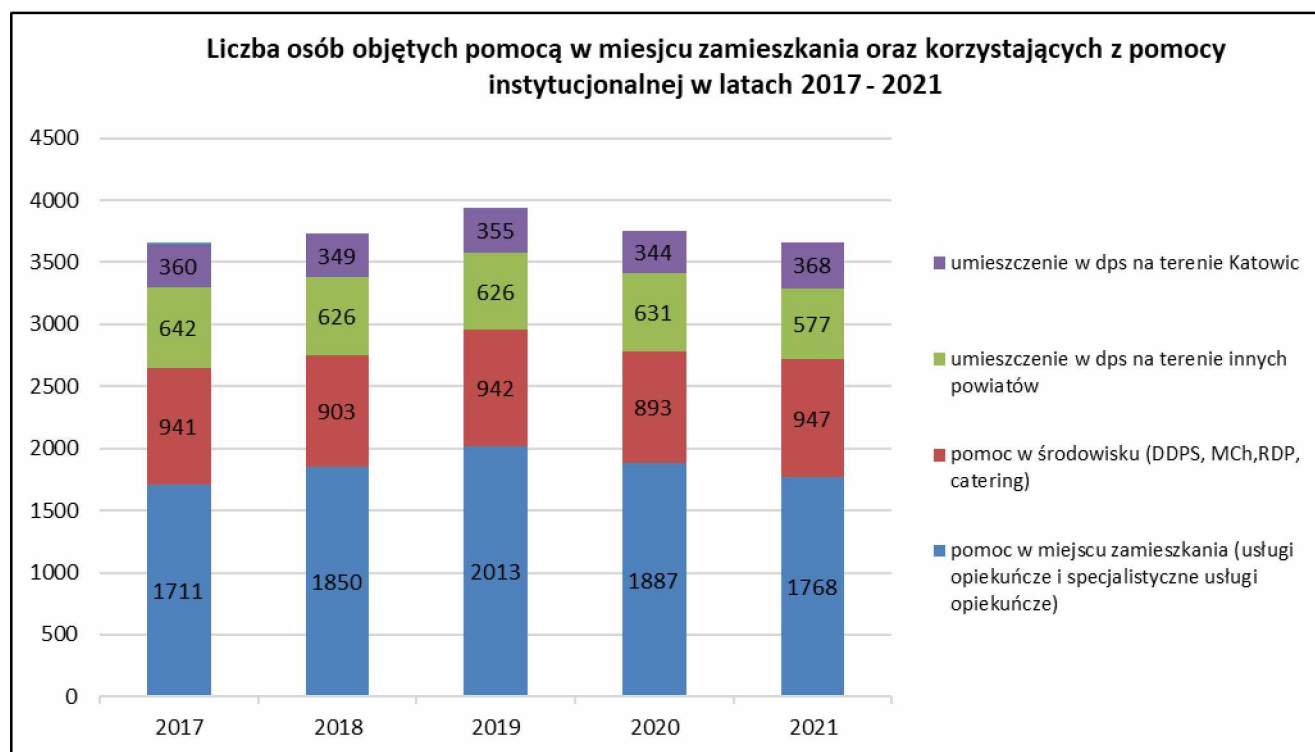
Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób w wieku senioralnym.

1. Zakres pomocy:

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wydatki na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (w zł)	24 799 070,80	27 124 764,11	28 622 901,21	30 260 749,95
Liczba osób, które skorzystały z pomocy	3 728	3 936	3 898	3 869
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł)	6 652,11	6 891,45	7 342,97	7 821,34

W 2021 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Na zmianę wysokości wydatków miała wpływ zmiana stawek za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, które uległy zwiększeniu w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. po przeprowadzeniu negocjacji zgodnie z zapisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Nastąpił również wzrost średnich miesięcznych kosztów utrzymania osób umieszczonych w dps.

2. Zapewnienie opieki

3. Sieć Dziennych Domów Pomocy Społecznej w podziale na dzielnice

Liczba miejsc w DDPS w podziale na dzielnice	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Dzielnica Śródmieście - Wschód	56	56	56	30
Dzielnica Załęże	67	67	67	38
Dzielnica os. Tysiąclecia	58	58	58	35
Dzielnica Dąb	45	45	45	25
Dzielnica Koszutka	163	163	163	86
Dzielnica Zawodzie	70	70	70	48
Dzielnica Ligota	75	75	75	42
Dzielnica Bogucice	75	75	75	43
Dzielnica Piotrowice	80	80	80	50
RAZEM:	689	689	689	397*

* w 2021 r. Dzielne Domy Pomocy Społecznej oferowały tylko usługę w postaci pobytu, natomiast dotychczasowa pomoc w formie posiłków na wynos z DDPS została zastąpiona nowym zadaniem polegającym na przygotowywaniu posiłków wraz z dowozem do miejsca zamieszkania (catering)

4. Sieć Popołudniowych Klubów Społecznościowych dla osób w wieku senioralnym w podziale na dzielnice

W 2021 r. wprowadzono nową formę pomocy – Popołudniowe Kluby Społecznościowe skierowaną dla osób w wieku senioralnym - mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS.

Liczba miejsc w popołudniowych klubów społecznościowych w podziale na dzielnice	2021 rok
Dzielnica Śródmieście - Wschód	30
Dzielnica Załęże	38
Dzielnica os. Tysiąclecia	35
Dzielnica Dąb	25
Dzielnica Koszutka	86
Dzielnica Zawodzie	48
Dzielnica Ligota	42
Dzielnica Bogucice	43
Dzielnica Piotrowice	50
RAZEM:	397

5. Aktywizacja środowiska na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych:

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba umów zawartych z wolontariuszami	18	27	25	38
Liczba umów alimentacyjnych i porozumień zawartych z rodziną w sprawie pomocy usługowej	105	115	120	72
Liczba osób objętych usługami w ramach pielęgniarstwa długoterminowego	81	77	70	63

W 2021 roku zawarto łącznie **72 porozumienia i umowy** z rodzinami w sprawie pomocy usługowej, w wyniku czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaoszczędził kwotę **108 774,65 zł**.

Spadła liczba osób korzystających z pielęgniarstwa długoterminowego, wymagających wzmożonej opieki medycznej – w 2021 r. objęto tymi usługami **63 osoby**. Oszczędności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu zapewnienia tej formy pomocy przez NFZ wyniosły **216 813,35 zł**.

6. Zapewnienie opieki całodobowej

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w dps na terenie innych powiatów w 2021 roku

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 8 miesięcy
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	
Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	ok. 5 miesięcy
Dom dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	
Dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie	ok. 1 miesiąc
Dom dla osób uzależnionych od alkoholu	ok. 1 miesiąc

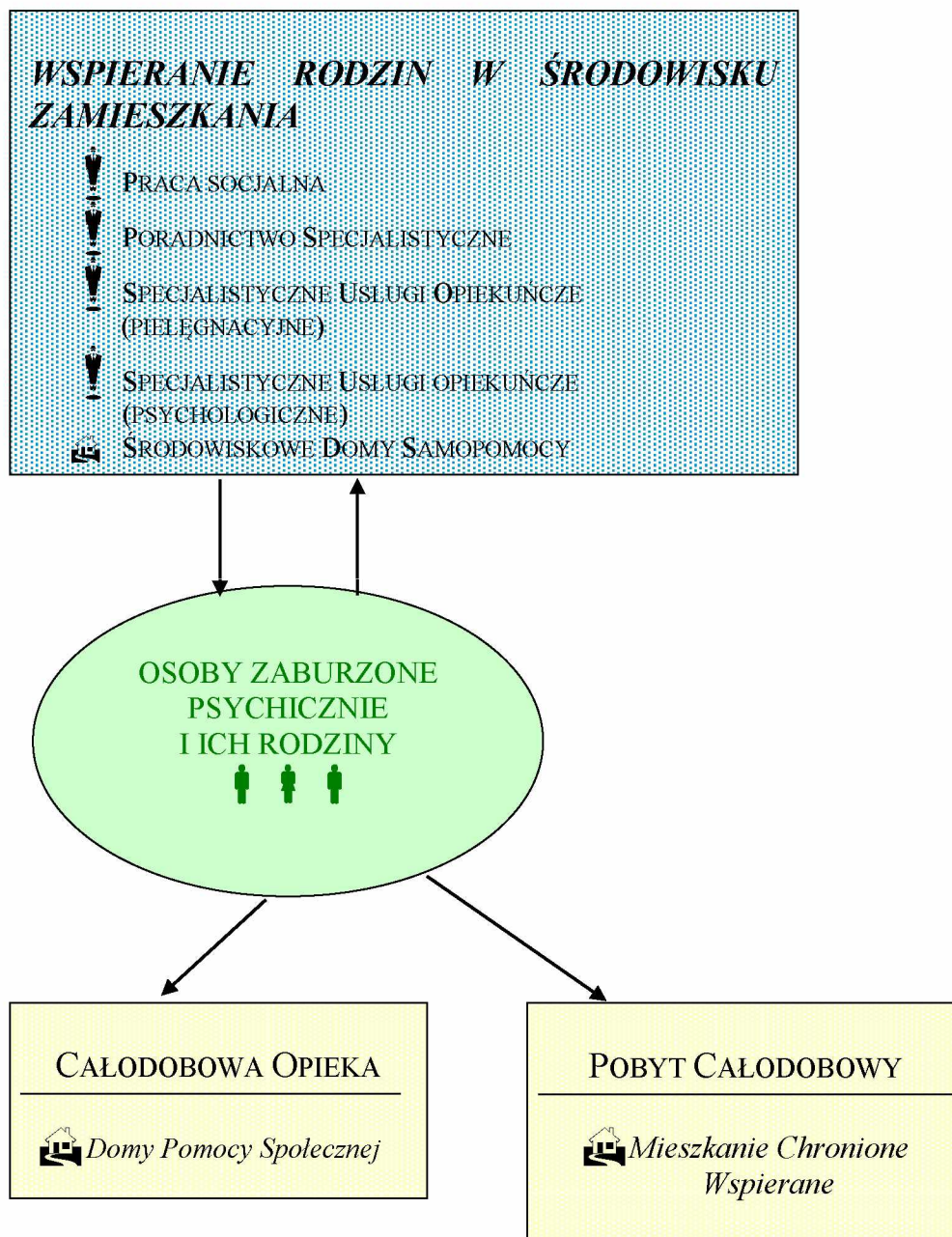
Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w dps na terenie Katowic w 2021 roku

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 5 miesięcy
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	

Czas oczekiwania na umieszczenie w DPS na terenie innych powiatów jest zróżnicowany ze względu na typ domu, a nie jego położenie regionalne.

Wskazać należy, że rzeczywisty czas oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie Katowic jest znacznie krótszy, aniżeli czas podany w niniejszym sprawozdaniu, ponieważ w momencie, gdy nadchodzi termin przyjęcia osoby do domu pomocy społecznej, bardzo często składany jest przez nią wniosek o przesunięcie terminu przyjęcia. Zaznaczyć należy, że w 2021 roku z uwagi na ogłoszony stan epidemii wiele osób, pomimo możliwości umieszczenia w dps, przesuwało termin przyjęcia.

VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM

6.1 Praca socjalna

Praca socjalna skierowana na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczenia, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego (CRS).

Liczba osób korzystających	407
Liczba godzin	5 931,5

W ramach umowy zlecenia dla grupy 5 osób w roku 2021 prowadzone były zajęcia Pracowni Terapii Zajęciowej „Twórcy sztuki”. Celem głównym Pracowni jest stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie.

6.2 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. Prowadzone jest przez konsultanta ds. uzależnień Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego. Zadania wykonywane przez specjalistę ds. uzależnień zatrudnionego w CRS nakierowane są w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom. Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg i skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalisty ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum. Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia. Specjalista ds. uzależnień współpracuje również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego udziela wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzi również konsultacje indywidualne w TPPS-ach, środowisku zamieszkania klienta oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

	Liczba godzin	Liczba osób
Konsultacje dla podopiecznych na miejscu	144	80
Konsultacje dla podopiecznych w środowisku	272	235
Grupowe formy poradnictwa	0	0
RAZEM:	416	315

6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności. Przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

- osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne),
- osób upośledzonych umysłowo,
- osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Wykonawca	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł)
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego, ul. Kilińskiego 19, Katowice	92	5 573,5	507 895,05	91,13

6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Na terenie miasta Katowice specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez firmę, z którą Ośrodek zawarł stosowną umowę na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł)
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE” Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi*	9	48,00	1 214,40	25,30
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE” Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi		2 373,25	63 840,43	26,90
RAZEM:		9	2 421,25	65 054,83	-

* w I'21 zapłacono za usługi wykonane w XII'20

Do zakresu świadczonych usług należy m.in.: załatwianie spraw urzędowych, pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi oraz pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia.

6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekle psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Odpłatność za usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy do dnia 29.05.2021 r. wynosiła 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał kwotę 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. W związku z ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 poz. 803) od dnia **30.05.2021 r.** korzystanie z usług świadczonych w Środowiskowych Domach Samopomocy niebędących usługami całodobowymi jest **nieodpłatne** dla wszystkich osób korzystających z usług Środowiskowych Domów Samopomocy.

Wykaz ŚDS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Do kogo kierowane:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z ŚDS
1	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ"	Do osób przewlekle psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic	34	38
2	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74 a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic	25	23
3	Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam	Do osób przewlekle psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic bądź ze względu na ponadlokalny charakter placówki mieszkańcami innych miast pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego	34	35
4	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Caritas Archidiecezji Katowickiej	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic	20	20
RAZEM:				113	116

W związku z brakiem możliwości przygotowywania gorących posiłków w dwóch ŚDS, usługa ta realizowana jest przez podmioty, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Nazwa podmiotu, który realizuje usługę	Sposób realizacji	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z posiłków w ŚDS
1	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23 w Katowicach	Posiłki są dowożone do ŚDS	20	18
2	Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Bar „Marcepan” ul. Zawiszy Czarnego 16a w Katowicach	Podopieczni ŚDS spożywają posiłki w Barze „Marcepan”	34	16
RAZEM:				54	34

6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom.

1. Zakres pomocy

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wydatki na realizację usług świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom (w zł)	902 246,10	954 555,69	940 031,65	934 972,88
Liczba osób, które skorzystały z usług	593	622	489	539
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł)	1 521,49	1 534,66	1 922,35	1 734,64

W 2021 roku zwiększyła się liczba osób korzystających z usług, nastąpił natomiast spadek kosztów pomocy w przeliczeniu na 1 osobę, w stosunku do roku poprzedniego, z uwagi na wakaty w Centrum Rehabilitacji Społecznej.

2. Zakres pomocy CRS

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, zarówno w ramach środków własnych jak i programów realizowanych przez jednostkę.

Rok	Liczba osób objęta usługami specjalistycznymi	Liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym	Łącznie liczba klientów
2018	103	359	462
2019	102	381	495
2020	101	253	354
2021	92	315	407

3. Liczba osób uczestnicząca w projektach/programach

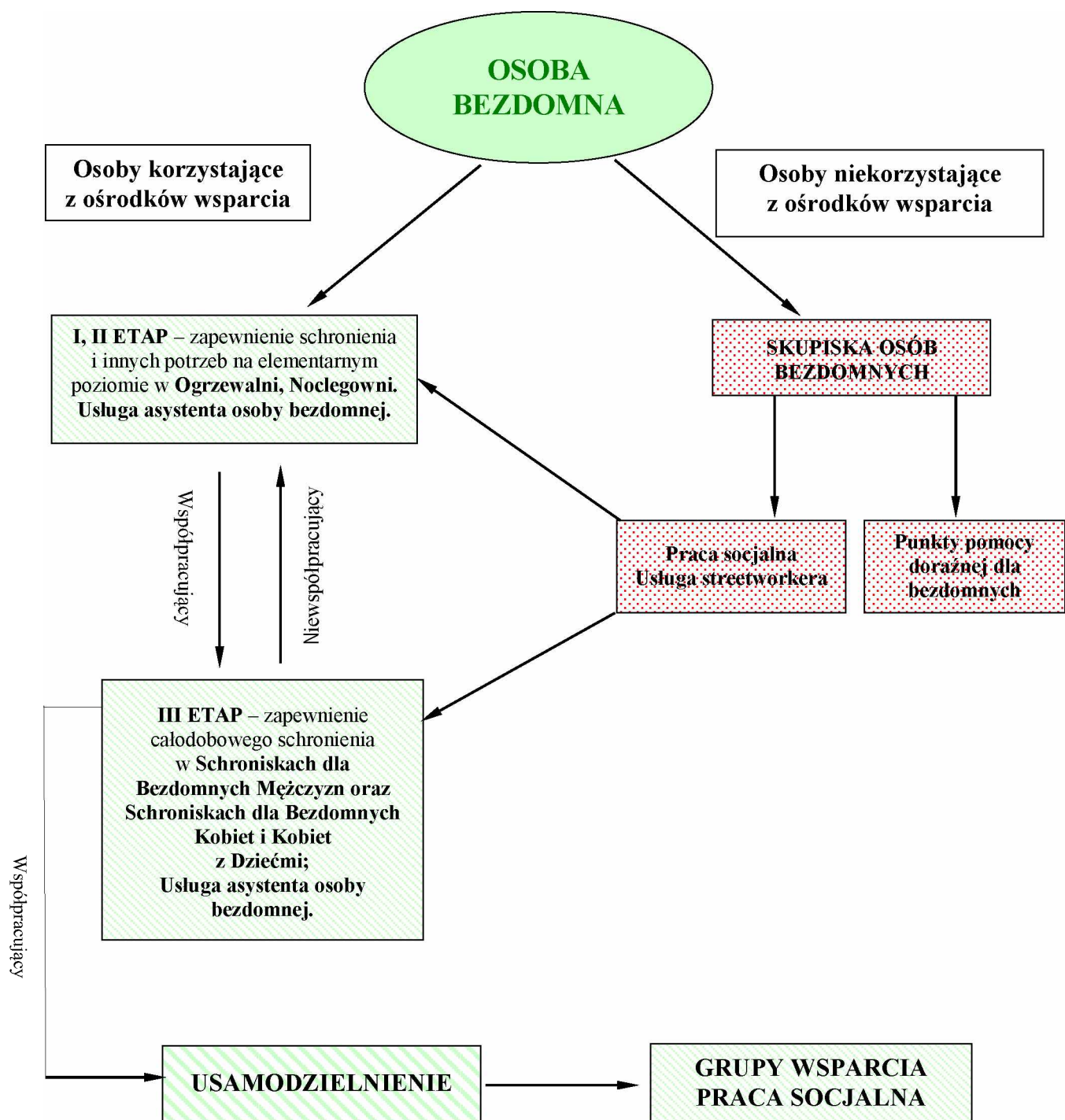
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba osób objętych grupowymi formami wsparcia	10	12	10	5

4. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie

Znaczna część osób, którym w ostatnich latach udzielono wsparcia nabyła umiejętności radzenia sobie w sytuacjach problemowych i jest w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku zamieszkania, podjęła zatrudnienie.

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba osób objętych usługami CRS, które podjęły zatrudnienie	1	1	1	2

VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM

Przeciwdziałanie bezdomności stanowi jeden z elementów **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021**. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest reintegracja osób bezdomnych ze środowiskiem. Pomoc bezdomnym jest również elementem „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2021” realizowanego przez Miasto Katowice.

7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych

1. Prowadzi regularne akcje informacyjne i działania interwencyjne w skupiskach osób bezdomnych, przebywających poza ośrodkami wsparcia. Pracownicy socjalni przeprowadzili **435** wizyt i interwencji w różnych skupiskach osób bezdomnych. Prowadzone były przez pracowników socjalnych oraz pracowników Straży Miejskiej Katowic stałe objazdy miejsc pobytu osób bezdomnych (w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 28 lutego 2021 r. objazdy odbywały się 3 razy w tygodniu, od 1 marca 2021 r. do 31 października 2021 r. odbywały się 2 razy w tygodniu, od 1 listopada 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. ponownie 3 razy w tygodniu).
2. Prowadzi intensywną pracę socjalną z osobami deklarującymi gotowość do współpracy w zakresie rozwiązywania swoich problemów, w szczególności: opracowuje wraz z osobami bezdomnymi indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.
3. Przyznaje pomoc zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W okresie **I-XII 2021 r.** objęto pomocą **500** osób i rodzin.

Koszt prowadzonej pracy socjalnej w 2021 r. wyniósł: **716 493,03 zł.**

Liczba bezdomnych	500
Liczba wywiadów	974
Liczba etatów pracowników socjalnych	7

7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych

7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie

I i II etap – zapewnienie schronienia i innych potrzeb na elementarnym poziomie w Ogrzewalni, Noclegowni

Noclegownie:

Od dnia 14.01.2016 r. kontynuowana jest umowa zawarta z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Katowickie na prowadzenie Noclegowni przy ul. Brackiej 18, co daje możliwość udzielenia schronienia **40** osobom bezdomnym, dla których gmina Katowice jest właściwa do zapewnienia schronienia. W szczególności dotyczy to osób, wobec których wyrokiem sądowym została orzeczona eksmisja bez uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego, dla których miasto Katowice jest zobowiązane do udzielenia schronienia. Pobyt w placówce jest całodobowy dla osób ze skierowaniem wydanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Umowa obejmuje zapewnienie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.

Od dnia 16.11.2020 r. zawarto i jest kontynuowana umowa z Gómośląskim Towarzystwem Charytatywnym na prowadzenie Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134b w Katowicach, na **40** miejsc. Od dnia 16.11.2020 r. zawarto i jest kontynuowana umowa z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym na prowadzenie Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134a w Katowicach, na **40** miejsc. W ramach noclegowni istnieje możliwość skorzystania z napojów i gorącego posiłku, możliwość skorzystania z usług higienicznych oraz wymiany odzieży używanej.

7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn

III etap – zapewnienie całodobowego schronienia w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi oraz w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn zapewniają możliwość całodobowego przebywania, w tym miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu. W schroniskach istnieje możliwość spożycia posiłku, jest dostęp do pomieszczeń kuchennych umożliwiających

samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju, możliwość skorzystania z prysznica, wymiany odzieży, możliwość prania i suszenia odzieży. W schroniskach jest prowadzona intensywna praca socjalna ukierunkowana na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn zapewniają swoim mieszkańcom schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych oraz innych spraw bytowych. Ponadto w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn świadczone są usługi opiekuńcze, udziela się porad psychologicznych, psychiatrycznych, konsultacji diagnostycznych dla osób z problemem alkoholowym.

Miasto Katowice posiada Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Krakowskiej 138 w Katowicach z ilością **83** miejsc.

Liczba miejsc w Schronisku	83
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	78
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2021 r.	129
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	23 843

Roczny koszt utrzymania Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **1 553 610,54 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **46,01 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn z usługami opiekuńczymi wyniósł: **71,56 zł.**

Schronisko przy ul. Krakowskiej 138 prowadzi także łaźnię dla osób bezdomnych, która jest miejscem, gdzie osoby bezdomne mogą skorzystać z usług higienicznych (kąpeli), dokonać zmiany ubrania lub skorzystać z możliwości jego wyprania. Łaźnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-13.00. W okresie sprawozdawczym z łaźni osoby bezdomne skorzystały **5 417** razy.

Dodatkowo zawarto umowę na realizację usługi zapewnienia schronienia w Ośrodku Św. Jacka przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23, w którym liczba miejsc noclegowych wynosi **50**. W okresie I-XII 2021 r., z usług skorzystało **67** osób. Odpłatność osoby za pobyt w Schronisku jest uzależniona od wysokości dochodu osoby korzystającej, zgodnie z tabelą odpłatności wprowadzonej Uchwałą nr XVI/382/20 Rady Miasta Katowice z dnia 13 lutego 2020 r., zmieniającą Uchwałę nr XXXVII/712/17 z dnia 02 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych w Katowicach.

Liczba miejsc w Schronisku ul. Dębowa 23 Katowice	50
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	43
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2021 r.	67
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	14 721

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19 zawarto z Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym umowę na przygotowanie i wydawanie gorących posiłków na wynos dla **90** osób dziennie w Jadalni przy ul. Jagiellońskiej 19. Umowa obowiązywała do 28.02.2021 r., a wydatki wyniosły **71 370,00 zł.**

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi to placówki przeznaczone do udzielania pomocy bezdomnym kobietom, mającym związek z Katowicami z tytułu zameldowania, ofiarom klęsk żywiołowych lub ekologicznych, przypadków losowych, oczekującym na przyznanie mieszkań zastępczych lub wyremontowanie dotychczas zajmowanych lokali oraz w przypadku ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażającym ich zdrowiu lub życiu. Pracownicy Schronisk prowadzą ze wszystkimi mieszkańcami szeroko zakrojoną pracę socjalną, nastawioną na rozwiązywanie indywidualnych problemów, a ponadto prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, konsultacje indywidualne oraz grupowe formy pracy socjalnej.

W schroniskach prowadzi się m.in. trening umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania z chwilą opuszczenia Schroniska i otrzymania mieszkania, uczy się w praktyce oszczędnego

gospodarowania mediami, współżycia w środowisku sąsiedzkim. Miasto Katowice na dzień 31.12.2021 r. posiada Schroniska dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Orkana 7a w Katowicach z ilością **70** miejsc, ul. Mikołowskiej 13/7 w Katowicach – **20** miejsc, ul. Mikołowskiej 13/9 w Katowicach – **20** miejsc, ul. Mikołowskiej 11/4 w Katowicach – **16** miejsc.

Stan miejsc w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi na dzień 31.12.2021 r. wynosił **126** miejsc.

Liczba miejsc w Schroniskach	126
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schronisk	122
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2020 r.	177
w tym:	135
▪ Kobiet	
▪ dzieci i młodzieży	42
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	37 472

Roczny koszt utrzymania Schronisk dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi wyniósł: **1 753 058,32 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi wyniósł: **40,72 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi z usługami opiekuńczymi wyniósł: **66,27 zł.**

7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2021”

Opis działań znajduje się w sprawozdaniu z ww. Programu.

7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania bezdomności

1. Zakres pomocy:

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wydatki na realizację systemu pomocy bezdomnym (w zł)	2 674 080,76	3 353 186,59	3 620 039,36	4 023 161,89
Liczba osób korzystających z pomocy	684	646	653	674
Średni miesięczny koszt programu na osobę (w zł)	325,78	432,55	461,97	497,42

2. Usamodzielnienie bezdomnych:

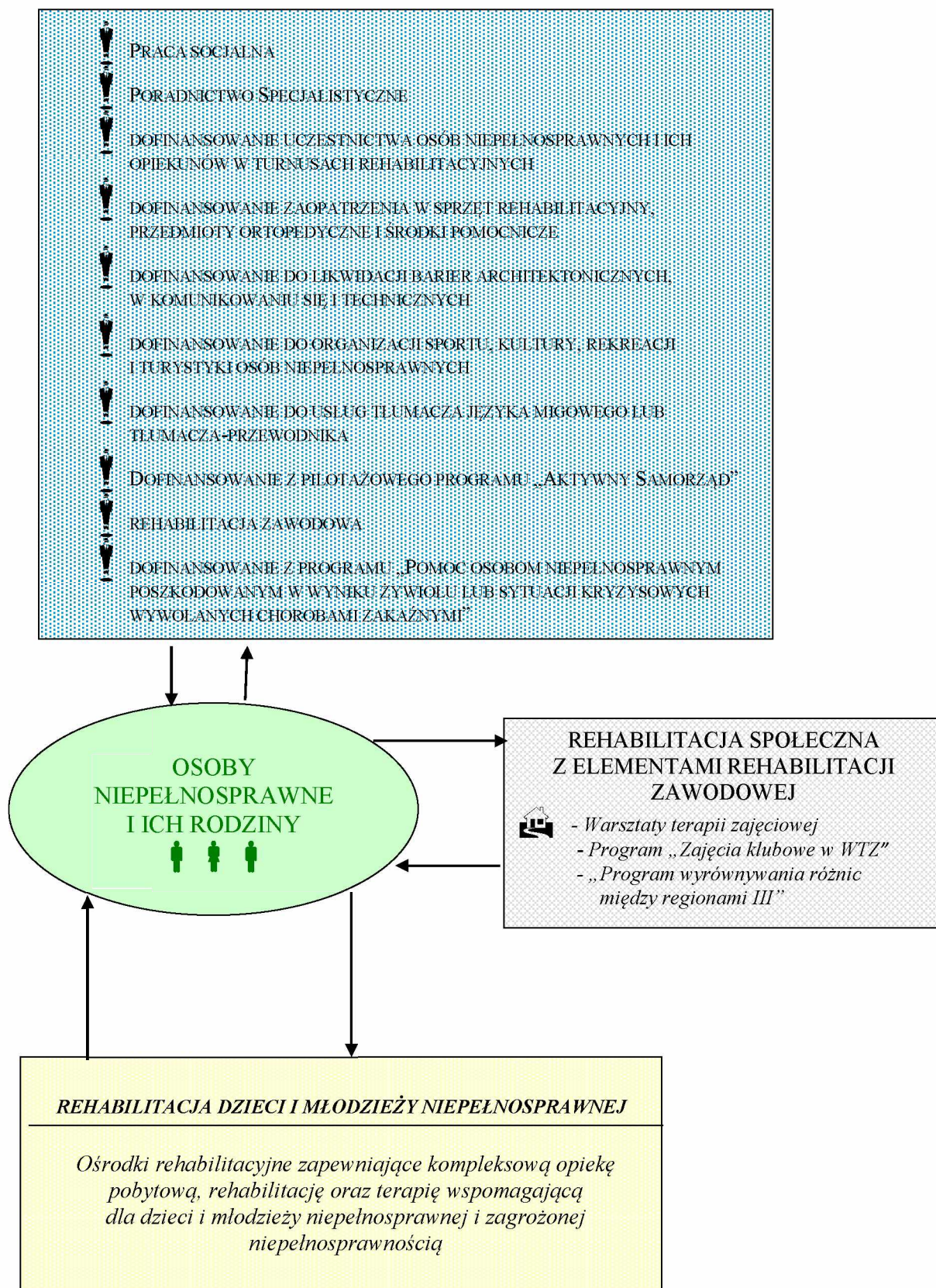
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba osób, które otrzymały lokale mieszkalne z zasobów miasta	40	16	31	10
Liczba osób podejmujących pracę	37	64	56	29
Liczba osób podejmujących współpracę w rozwiązywaniu problemu alkoholowego	189	89	144	179

3. Baza noclegowa

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc
doraźna pomoc noclegowa				
dla kobiet	-	-	-	-
dla mężczyzn	133	93	120	120
w okresie zimowym:	113	93	100	120
w okresie letnim:				
Długoterminowa pomoc noclegowa				
dla kobiet	146	126	126	126
dla mężczyzn	138	133	133	133

W roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020 ilość miejsc w placówkach dla osób bezdomnych jest na podobnym poziomie, w związku z uruchomieniem w 2020 roku 2 Noclegowni, które funkcjonują przez cały rok. Baza noclegowa utrzymuje się na poziomie 120 miejsc doraźnej pomocy oraz pomocy długoterminowej dla kobiet w ilości 126 miejsc, a dla mężczyzn 133 miejsc.

VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wspieranie osób niepełnosprawnych stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Na system pomocy dla tej grupy klientów, na który w roku 2021 wydatkowano kwotę **12 136 491,30 zł** składa się:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- sieć warsztatów terapii zajęciowej o profilu dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności, rozumianych jako wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, stwarzające osobom niepełnosprawnym z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową,
- program „Zajęcia klubowe w WTZ”,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”,
- „Program wyrównywania różnic między regionami III”.

8.1 Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy. Zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy.

8.2 Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się wymienione poniżej świadczenia:

RODZAJ ŚWIADCZENIA	W okresie sprawozdawczym		
	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota (w zł)	Średni koszt (w zł)
Turnusy rehabilitacyjne – dorośli z opiekunami	638	861 366,00	1 350,10
Turnusy rehabilitacyjne – dzieci z opiekunami	137	175 922,00	1 284,10
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dorośli	96	559 771,30	5 830,95
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dzieci	20	158 437,00	7 921,85
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dorośli	428	847 695,44	1 980,60
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dzieci	64	232 215,21	3 628,36
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych – ilość osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem	2 dla 40 osób	10 682,00	5 341,00
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika	1	1 000,00	1 000,00

- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej:

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc	Kwota dofinansowania (w zł środki PFRON)	Kwota dofinansowania/ wydatkowana (w zł środki miasta Katowice)
1	WTZ „PROMYK” – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki przy ul. Szopienickiej 58a Nikiszowiec	40	867 840,00	96 426,80
2	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam” WTZ przy ul. Oswobodzenia 92, Janów	35	759 360,00	84 373,45
3	WTZ „SPES” Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych przy ul. Panewnickiej 463 Ligota-Panewniki	35	759 360,00	84 373,45
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną przy ul. Wojciecha 23, Giszowiec	30	650 880,00	72 320,10
5	WTZ Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju i Twórczości Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10b, Welnowiec	40*	795 520,00	88 391,25
6	WTZ „AKCENT” Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” przy ul. Rataja 14	30	650 880,00	72 224,94
7	WZT „Arteria” Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria przy ul. Francuskiej 29	20	433 920,00	48 213,40
RAZEM:		230	4 917 760	546 323,39

*do dnia 01.09.2021 r. liczba miejsc wynosiła 35

W roku 2021 roczny koszt pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej ze środków PFRON wyniósł **21 696,00 zł**.

Ogólna liczba wypłaconych ze środków PFRON dofinansowań w roku 2021 w zakresie rehabilitacji społecznej oraz zawodowej wyniosła **1 877 zł**.

W 2021 roku poradnictwo specjalistyczne było świadczone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy udzielili **3 160** porad w ramach wykonywanej pracy.

Liczba porad w okresie 2021 roku	3 160
w tym:	
Na miejscu	1 405
Telefonicznych	1 755

8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

W roku 2021 realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych, jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Realizatorem programu w 2021 roku dla warsztatów działających na terenie Katowic był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Beneficjentami programu są:

- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Liczba warsztatów realizujących program	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconego dofinansowania
3	20	97 200,00

8.4 Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd” jest realizowany na podstawie umowy numer AS3/000048/12/D z dnia 30.04.2018 r.

Realizatorem programu w 2021 roku dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Realizator ustalił następujące terminy przyjmowania wniosków:

- dla Modułu I – 01.03.2021 r. - 31.08.2021 r.,
- dla Modułu II - 01.03.2021 r. – 31.03.2021 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2020/2021
01.03.2021 r. – 10.10.2021 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2021/2022.

W ramach Modułu I realizowane były zadania:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką).

W ramach Modułu II dofinansowywane lub refundowane były koszty uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

Lp.	Rodzaj modułu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń
1	Moduł I	109	635 615,66*
2	Moduł II	85	290 598,40*

*środki w ramach programu „Aktywny Samorząd” są rozliczane na przełomie kolejnych lat

8.5 Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł III.

Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” był realizowany na podstawie umowy numer POB/000015/12/D z dnia 07.05.2020 r.

Realizatorem programu w 2021 roku dla mieszkańców Katowic był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Wnioski na Moduł III przedmiotowego programu przyjmowane były od dnia 10.04.2020 r. Program realizowany był do dnia 26.02.2021 r.

Pomoc w ramach Modułu III programu udzielana była osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły, w okresie od dnia 9 marca 2020 roku do dnia 16 listopada 2020 roku, możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej.

Lp.	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń
1	2	551 000,00*

*środki w ramach programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” były rozliczane na przełomie kolejnych lat. Wydatkowana kwota dotyczy wszystkich wniosków (łącznie 555 - bez względu na sposób rozstrzygnięcia) złożonych w okresie od listopada 2020 r. do stycznia 2021 r.

8.6 „Program wyrównywania różnic między regionami III”.

„Program wyrównywania różnic między regionami III” realizowany był na podstawie umowy nr WRR/000267/12/D z dnia 15.09.2021 r. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej. Realizatorem programu w zakresie obszaru D i Obszaru F był Miejski Ośrodek Pomocy społecznej w Katowicach.

Adresatami programu w zakresie obszaru D (likwidacja barier transportowych) są:

- placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
- jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej,
- gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Adresatami programu w zakresie obszaru F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) są jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe. Pomoc przyznawana jest do utworzenia lub remontu albo modernizacji istniejącego warsztatu terapii zajęciowej.

Lp.	Obszar programu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń
1	D	1	0*
2	F	5	208 582,75

*świadczenie nie zostało wypłacone z powodu rezygnacji beneficjenta po podpisaniu umowy

8.7 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Rehabilitacja prowadzona jest przez Ośrodki rehabilitacyjne, które proponują kompleksową opiekę pobytową oraz terapię wspomagającą dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością.

W ramach takiej opieki prowadzi się wczesną interwencję, kompleksową diagnostykę medyczną, fizykoterapię, kinezyterapię korekcyjną, masaże, hydroterapię, wsparcie dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, poradnictwo psychologiczne oraz prawne dla rodzin i opiekunów, terapię zajęciową. Ośrodki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Niektóre usługi są finansowane ze środków budżetu miasta zgodnie z zawartymi umowami. Na ich podstawie realizowane są następujące usługi: dzienny pobyt dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, gimnastyka korekcyjna indywidualna i grupowa, hipoterapia indywidualna, logorytmika indywidualna i grupowa, stymulacja rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu Master, opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia.

Rodzaj usługi	Ośrodek Rehabilitacyjno- Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, "Oddział Odrodzenie", Katowice – Piotrowice, ul. Radockiego 280			Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka Katowickiej Fundacji Pomocy Dzieciom Kalekim i Niepełnosprawnym, Katowice – Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 5a			Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy im. dr Marii Trzebińskiej - Fajfrowskiej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną Koło w Katowicach Giszowcu, Katowice – Giszowiec, ul. Gościnną 8		
	liczba osób	liczba osobodni	kwota	liczba osób	liczba osobodni	kwota	liczba osób	liczba osobodni	kwota
Dzienny pobyt dzieci powyżej 6. roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	17	99	201 135,42	22	206,5	469 178,52	X	X	X
Gimnastyka korekcyjna indywidualna/grupowa	43 / 226	730 / 2 486	22 067,90 / 21 305,02	78 / 0	840 / 0	30 493,29 / 0,00	66	2 422	19 593,98
Opracowywanie i realizacja indywidualnych	63	80	219 475,20	214	240	615 859,20	48	48	48 515,04

programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej									
Hipoterapia - indywidualna	X	X	X	X	X	X	40	4 660	160 443,80
Logorytmika indywidualna/grupowa	X	X	X	X	X	X	41 / 41	1 309 / 5 338	14 124,11 / 58 136,52
Świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia	77 / 25	224 / 7	7 392 / 676,20	68 / 4	167 / 10	5 778,20 / 1 153,90	44 / 31	1 150 / 25	44 666 / 3 029,25
Stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu Master – indywidualna	X	X	X	X	X	X	47	6 902	98 698,60
RAZEM:	X	X	472 051,74	X	X	1 122 463,11	X	X	447 207,30

RAZEM: 2 041 722,15 zł.

8.8 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Podstawowym zadaniem Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach jest realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Zespół orzeczeniem ustala:

- niepełnosprawność osobom, które nie ukończyły 16. roku życia,
- stopień niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16. rok życia,
- wskazania do ulg i uprawnień osobom posiadającym orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanych przez organy rentowe.

Orzeczenie Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności ma również na celu określenie wskazań dotyczących rehabilitacji osoby orzekanej.

Ponadto Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje osobom uprawnionym legitymację osoby niepełnosprawnej.

Z dniem 1 lipca 2014 roku Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje nowe zadanie w zakresie: przyjmowania wniosków oraz przyznawania i wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Tabela: Liczba przyjętych wniosków

Wnioski w sprawie	Liczba
Orzeczenia stopnia niepełnosprawności	4 687
Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień art. 5a ustawy	1
Orzeczenia niepełnosprawności	717
Wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej	1 749
Wydania karty parkingowej osobom niepełnosprawnym	1 435
Wydania karty parkingowej uprawnionym placówkom	27

Tabela: Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności

Wnioski dotyczące ustalenia stopnia niepełnosprawności wg celów		
Lp.	Cel złożenia wniosków	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	1 018
2	Szkolenie	5
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	57
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	398
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / Korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych,	1 444

	terapeutycznych i rehabilitacyjnych	
6	Zasilek stały	0
7	Zasilek pielęgnacyjny	1 004
8	Korzystanie z karty parkingowej	736
9	Inne	26
Razem:		4 688

Tabela: Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności					
o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności			o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności	o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	Razem
lekkiego	umiarkowanego	znacznego			
745	1 638	1 852	78	87	4 400

Tabela: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o niepełnosprawności			
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o odmowie ustalenia niepełnosprawności	Razem
645	40	1	686

Tabela: Liczba odwołań

Liczba odwołań	
Liczba odwołań od wydanych orzeczeń	440
Liczba odwołań rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	11
Liczba odwołań odesłanych do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	429

Tabela: Liczba wydanych kart parkingowych.

Wydane karty parkingowe			
Liczba wniosków	Liczba wydanych kart parkingowych osobom niepełnosprawnym	Liczba wydanych kart parkingowych uprawnionym placówkom	Liczba wydanych odmów
1 462	1 457	22	13

8.9 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych.

1. Zakres pomocy:

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Wydatki na realizację programu (w zł)	8 828 823	9 349 289	11 430 043,82	12 136 491,30
W tym ze środków PFRON (w zł)	6 132 925	6 725 319	8 932 678,01	9 648 445,76
Liczba osób korzystających z pomocy w ramach środków PFRON	1 361	1 701	3 243	1 877
Średni koszt programu na osobę ze środków PFRON (w zł)	4 506,19	3 953,74	2 754,45	5 140,35

W roku 2021 otrzymano z PFRON wyższe środki finansowe w porównaniu do roku poprzedniego w związku ze zwiększeniem kosztu rocznego pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej oraz rozpoczęciem realizacji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”. Zwiększenie środków PFRON przełożyło się na zwiększenie wydatków na realizację całego programu.

Liczba osób objętych dofinansowaniem ze środków PFRON spadła w porównaniu do roku 2020. Spowodowane było to zakończeniem realizacji programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Z tego

samemu powodowi wzrósł średni koszt dofinansowania, ponieważ dofinansowania wypłacane w ramach wyżej wymienionego programu obejmowało znaczną grupę osób, jednak wartość tego świadczenia nie była wysoka w porównaniu do innych zadań realizowanych ze środków PFRON.

W 2021 roku kwota w wysokości **5 464 083,39 zł** (4 917 760,00 zł ze środków PFRON, 546 323,39 zł ze środków miasta Katowice) została wydatkowana na dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

2. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych:

	2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób
Rehabilitacja społeczna	5 739 523	1 352	6 575 319	1 698	8 802 678,01	3 240	9 548 455,76	1 875
Rehabilitacja zawodowa	393 402	9	150 000	3	130 000,00	3	100 000,00	2

Powiatowy Urząd Pracy zrealizował w 2021 roku następujące zadanie z zakresu rehabilitacji zawodowej:

— zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osoby niepełnosprawnej.

3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych:

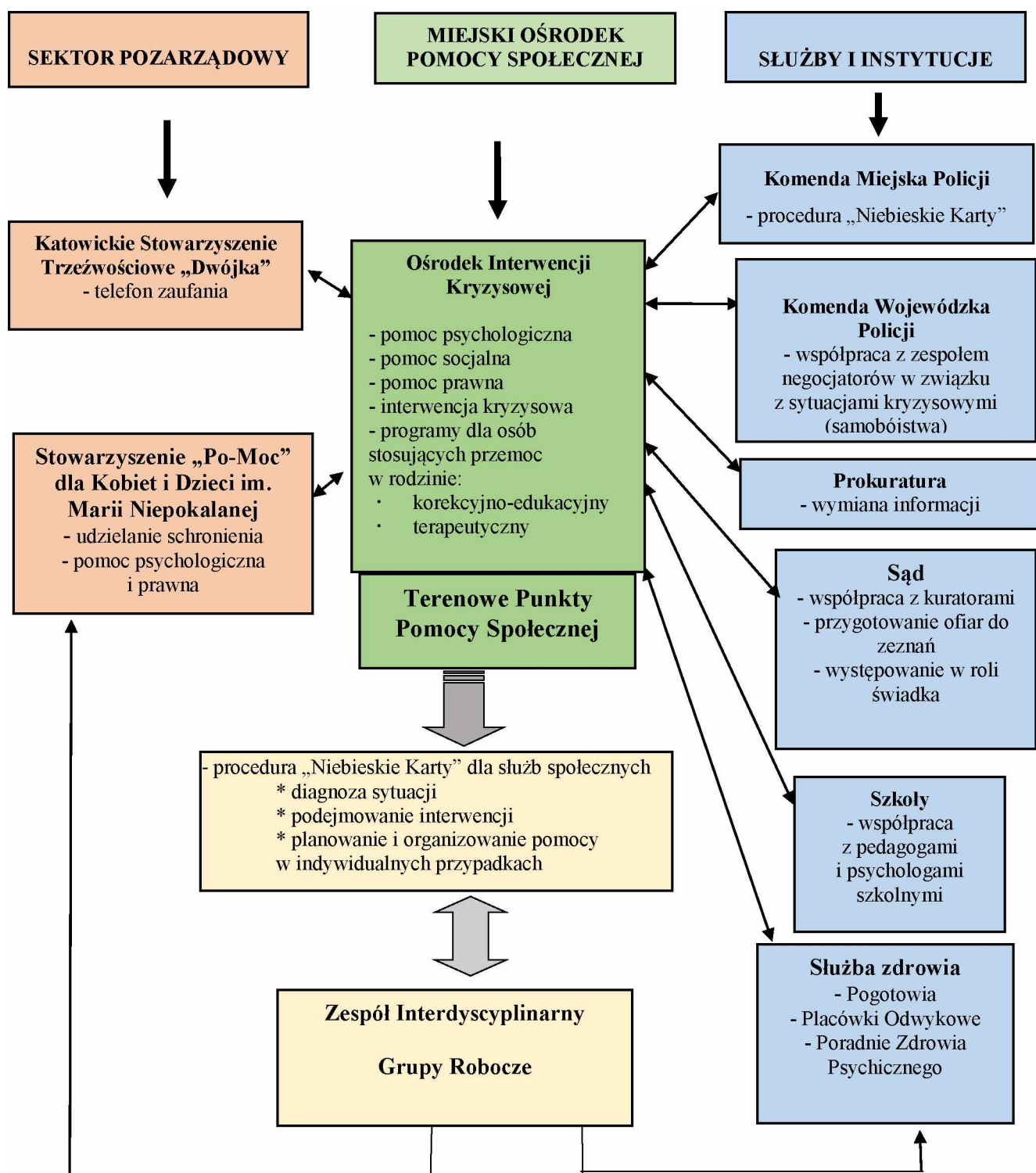
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba porad	2 386	2 424	2 274	3 160

Liczba porad udzielonych przez pracowników Ośrodka w roku 2021 wzrosła w porównaniu do lat poprzednich. Spowodowane jest to zwiększającą się liczbą zadań wykonywanych przez tutejszy Ośrodek na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz organizowanymi działaniami promocyjnymi.

Prowadzone są akcje informacyjne polegające na rozwieszaniu plakatów, udostępnianiu ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby z niepełnosprawnościami (Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, zakłady pracy chronionej, organizacje pozarządowe). Poza tym udostępniany jest informator w formie elektronicznej dla osób niepełnosprawnych na stronie internetowej katowice.bezbarier.info, a także bieżące informacje na temat uprawnień dla osób z niepełnosprawnościami udostępniane są na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wymienione działania informacyjne będą prowadzone nadal w przyszłości.

IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

SYSTEM POMOCY RODZINOM Z PROBLEMEM PRZEMOCY I OSOBOM W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W MIEŚCIE KATOWICE

9.1 Praca socjalna

Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentruje się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym i prawnym i jego realizacji (wspólnie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej MOPS).

Od stycznia do grudnia 2021 roku pracownicy socjalni objęli pracą socjalną związaną z problemem przemocy 836 rodzin.

9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana jest do osób doznających przemocy (ofiary przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy.

Z rodzinami prowadzona jest systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmuje ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku.

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy Ośrodek zapewnia schronienie dla osób, które ze względu na dramatyczną sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Łączna liczba klientów objętych pomocą w 2021 roku w tym:	845
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	231
Sprawcy przemocy	121
Dzieci	56
Inne kryzysy w tym:	437
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	21
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym (ilość osób)	229

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone są następujące usługi:

- interwencja kryzysowa,
- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy w rodzinie oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- wizyty w środowisku,
- interwencje,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych/pisemnych.

	W okresie od I - XII 2021 r.
Interwencje osobiste	132
Interwencje telefoniczne	2 166
RAZEM:	2 298

Interwencje są reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych, jak również są odpowiedzią na różne potrzeby osób w kryzysie. Te pierwsze podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyspieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
1 602	583	330

- Grupowe formy pracy socjalnej**

Program Pomocy Psychologicznej w okresie I - XII 2021 roku obejmował jedną formę pracy grupowej:

Grupa psychoedukacyjna dla ofiar przemocy,

Celem zajęć było uzyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym.

Ze względu na pandemię zajęcia grupowe w formie osobistej zostały zawieszone. Nie sprawdzila się wersja online, za pomocą której w ubiegłym roku Ośrodek starał się reaktywować zajęcia. Przeszkodą okazał się brak możliwości technicznych ze strony potencjalnych uczestników oraz brak intymnych warunków do rozmowy w domu przez komunikator. W tych okolicznościach w okresie I - XII 2021 r. zajęcia się nie odbywały.

Pracownicy socjalni oraz Koordynatorzy ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej zostali zapoznani z wytycznymi przekazanymi pod koniec marca 2021 r. przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, gdzie zwraca się szczególną uwagę na potrzebę monitorowania sytuacji przemocy i bezpieczeństwa w rodzinach z dziećmi, także w przypadku, gdy procedura „Niebieskie Karty” została zakończona. Zadania były realizowane zgodnie z powyższymi wytycznymi.

- Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia**

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym. Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w dużym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami Ośrodka są też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

	Liczba spotkań	Liczba osób
Grupowe formy pomocy	0	0
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne	21	40

9.3 Współpraca z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z **Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”** w zakresie prowadzenia **Telefonu Zaufania** dla mieszkańców Katowic.

Funkcjonowanie telefonu zaufania codziennie w godzinach 18.00-6.00 umożliwia osobom z problemem alkoholowym, doświadczającym przemocy, bądź znajdującym się w innych sytuacjach kryzysowych uzyskanie wsparcia, pomocy w przeanalizowaniu i doprecyzowaniu spraw do rozwiązania oraz dostarczenie informacji o miejscach, a także formach pomocy specjalistycznej. W 2021 r. przeprowadzono łącznie **1 432** rozmowy (z czego 238 dotyczyło spraw związanych z przemocą domową, a pozostałe 1 194 rozmowy dotyczyły kwestii uzależnień i innych kryzysów).

Finansowanie zadania w ramach dotacji realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice od 1 stycznia 2021 r.

9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze **Stowarzyszeniem „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej przy ul. Krasińskiego 21.**

Przez Stowarzyszenie i Urząd Miasta Katowice została podpisana umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania pod nazwą: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielanie schronienia dla kobiet i kobiet z dziećmi, będących mieszkańcami Katowic”. Umowa obejmuje okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Finansowanie zadania w ramach dotacji realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice od 1 stycznia 2021 r.

Świadczone usługi polegały na:

1. Zapewnieniu całodobowego schronienia dla 8 osób (kobiet, kobiet z dziećmi oraz kobiet w ciąży), znajdujących w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu bądź życiu, w tym m.in. doświadczających przemocy domowej czy będących ofiarami przymusowej prostytucji.
2. Świadczeniu specjalistycznej pomocy w zależności od indywidualnych potrzeb beneficjenta – poradnictwa terapeutycznego, socjalnego lub prawnego, opieki case-managera.
3. Zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Stowarzyszenie dysponuje 8 miejscami noclegowymi. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. z miejsc tych skorzystało 15 osób (11 osób doświadczających przemocy i 4 osoby z powodu innych kryzysów).

9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025” oraz działań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Komendą Miejską Policji oraz z przedstawicielami innych służb i instytucji w ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**.

- **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** istniejący od 01.04.2011 r. został powołany na czwartą kadencję Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 869/2020 z dniem 07.04.2020 r. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (kuratorzy), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych.

Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Katowice oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar. Od momentu powołania Zespołu uruchomiono również pracę Grup Roboczych celem organizowania pomocy w indywidualnych przypadkach.

Od stycznia do grudnia 2021 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego (3 w formule zdalnej, 1 w formule osobistej), 1 spotkanie z Koordynatorami ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wraz Kierownikami TPPS nr 1-10 oraz 1 031 spotkań Grup Roboczych.

W okresie obostrzeń związanych z pandemią Grupy Robocze realizowane były przede wszystkim w formule zdalnej tj. poprzez kontakty telefoniczne, natomiast w trzecim kwartale nastąpił powrót do formuły osobistej.

W okresie I-XII 2021 roku prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” w 836 rodzinach.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym – liczba uruchomionych „Niebieskich Kart” - 316		
1.	Procedura „Niebieskie Karty” Policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	191
2.	Procedura „Niebieskie Karty” pomocy społecznej – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	91
3.	Wnioski o zwołanie Grup Roboczych – liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	316
4.	Procedura „Niebieskie Karty” Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	1
5.	Procedura „Niebieskie Karty” Oświaty – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	21
6.	Procedura „Niebieskie Karty” Ochrony Zdrowia – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	12

Z inicjatywy Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w okresie I - III 2021 r. odbyły się spotkania online poświęcone zapoznaniu z nowymi przepisami dotyczącymi postępowania wobec osób stosujących przemoc z następującymi jednostkami MOPS:

- Świetlice Specjalistyczne i Kluby Młodzieżowe (18 uczestników),
- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (23 uczestników),
- Zespół ds. Asysty Rodzinnej (18 uczestników).

Również z inicjatywy Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, odbyło się w styczniu spotkanie online z udziałem Komendy Miejskiej Policji Wydziału Prewencji i Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urzędu Miasta, poświęcone m.in. omówieniu nowych przepisów dotyczących postępowania wobec osób stosujących przemoc i kierowaniu osób na leczenie odwykowe.

W maju miało miejsce spotkanie Kierownika OIK z Zespołem ds. Asysty Rodzinnej, którego celem była analiza medialnych przypadków przemocy wobec dzieci. Spotkanie to miało również charakter szkoleniowy, ponieważ wnioski z niego wynikające mają zostać wykorzystane w pracy na rzecz ochrony dzieci przed przemocą domową.

W czerwcu i październiku odbyły się superwizje dla Koordynatorów Grup Roboczych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, prowadzone przez Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej przy współudziale Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W obu superwizjach łącznie wzięło udział 15 osób (w pierwszej łącznie 8 osób: 6 Koordynatorów i 2 pracowników obsługujących techniczno-organizacyjną stronę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a w drugiej łącznie 7 osób: 6 Koordynatorów i 1 pracownik OIK).

Od 2010 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizuje **Program edukacyjno-korekcyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc**. Uczestnicy programu kierowani są przez dzielnicowych oraz innych przedstawicieli Grup Roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz kuratorów sądowych. Niektórzy uczestnicy zgłaszają się dobrowolnie.

W bieżącym roku pierwsza edycja Programu miała miejsce w okresie od maja do sierpnia. Zajęcia rozpoczęło 9 osób, a ukończyły 4 osoby. Druga edycja odbyła się w okresie od września do grudnia, na zajęcia zgłosiło się 12 osób. Zajęcia ukończyło 9 osób. Łącznie z programu skorzystało **21** osób.

W 2017 r. Ośrodek rozszerzył ofertę pomocy w formie grupowej dla osób stosujących przemoc domową o oddziaływania terapeutyczne, w postaci **Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie**. Uczestnicy programu rekrutowani są głównie z osób biorących udział w Programie edukacyjno-korekcyjnym. W bieżącym roku zajęcia nie były prowadzone, ze względu na większe zapotrzebowanie na Program edukacyjno-korekcyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc.

9.6 Inne działania

1. Kierownik OIK MOPS czterokrotnie uczestniczył (w lutym, maju, wrześniu i grudniu) w spotkaniach Rady Supervizorów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, które odbywały się w Warszawie. Spotkania miały charakter zdalny. Celem spotkań było, między innymi, omówienie pomocy ofiarom przemocy w warunkach obostrzeń związanych z pandemią oraz nowych przepisów dotyczących oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
2. Kontakty z mediami:
 - w lutym Kierownik OIK MOPS udzielił wywiadu telewizyjnego dla TVN 24 na temat przemocy wobec dzieci w kontekście potrzeby i możliwości reagowania na wszelkie sygnały o krzywdzeniu najmłodszych w dobie pandemii,
 - w maju psycholog OIK udzielił wywiadu telewizji TVS SILESIA na temat tego, jak rozmawiać z dzieckiem w związku ze śmiercią bliskiej osoby czy innymi traumatycznymi wydarzeniami,
 - w październiku Kierownik OIK udzielił wywiadu telewizji TVS SILESIA na temat pomocy psychologicznej i interwencyjnej skierowanej do katowickich seniorów.
3. W lutym Ośrodek dwukrotnie przeszkolił funkcjonariuszy Patrolu Interwencyjnego Komendy Miejskiej Policji, na temat kontaktu z osobą doznającą przemocy. W szkoleniach wzięło udział łącznie 40 policjantów.

4. Od stycznia 2020 r. uruchomiony został **Miejski Telefon Zaufania dla Seniorów** obsługiwany przez wolontariuszy rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. linia obsługiwana była przez 7 osób, które udzieliły 41 porad. Najczęściej poruszonymi tematami była samotność, zdrowie, warunki pobytu w DPS-ach oraz możliwość zamówienia posiłków do miejsca zamieszkania.
5. W kwietniu odbyło się spotkanie online ze studentami drugiego roku pracy socjalnej Uniwersytetu Śląskiego, poświęcone omówieniu zakresu działalności Ośrodka, np.: form pomocy, metod pracy itp.
6. W maju Kierownik OIK została powołana do Ogólnopolskiej Rady Ekspertów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie oraz uczestniczyła w czterech posiedzeniach, które odbyły się kolejno w maju, lipcu, listopadzie (dwukrotnie) oraz grudniu.
7. W maju OIK przeprowadził szkolenie online dla 16 pracowników Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” pt.: „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci”.
8. W okresie od kwietnia do maja w formule online realizowany był program stażowy dla studentów Uniwersytetu Humanistycznospołecznego Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej. Odbyły się 4 spotkania poświęcone tematyce: przemocy domowej, pracy z osobami doświadczającymi przemocy, sprawującymi przemoc oraz sytuacji dzieci w rodzinach, w których ma miejsce przemoc domowa i pracy z nimi.
9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł Porozumienie z Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 1 w Zabrze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, na prowadzenie staży kierunkowych w ramach specjalizacji z psychologii klinicznej. W trzecim kwartale dwoje studentów odbyło powyższy staż w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.
10. W listopadzie Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadził dla Żłobków Miejskich szkolenie pt.: „Diagnozowanie sytuacji przemocy w rodzinie (w tym zaniedbań wobec dzieci), procedury prawne, interwencyjne, pomoc dziecku krzywdzonemu”. W szkoleniu wzięło udział 14 osób.
11. W grudniu dwóch pracowników OIK wzięło udział w happeningu poświęconemu Międzynarodowym Obchodom „16 dni Działań Przeciwko Przemocy ze względu na płeć”, w ramach „Kampanii Biała Wstążka, Stop Przemocy Wobec Kobiet, Mocna Ty”. Kampania powyższa organizowana jest przez Komendę Miejską Policji i Fundację Podaruj Nadzieję.
12. Ośrodek Interwencji Kryzysowej od stycznia do grudnia 2021 r. zorganizował szkolenia online oraz w formie stacjonarnej:
 - „Przemoc w rodzinie” dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (2 osoby), Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (1 pracownik socjalny) - łącznie 6 osób (III.2021 r.), I edycja, forma online,
 - „Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych TPPS (4 osoby), oraz Świetlic Specjalistycznych (4 osoby) - łącznie 8 osób, (III. 2021 r.), I edycja, forma online,
 - „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci” dla pracowników Świetlic Specjalistycznych (3 osoby) i Klubu Młodzieżowego (1 osoba), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (2 osoby), Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (1 pracownik socjalny, 1 psycholog) - łącznie 8 osób (IV.2021 r.) I edycja, forma online,
 - „Przemoc w rodzinie” dla asystentów rodziny (3 osoby), pracowników socjalnych TPPS (1 osoba), pracowników Działu ds. Osób Bezdomnych (1 pracownik socjalny) - łącznie 5 osób (V.2021 r.) II edycja, forma online,
 - „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci” dla pracowników Świetlic Specjalistycznych (3 osoby), asystentów rodziny (2 osoby), pracowników Działu ds. Osób Bezdomnych (1 pracownik socjalny) - łącznie 6 osób (V.2021 r.) II edycja, forma online,
 - „Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych TPPS (1 osoba), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (3 osoby), asystentów rodziny (2 osoby) - łącznie 6 osób (VI.2021 r.) II edycja, forma online,
 - „Specyfika pracy socjalnej z rodzinami z problemem przemocy - szkolenie zaawansowane” dla pracowników socjalnych TPPS (2 osoby), Działu Osób Bezdomnych (1 pracownik socjalny), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (3 osoby), asystentów rodziny (1 osoba), Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (1 pedagog) - łącznie 8 osób (VI.2021 r.), I edycja, forma stacjonarna,

- „Procedura Niebieskie Karty” dla pracowników socjalnych TPPS (5 osób), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (1 osoba), asystentów rodziny (1 osoba), Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (2 pracowników socjalnych i 1 psycholog) - łącznie 10 osób, (VI.2021 r.) I edycja, forma stacjonarna,
- „Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych TPPS (1 osoba), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (1 osoba) - łącznie 2 osoby, (IX. 2021 r.) III edycja, forma stacjonarna,
- „Procedura Niebieskie Karty” dla pracowników Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (2 osoby), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (1 osoba) - łącznie 3 osoby (XI.2021 r.) II edycja, forma stacjonarna,
- „Interwencja kryzysowa” dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (2 osoby), Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego (1 psycholog), asystentów rodziny (1 osoba), łącznie 7 osób, I edycja, forma stacjonarna,
- „Interwencja kryzysowa” dla pracowników socjalnych TPPS (1 osoba), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (2 osoby), Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego (1 psycholog) - łącznie 4 osoby, II edycja, forma stacjonarna,
- „Przemoc w rodzinie” dla asystentów rodziny (1 osoba), pracowników socjalnych TPPS (2 osoby), Działu Projektów i Inicjatyw (3 osoby) - łącznie 6 osób (XII.2021 r.) III edycja, forma stacjonarna,
- „Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych TPPS (2 osoby), wychowawców Świetlic Specjalistycznych (3 osoby), łącznie 5 osób (XII.2021 r.) IV edycja, forma stacjonarna,
- Spotkanie konsultacyjno-szkoleniowe dla asystentów rodziny z zakresu przemocy domowej - udział wzięło 10 osób, (XI.2021 r.), forma stacjonarna.

9.7. Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof.

1. W związku z pandemią koronawirusa uruchomiono dodatkowe linie telefoniczne. W okresie I - XII udzielono telefonicznej pomocy w formie **608** konsultacji, w tym 12 w sprawie problemów związanych z koronawirusem, a 596 w innych sytuacjach kryzysowych.
2. W związku z pandemią od kilku miesięcy pracownicy Referatu Zgonów Urzędu Miasta notowali zwiększoną liczbę osób zmarłych. Powoduje to konieczność obcowania z rodzinami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej w wymiarze znacznie przekraczającym stan sprzed pandemii. W związku z powyższym Ośrodek objął wsparciem łącznie 5 pracowników Referatu w formie grupowych sesji odciążających-wspierających w lutym i marcu 2021 r.

9.8. Ocena realizacji celów oraz efektywności.

Wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
łączna liczba klientów objętych pomocą	967	892	711	845
liczba osób doznających przemocy, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	202	195	216	231
liczba osób stosujących przemoc, które zgłosiło się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	121	114	83	121
liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,	45	27	38	56
liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	639	691	787	836
liczba „Niebieskich Kart” uruchomionych przez przedstawicieli wszystkich uprawnionych instytucji	369	350	371	316
liczba osób korzystających z miejsc schronienia	20	31	30	15

liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych, edukacyjnych oraz korekcyjno-edukacyjnych	49	45	11	21
Liczba udzielonych porad:				
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił: -porad prawnych 418 -porad specjalistycznych 876 -spotkań rodzinnych 40		389 670 51	311 519 26	330 583 21
szkolenia organizowane przez OIK dla pracowników MOPS	15	19	2	15

Liczba osób w kryzysie korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2021 r. w porównaniu z ubiegłym rokiem zwiększyła się. Wynikać to może ze zniesienia lockdownu, a co za tym idzie powrotu do świadczenia usług w formie osobistej (a nie online). W porównaniu z pozostałymi latami, liczba klientów utrzymuje się na podobnym poziomie.

Liczba osób doznających przemocy w rodzinie od kilku lat utrzymuje się na względnie stałym poziomie (różnice na mają szczególnego znaczenia statystycznego).

Liczba osób stosujących przemoc zgłaszających się do Ośrodka ulega niewielkim wahaniom, co wynikać może z faktu, iż korzystanie z usług Ośrodka jest dobrowolne, a poziom motywacji tych osób jest niski.

Liczba dzieci dotkniętych przemocą w 2021 roku zwiększyła się w porównaniu z innymi latami. Wynikać to może z powodu zwiększonego zapotrzebowania na pomoc psychologiczną związaną również z pandemią.

W 2021 r. w porównaniu z poprzednimi latami **liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”** waha się w zależności od długości prowadzenia procedury w danej rodzinie. W ostatnim czasie wydłużył się okres prowadzenia procedury.

Liczba uruchamianych w danym roku procedur ulega wahaniom. Wynika to między innymi z tego, że uruchomienie procedury jest odpowiedzią na zgłoszenia, których liczba ulega w każdym roku zmianom (dodać należy, że w 2021 r. wyraźnie spadła liczba procedur wszczynanych przez policję).

Liczba osób korzystających ze schronienia w 2021 roku w porównaniu z ubiegłymi latami uległa zmniejszeniu, co wynika z wejścia w życie nowych przepisów dotyczących izolacji osób sprawujących przemoc od osób doznających przemocy (nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania, zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania).

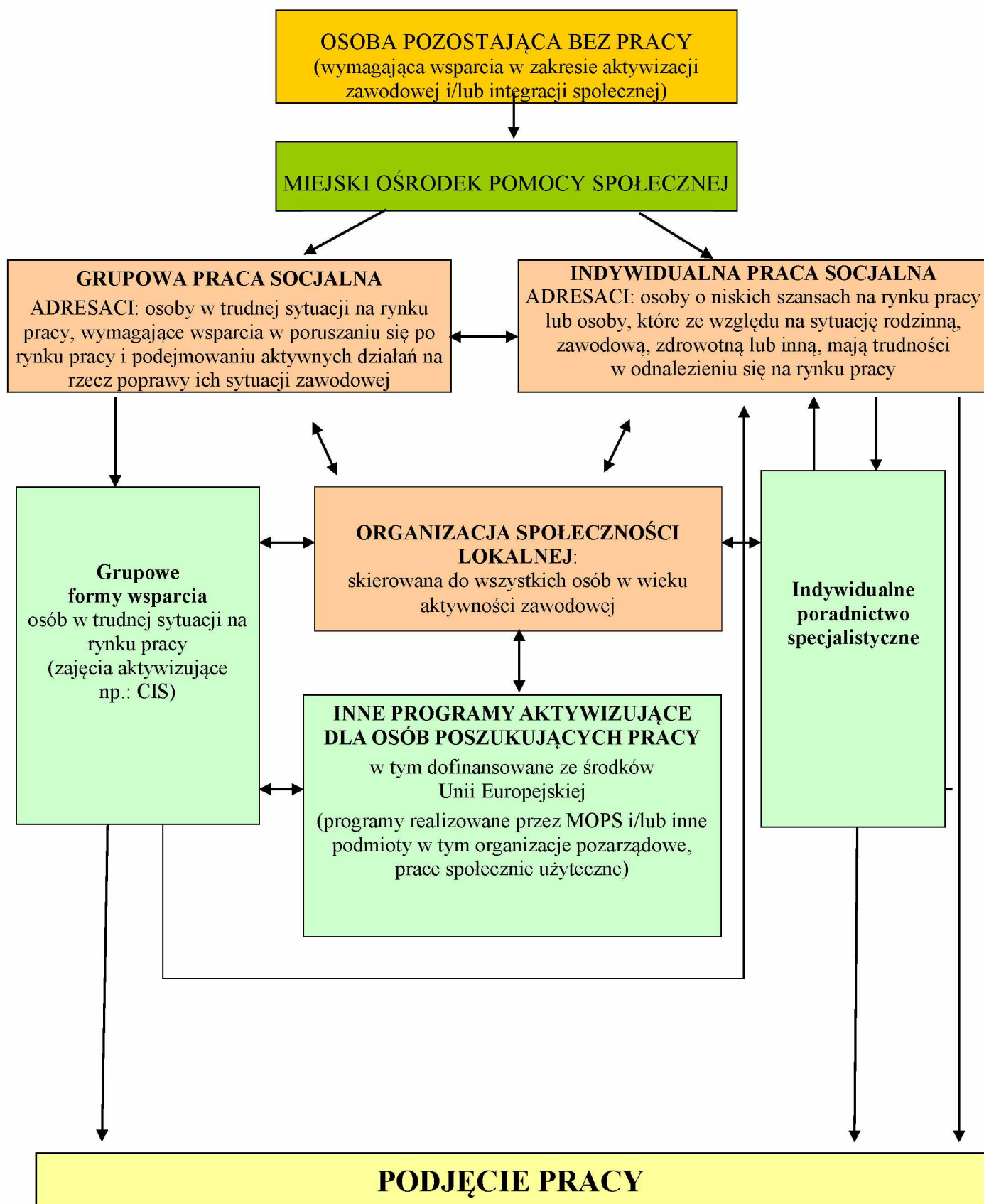
Liczba osób korzystających z pomocy w **ramach programów grupowych** spadła z powodu pandemii (dotyczy to: grupowej formy pomocy dla osób doświadczających przemocy - okazało się bowiem, że prowadzenie zajęć online ze względów technicznych leżących po stronie potencjalnych uczestników, a także brak możliwości intymnych warunków do rozmowy przez komunikator spowodowały, że zajęcia się nie odbywały. Ponadto nie był realizowany program terapeutyczno-psychologiczny dla osób sprawujących przemoc, ponieważ większe zapotrzebowanie było na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego, którego w 2021 r. odbyły się dwie edycje).

W roku 2021 roku **liczba porad** (prawnych, specjalistycznych i spotkań rodzinnych) w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się, co wynikać może z powrotu do kontaktów osobistych (a nie online), natomiast w porównaniu z latami 2018 i 2019 nieco się zmniejszyła, co wynikać może z pandemii.

Liczba szkoleń przeprowadzonych przez Ośrodek dla pracowników MOPS w 2021 r. powróciła to stanu z lat 2018-2019, ponieważ działalność ta została ponownie wznowiona. W roku 2020 szkolenia ze względu na pandemię zostały znacznie ograniczone.

X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMU BEZROBOCIA

Pomoc osobom/rodzinom z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2021. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie.

10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne

Oferta Ośrodka, której głównym celem jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej, jak również przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia, skierowana jest zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

Pogłębiona praca indywidualna z osobą w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy, są odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Katowic, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka. Działania nakierowane na aktywną integrację oraz zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia realizowane są poprzez odpowiednie przygotowanie klienta do poruszania się po rynku pracy, nabycia/podniesienia umiejętności poszukiwania zatrudnienia, pomoc w znalezieniu ofert pracy/ofert kształcenia w systemie szkolnym i poza szkolnym, wspieranie w docieraniu do pracodawców/miejsc, gdzie mogą zdobyć lub podwyższyć doświadczenie zawodowe, motywowanie do podjęcia nauki /uczestnictwa w kursach, edukowanie i w razie potrzeby wspieranie w poruszaniu się po rynku pracy. Osoby poszukujące pracy mogą także uzyskać pomoc ze strony specjalistów z różnych dziedzin (m.in. terapeutów, psychologów, pedagogów, asystentów rodziny, mediatora), poprzez wsparcie w poprawie sytuacji osobistej, relacji rodzinnych rzutujących na podwyższenie kondycji psychicznej i motywacji, zmianę sposobów funkcjonowania w środowisku społecznym. Często bowiem problem bezrobocia powiązany jest z występowaniem innych problemów, trudności, których rozwiązanie stanowi warunek niezbędny do zwiększenia możliwości/szans odnalezienia się osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Ośrodek ponadto reaguje na zmiany na rynku pracy, realizując również przedsięwzięcia finansowane ze środków europejskich, których szerszy opis został zamieszczony w rozdziale XVIII.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Pracownicy Ośrodka współpracowali również z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, w celu kompleksowego wykorzystania dostępnych możliwości wspierania w reintegracji społecznej i zawodowej osób poszukujących pracy. Więcej informacji na temat współpracy ze środowiskiem lokalnym znajduje się w rozdziale III.

Indywidualne poradnictwo zawodowe oraz socjalne

Poradnictwo zawodowe świadczone było przez pracownika socjalnego Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (CPS). Poradnictwo nakierowane było na określenie i wykorzystanie posiadanych możliwości, zasobów i uprawnień osób poszukujących pracy (mieszkańców gminy) oraz rozeznanie i dopasowanie zewnętrznej oferty wsparcia do potrzeb klientów. Tematyka konsultacji indywidualnych obejmowała między innymi: diagnozę sytuacji zawodowej klienta, w tym: diagnozę dotychczasowej aktywności na rynku pracy, edukację w zakresie wymagań obecnego rynku pracy, poszerzenie wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, pracę nad wizerunkiem i autoprezentacją, gospodarowanie czasem oraz planowanie działań podczas poszukiwania pracy. Każda konsultowana osoba otrzymała informator z rozbudowanym wykazem instytucji i organizacji wspierających osoby poszukujące zatrudnienia na terenie Katowic.

Liczba osób korzystających z konsultacji w 2021 r.	22
Liczba konsultacji w 2021 r.	38
Liczba godzin konsultacji w 2021 r.	37

10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy na podstawie zawartego w 2009 r. porozumienia dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystających ze wsparcia Ośrodka. W dniu 08.01.2021 r. przesłano do PUP wniosek w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w roku bieżącym. Ponadto 26.01.2021 r. została przygotowana i przesłana do Urzędu Pracy lista wytypowanych osób bezrobotnych, korzystających ze wsparcia Ośrodka jako kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2021 roku – łącznie **84** kandydatów.

W dniu 12.02.2021 r. na terenie Ośrodka odbyła się giełda pracy związana z organizowanymi pracami społecznie użytecznymi. Podczas rozmów z kandydatami zostało wybranych **8** osób. W marcu w Ośrodku rozpoczęły się prace społecznie użyteczne. Prace społecznie użyteczne realizowane były w okresie od marca 2021 r. do października 2021 r.

Na wniosek PUP przygotowano i przesłano w dniu 14.06.2021 r. plan potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych na rok 2022.

Współpraca pomiędzy PUP a MOPS polegała także na bieżących konsultacjach osobistych, telefonicznych i korespondencji elektronicznej pracowników obu instytucji.

Ośrodek kontynuował współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w zakresie realizacji Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w 2020 roku porozumienia. Celem CIS jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Reintegracja społeczno-zawodowa prowadzona jest w pracowniach: remontowo-budowlanej oraz cateringowej. Uczestnicy korzystają ze wsparcia psychologa, terapeuty oraz doradcy zawodowego, biorą udział w zajęciach komputerowych w ramach Klubu Mobilności oraz otrzymują świadczenia integracyjne. Na bazie wypracowanych wspólnie rozbudowanych i szczegółowych zasad współpracy zaangażowanie Ośrodka obejmowało m.in. przepływ informacji w obszarze rekrutacji, ubezpieczenia zdrowotnego, wypłaty świadczeń integracyjnych oraz premii, tworzenia/modyfikowania programu reintegracji społeczno - zawodowej oraz przerwania/zakończania udziału w CIS uczestników programu.

Ośrodek odnowił współpracę z Ochotniczymi Hufcami Pracy w Katowicach. Celem współpracy jest podejmowanie wspólnych działań w zakresie przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży w przedziale wiekowym 15-25 lat. W dniu 16.02.2021 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli obu instytucji, a następnie w dniu 16.03.2021 r. zawarto pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach a Śląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy porozumienie o współpracy.

Ośrodek nawiązał współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Tychach w związku z uczestnictwem mieszkanki miasta Katowice w projekcie „Bez przeszkód – aktywizacja zawodowa i społeczna osób niewidomych i niedowidzących „realizowanego przez Fundację Internationaler Bund Polska.

Ośrodek podjął współpracę z Fundacją Caritas Katowice w zakresie realizacji kolejnego Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w dniu 25 listopada 2021 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuuje także współpracę z wieloma podmiotami świadczącymi wsparcie dla osób aktywnie poszukujących zatrudnienia poprzez zamieszczanie danych kontaktowych oraz profilu oferowanego wsparcia w „Informatorze oferty wsparcia dla osób aktywnie poszukujących pracy”. W informatorze znajdują się m.in. informacje dotyczące instytucji świadczących usługi pośrednictwa pracy, poradnictwa i doradztwa zawodowego, firm doboru personalnego, podmiotów świadczących wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami poszukujących zatrudnienia, wsparcia w zakresie powrotu na rynek pracy dla osób po odbyciu kary pozbawienia wolności, wsparcia dla osób planujących uruchomienie działalności gospodarczej, oferujących kursy i szkolenia zawodowe, a także świadczących wsparcie prawne, psychologiczne, mediację oraz terapię. Informator aktualizowany jest pod kątem zawartych w nim informacji co 6 miesięcy oraz zamieszczany na stronie internetowej MOPS, w zakładce „Aktywizacja zawodowa”.

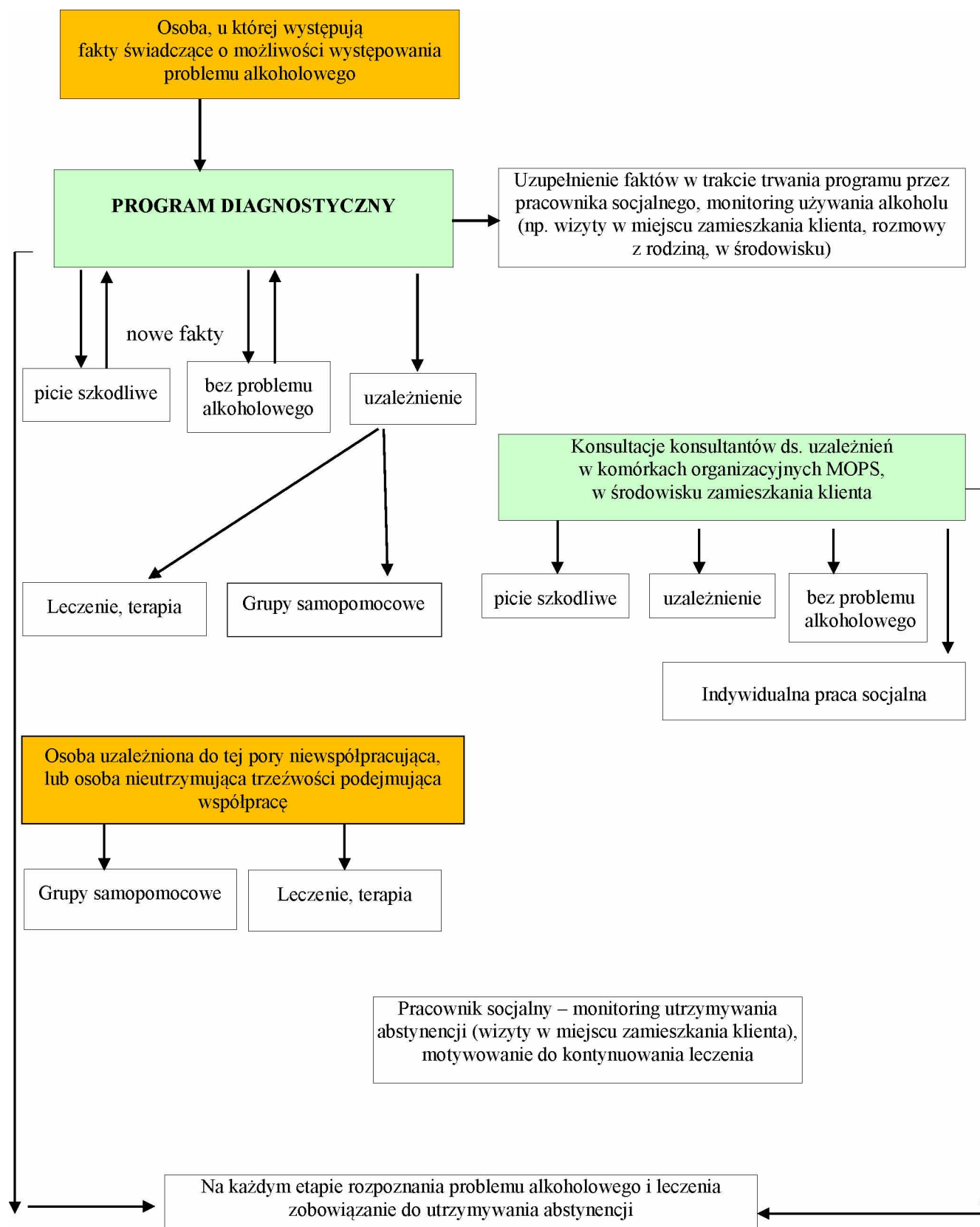
10.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy rodzinie z problemem bezrobocia.

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wydatki na realizację wsparcia na rzecz osób bezrobotnych (w zł)	115 130,95	53 412, 73zł	48 965,78	62 246,45
Liczba rodzin z dysfunkcją bezrobocie objętych pomocą	1 746	1 319	1 140	1 089
Roczny koszt wsparcia na rodzinę (w zł)	65,93	40,49	42,95	57,16

Zauważalne obniżenie liczby osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS związane było ze zmieniającą się sytuacją na lokalnym rynku pracy. Równocześnie wydatki na realizację wsparcia na rzecz osób bezrobotnych pozostały na podobnym, jak w poprzednim roku poziomie.

XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

11.1 Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS

Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej. Prowadzą następującą działalność:

Z powodu pandemii Covid-19 praca konsultantów ds. uzależnień w 2021 roku odbywała się hybrydowo (poprzez kontakt telefoniczny z klientami i pracownikami socjalnymi oraz w kontakcie bezpośrednim).

1. Działalność diagnostyczna w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym

Łączna liczba osób objętych pomocą w 2021 roku w tym:	78
Osoby z problemem alkoholowym	78
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	0

- **Działalność diagnostyczno - motywacyjna** dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzoną poprzez konsultacje indywidualne.

W 2021 roku realizowane były konsultacje indywidualne dla klientów, u których zaistniały fakty wskazujące na możliwość istnienia problemu alkoholowego. Konsultacje realizowane były w formie telefonicznej, a od półroczu w kontakcie bezpośrednim z klientem.

Konsultacje indywidualne ogółem	94
w tym liczba konsultacji o charakterze diagnostycznym	84
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	67
Liczba osób z rozpoznaniem uzależnieniem od alkoholu	18
Liczba osób z rozpoznaniem piciem szkodliwym	13
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	23
Liczba osób bez rozpoznania	13

Konsultacje indywidualne dla mieszkańców Katowic nie będących klientami MOPS	0
--	---

2. Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmuje pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	229
---	------------

3. Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS.

Szkolenia dotyczą problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem alkoholowym oraz jej rodziną, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc, gdzie mogą uzyskać pomoc terapeutyczną.

W 2021 roku konsultanci ds. uzależnień przeprowadzili szkolenie „Praca z klientem oraz rodziną z problemem alkoholowym. W czterech jednodniowych szkoleniach obejmujących 25 godzin wzięło udział 8 pracowników socjalnych, 7 wychowawców świetlic specjalistycznych, 3 koordynatorów pieczy zastępczej, 1 pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i 2 asystentów rodziny.

Część szkoleń odbyła się w formie online z wyjątkiem 2 ostatnich (we wrześniu i grudniu), które odbyły się stacjonarnie.

Na bieżąco realizowane są konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	70
---	-----------

11.2 Inne zadania

- W ramach programu „Spotkanie z interwencją, czyli jak rozmawiać z osobą mającą problem z alkoholem” z poradnictwa skorzystało 7 osób.
- W ramach współpracy Ośrodka z grupami wsparcia konsultanci ds. uzależnień, pracownicy socjalni prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla osób i ich rodzin z problemem alkoholowym, zapoznając klientów z bieżącą ofertą programową stowarzyszeń i grup samopomocowych działających na terenie miasta Katowice. Klienci z problemem alkoholowym uczestnicząc w spotkaniach tych grup nabywają umiejętność zdrowego stylu życia, bądź też podtrzymują abstynencję.
- Konsultanci ds. uzależnień brali udział w posiedzeniach Grup Roboczych w sprawach rodzin, w których współwystępuje problem alkoholowy i przemocy.

Pomoc dla osób uzależnionych od narkotyków.

W 2021 roku konsultanci ds. uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej konsultowali 1 osobę z problemem używania innych (niż alkohol) substancji psychoaktywnych.

11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Celami realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach są: prowadzenie działalności edukacyjno-profilaktycznej w zakresie uzależnień oraz diagnostyczno - motywacyjnej dotyczącej klientów z problemem alkoholowym.

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów i efektywności działań w tym zakresie.

Rok	2019	2020	2021
Łączna liczba osób objętych pomocą w tym:	165	86	78
Osoby z problemem alkoholowym	162	65	78
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	3	21	0

Spadek liczby osób z problemem alkoholowym objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień w 2020 i 2021 r. w odniesieniu do 2019 r. związany jest z pandemią Covid-19 i wynikającymi z niej obostrzeniami.

Tym samym powodem można tłumaczyć zmienną liczbę osób z rodzin z problemem alkoholowym.

Rok	2019	2020	2021
Konsultacje indywidualne dla klientów z problemem alkoholowym	255	108	94
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	116	41	67

Liczba osób objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień w stosunku do roku ubiegłego utrzymuje się względnie na tym samym poziomie. Wzrost liczby osób uczestniczących w procesie diagnostycznym może wynikać z możliwości powrotu do pracy z klientem w bezpośrednim kontakcie.

Rok	2019	2020	2021
Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach	40	18	21
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	121	81	70

Liczba przeszkolonych pracowników w 2021 roku utrzymuje się na podobnym poziomie co może wynikać z zagrożenia zachorowaniem Covid-19 i wynikających z tego obostrzeń w trakcie grupowej formy pracy. Spadek liczby konsultacji dla pracowników socjalnych związany jest ze spadkiem ogólnej liczby osób objętych pomocą.

XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

12.1 Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)*
Zasiłek rodzinny z dodatkami	5 385	10 781 189,97	X

Zasiłek rodzinny	5 385	6 888 228,41	95 zł na dziecko do 5. roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5. roku życia do 18. roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18. roku życia do 24. roku życia.
Urodzenia dziecka	222	218 299,56	1 000 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	140	348 910,44	400 zł
Samotnego wychowywania dziecka	667	1 260 640,80	193 zł, plus 80 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 230	1 026 517,23	95 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	644	617 981,02	90 zł dla dziecka do 5. roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5. roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	3 728	346 085,26	100 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	126	74 527,25	113 zł, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły

*Od 1 stycznia 2016 roku, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia przyznawane są w niepełnej wysokości według zasady „złotówka za złotówkę”.

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

Zasiłek pielęgnacyjny	7 059	15 904 315,82	215,84 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	916	20 040 025,00	1 971 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	41	227 271,40	620 zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	845	845 000,00	1 000 zł
Świadczenie rodzicielskie	827	4 138 253,13	1 000 zł

12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem, które przyznawane jest opiekunom osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłek dla opiekuna	24	142 253,00	620 zł

12.3 Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18. roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25. roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Od 1 października 2020 roku wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 900 zł na osobę w rodzinie. Wprowadzono również, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, zasadę „złotówka za złotówkę”, czyli przyznawanie świadczenia pomniejszonego o kwotę, o którą zostało przekroczone kryterium dochodowe.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Średnie świadczenie (w zł)
Fundusz alimentacyjny	1 456	6 419 595,59	396,44

12.4 Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 grudnia 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko. Przyznanie świadczenia nie było uzależnione od sytuacji dochodowej rodziny.

Od 1 stycznia 2022 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast MOPS będzie do 31 maja 2022 roku wypłacał świadczenia przyznane na podstawie wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 roku.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie wychowawcze	43 274	247 726 903,54	500,00
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	320	1 388 170,77	500,00

Dodatek wychowawczy dla dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	344	1 747 431,07	500,00
--	-----	--------------	--------

12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Realizacja ww. świadczeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie „Za życiem”	21	84 000,00	4 000,00

12.6 Świadczenie „Dobry start”

Od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował rządowy program „Dobry start”. W ramach programu, dla każdego dziecka rozpoczynającego rok szkolny, zostało wypłacone jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł.

Od 1 lipca 2021 roku MOPS rozpatruje wnioski złożone do 30 listopada 2020 roku, w stosunku do których postępowanie zostało zawieszone.

Realizacja ww. świadczeń dla rodziców i opiekunów prawnych dzieci w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie „Dobry start”	285	85 500,00	300,00

Od 1 lipca 2021 roku rządowy program „Dobry start” jest realizowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu	795
Liczba dłużników, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu	233
Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	73
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji (na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	81
Liczba dłużników, w stosunku do których wystosowano wnioski do Biura Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów o zatrzymanie prawa jazdy	20

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym (ok. 109 osób) lub poza granicami RP (ok. 65 osób). W stosunku do 258 dłużników nie ustalono miejsca pobytu.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Biurami Informacji Gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów, rejestru „InfoMonitor”, rejestru „ERIF”, Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A. oraz Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2021 roku od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **3 248 462,76 zł** z czego na dochody gminy Katowice przekazano kwotę **614 025,63 zł**.

Od 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, również jako organ pomocy społecznej, składa wnioski do prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo niealimentacji. Od początku realizacji zadania zostało złożonych **2 286** wniosków (w tym **415** w 2021 roku). Na podstawie niniejszych wniosków zostały wniesione do sądu **562** akty oskarżenia.

XIV. DODATKI MIESZKANIOWE

14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych. Przyjęto strukturę organizacyjną, która opiera się na rozdzieleniu trzech etapów postępowania administracyjnego w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego.

- I Etap – przyjęcie wniosku, odbywa się w Dziale Poradnictwa i Informacji (w dzielnicach Katowic), gdzie następuje wstępna weryfikacja danych zawartych we wniosku oraz wymaganych załączników i dokumentów;
- II Etap – rozpatrzenie wniosku, sprowadza się do merytorycznej oceny informacji przekazanych przez klienta oraz przeprowadzenia postępowania, które zostaje zakończone wydaniem decyzji administracyjnej;
- III Etap – realizacja wydanych decyzji administracyjnych, odbywa się w Dziale Realizacji Świadczeń.

Poniżej przedstawiamy realizację zadania w 2021 r. - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	Liczba przyznanych świadczeń	Wyplacona kwota	Średnie miesięczne świadczenie
dodatki mieszkaniowe - KZGM	16 246	4 228 389,44	260,27
dodatki mieszkaniowe – spółdzielnie	8 596	2 292 882,50	266,74
dodatki mieszkaniowe - zakładowe	1 183	288 605,14	243,96
dodatki mieszkaniowe - pozostałe	9 715	2 864 639,70	294,87
RAZEM	35 740	9 674 516,78	270,69

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2021. 2021) oraz Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26.04.2013 roku w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. 2013. 589) w 2021 roku przeprowadzono **572 wywiady środowiskowe** u wnioskodawcy celem weryfikacji danych zawartych we wniosku.

Ponadto dodatkiem mieszkaniowym w ww. okresie objęto **3 788 rodzin**.

Od 5 stycznia 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował zadanie **dopłaty do czynszu z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19**.

W okresie od 5 stycznia 2021 roku do 30 września 2021 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota	Średnie miesięczne świadczenie
Dopłata do czynszu	77	29 244,33	379,80

14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadania - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ilość przyjętych wniosków	8 923	8 006	7 201	6 647
Kwota wypłaconych świadczeń	13 711 638,73	11 769 619,45	10 216 599,72	9 674 516,78
Średnie miesięczne świadczenie	272,44	262,85	260,80	270,69

W 2021 roku kwota wypłaconych świadczeń zmniejszyła się w porównaniu do 2020 roku o **542 082,94 zł**, pomimo rewaloryzacji rent i emerytur od 1 marca 2021 roku. Spadek wypłaty świadczenia spowodowany był zmniejszeniem ilości złożonych wniosków o **554**.

XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Od 1 stycznia 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie – dodatek energetyczny.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

Liczba wypłaconych dodatków energetycznych			
dla:			Ogółem
gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną	gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób	gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób	
10 414	8 876	1 961	21 251
Kwota wypłaconych dodatków energetycznych			Ogółem
121 747,43	143 863,24	38 221,99	303 832,66

XVI. PROMOCJA OŚRODKA

16.1 Konferencje, seminaria

W 2021 r. 75 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wzięło udział w następujących konferencjach:

- Panel dyskusyjny pn. „Praca socjalna w czasie pandemii - destabilizacja czy odkrywanie zasobów?”,
- Spotkanie online „Dobre Wsparcie - kompleksowe rozwiązanie dla usług społecznych”,
- Spotkanie online „Dostęp do usług publicznych z perspektywy osób ze zwiększonymi potrzebami”,
- Międzynarodowa Konferencja 4+ COALITION PRO FAMILIA,
- Wideokonferencja pn. „Nowoczesne rozwiązania dla przedsiębiorstw współczesnych”
- Gala Konkursu Lady D. Województwa Śląskiego im. Krystyny Bochenek,
- IV Starogardzka Konferencja „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”,
- Konferencja „Dostępność na serio” w ramach XIX Reha for the Blind in Poland 2021,
- Regionalna Gala XVI Edycja Konkursu Łodolamacze 2021,
- Konferencja pn. „Porozmawiajmy - jak choroba Alzheimera dotyka ludzi młodych”,
- IX Zjazd profilaktyczny pn. „Przemoc realna i wirtualna”,
- Spotkanie pn. „V Światowy Dzień Ubogich”,
- Konferencja „Tożsamość płciowa dzieci i młodzieży”,
- Konferencja „Pokonać Bezdomność 2021 r.”,
- Konferencja pn. „Wsparcie integracji cudzoziemców w województwie śląskim”,
- Spotkanie online w sprawie wspierania integracji uchodźców z Afganistanu,
- Spotkanie w zakresie realizacji Programu wyrównywania różnic między regionami III,

- Konferencja „Opieka długoterminowa w Polsce - Dzisiaj i jutro”,
- Konferencja „Powiedz o tym komuś”.

16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami

W dniu 04 listopada 2021 r., w ramach promowania idei rodzicielstwa zastępczego, główny specjalista - psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, wspólnie z dwójką zastępców dyrektora Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Katowicach wziął udział w nagraniu audycji radiowej Radia Katowice. Program prowadziła Pani Beata Tomanek, jego emisja zaplanowana została na dzień 08.11.2021 r. W trakcie programu dyskutowano o tym jak społecznie odbierane są rodziny zastępcze i czy doświadczają społecznego odrzucenia ze względu na pełnioną przez siebie funkcję. W czasie rozmowy indywidualnej mówiono również o tym, czym jest rodzina zastępcza i jakie warunki muszą spełniać kandydaci na rodzinę zastępczą.

Dnia 28 grudnia 2021 r. główny specjalista - psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w TVP Katowice w programie Aktualności wypowiedział się krótko na temat rodzicielstwa zastępczego i różnic pomiędzy instytucjonalną a rodzinną pieczą zastępczą.

W marcu 2021 r. psycholog Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego udzielił wywiadu do dwóch odcinków programu „Srebrne Katowice” emitowanego na antenie Telewizji Silesia TVS. Wywiad dotyczył tematu samotności w okresie świąt oraz samotności w dobie epidemii COVID-19 (emisja obu odcinków odbyła się w kwietniu 2021 r.).

W okresie sprawozdawczym pracownicy Działu Projektów i Inicjatyw udzielili dwóch wywiadów, których tematyka dotyczyła działań dla seniorów podejmowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz Budżetu Obywatelskiego i w ramach Inicjatyw Lokalnych. Wywiady zostały opublikowane na kanale Polskiego Radia „Katowice” w serwisie YouTube w sierpniu i we wrześniu 2021 r.

W lutym Kierownik OIK udzielił wywiadu telewizyjnego dla TVN 24 na temat przemocy wobec dzieci w kontekście potrzeby i możliwości reagowania na wszelkie sygnały o krzywdzeniu najmłodszych w dobie pandemii.

W kwietniu 2021 r. pracownik Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, specjalizujący się w terapii środowiskowej dla dzieci i młodzieży udzielił wywiadu telewizji TVP Katowice w programie „Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie” na temat kryzysu psychicznego dzieci i młodzieży w dobie pandemii COVID-19.

W maju psycholog OIK udzielił wywiadu telewizji TVS SILESIA na temat tego, jak rozmawiać z dzieckiem w związku ze śmiercią bliskiej osoby czy innymi traumatycznymi wydarzeniami.

W październiku Kierownik OIK udzielił wywiadu telewizji TVS SILESIA na temat pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej skierowanej do katowickich seniorów.

W listopadzie 2021 r. podczas Śląskiego Festiwalu Nauki, Kierownik DBD udzielił wywiadu do Polskiego Radia Katowice na temat bezdomności w Katowicach.

W pierwszym kwartale 2021 r. kierownik Działu ds. Osób Bezdomnych udzielił wywiadu dla TVS Silesia dotyczącego bezdomności w Katowicach w dobie epidemii COVID-19 oraz wywiadu dla TVP3 Katowice na temat działań MOPS Katowice na rzecz osób bezdomnych w dobie epidemii COVID-19. Ponadto w kwietniu 2021 r. kierownik DBD udzielił wywiadu dla TVP3 Katowice na temat sytuacji osób bezdomnych w dobie COVID-19, w maju 2021 r. dla Gazety Wyborczej oraz TVS Silesia o szczepieniach osób bezdomnych. We wrześniu 2021 r. kierownik DBD udzielił wywiadów do Radia Katowice oraz Dziennika Zachodniego na temat bezdomności na ulicy. W grudniu 2021 r. Kierownik DBD udzielił wywiadu w TVP Katowice na temat systemu pomocy osobom bezdomnym.

16.3 Nagrody, wyróżnienia

W dniu 21 stycznia 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał gratulacje i podziękowanie od Wydziału Polityki Społecznej Miasta Katowice za udział w X konkursie „Samorząd Równych Szans”, który otrzymał tytuł laureata za najlepsze projekty na rzecz osób z niepełnosprawnościami, realizowane przez samorządy z całej Polski.

W dniu 08 lipca 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał podziękowanie w imieniu całej społeczności Szkoły Podstawowej nr 48 im. Juliusza Ligonja w Katowicach za owocną współpracę w roku szkolnym 2020/2021. Pracownicy Terenowego Punktu Pomocy Społecznej również otrzymali od wyżej

wymienionej Szkoły podziękowanie za zaangażowanie i profesjonalizm, dzięki któremu możliwa była realizacja wspólnych przedsięwzięć mających na celu dobro dziecka.

W dniu 20 lipca 2021 r. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymali podziękowanie od Świetlicy Specjalistycznej św. Agaty w Katowicach za owocną współpracę w roku szkolnym 2020/2021.

W dniu 27 maja 2021 r. w imieniu Prezydenta RP wręczone zostały odznaczenia państwowe zasłużonym pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, złoty medal za Długoletnią Służbę otrzymało 5 pracowników natomiast srebrny medal otrzymało 8 pracowników.

W imieniu Prezydenta RP, wręczono 27 maja 2021 r. zasłużonym pracownikom odznaczenia państwowe. Srebrny medal za długoletnią służbę otrzymało 8 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz 5 pracowników złoty medal.

16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach prowadził przy współpracy z WPS kolejną edycję kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Kampania ma na celu pozyskanie z grona mieszkańców Katowic kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach promował Rodzicielstwo Zastępcze podczas Pikniku Rodzinnego, który odbył się w dniu 31.07.2021 roku. Organizatorem wydarzenia było Miasto Katowice. W trakcie Pikniku dystrybuowano ulotki promujące Rodzicielstwo Zastępcze pt. „Rodzina zastępcza – dom, który łączy” (10 sztuk) oraz poradniki pt. „10 pytań o rodzicielstwo zastępcze” (12 sztuk). Ponadto dystrybuowano gadzety promocyjne tj. kubki ceramiczne (35 sztuk), balony (75 sztuk), torby typu non-woven (86 sztuk) oraz długopisy eko/biodegradowalne (109 sztuk).

W 2021 roku promocja rodzicielstwa zastępczego realizowana była poprzez reklamę w radiu, prasie, mediach społecznościowych, telewizji oraz poprzez ekspozycję reklamy na banerach i autobusach miejskich:

- w okresie 01.09-20.10.2021 r. wyemitowano 300 emisji 30-sekundowego spotu promującego kampanię w TVP Katowice. Oglądalność we wrześniu wyniosła 1 472 045, natomiast w październiku 770 772. Największa oglądalność spotu we wrześniu została zanotowana w dniu 11.09.2021 r. (sobota) - 53 538, natomiast w październiku w dniu 08.10.2021 r. (piątek) - 32 157;
- w okresie 01.09-31.12.2021 r. na 3 banerach wielkopowierzchniowych eksponowany był plakat promujący rodzicielstwo zastępcze. Banery zlokalizowane były na terenie miasta Katowice na ulicach: Warszawskiej, Powstańców oraz Szewskiej;
- w okresie 01.09-31.12.2021 r. na terenie Katowic oraz miast ościennych przemieszczały się 4 autobusy miejskie należące do PKM Katowice z reklamą promującą rodzicielstwo zastępcze (oklejony został cały tył każdego z ww. autobusów);
- od 02.09.2021 r. po terenie miasta Katowice przemieszcza się również samochód służbowy należący do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, na którego drzwiach została naklejona reklama z grafiką promującą rodzicielstwo zastępcze.

W październikowym wydaniu informatora miejskiego pt. „Nasze Katowice” (nr 10) został zamieszczony artykuł dotyczący promocji rodzicielstwa zastępczego w Katowicach. W artykule czytelnicy mogli znaleźć informacje o działaniach prowadzonych przez tutejszy Ośrodek wraz z danymi do kontaktu dla osób zainteresowanych zostaniem rodziną zastępczą.

W dniu 04.11.2021 r., w ramach promowania idei rodzicielstwa zastępczego, główny specjalista - psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wspólnie z dwójką zastępców dyrektora Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Katowicach wziął udział w nagraniu audycji radiowej Radia Katowice. Program prowadziła Pani Beata Tomanek, jego emisja zaplanowana została na dzień 08.11.2021 roku. W trakcie programu dyskutowano o tym jak społecznie odbierane są rodziny zastępcze i czy doświadczają społecznego odrzucenia ze względu na pełnioną przez siebie funkcję. W czasie rozmowy indywidualnej mówiono również o tym czym jest rodzina zastępcza i jakie warunki muszą spełniać kandydaci na rodzinę zastępczą.

W dniu 15.12.2021 r. odbyło się spotkanie w Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach, w którym uczestniczyli przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach tj. główny specjalista - psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, główny specjalista Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, kierownik Działu ds. Rodzin z Dziećmi i Poradnictwa Specjalistycznego oraz przedstawiciele Centrum tj. Dyrektor i Zastępca Dyrektora. Spotkanie miało charakter wizyty studyjnej, której celem była wspólna analiza działań promocyjnych podejmowanych przez Centrum

Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach nakierowanych na pozyskiwanie rodzin zastępczych. Omówiono również formy wsparcia dostępne w Centrum zachęcające do bycia rodziną zastępczą.

Dnia 28.12.2021 r. główny specjalista - psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w TVP Katowice w programie „Aktualności” wypowiedział się krótko na temat rodzicielstwa zastępczego i różnic pomiędzy instytucjonalną a rodzinną pieczą zastępczą.

W roku sprawozdawczym, dzięki współpracy z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach oraz Akademią Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez dystrybucję plakatów. Do wszystkich wyżej wymienionych podmiotów przekazano łącznie 70 plakatów.

W 2021 roku 47 osób powzięło informację o możliwości i warunkach, które należy spełnić, aby zostać rodziną zastępczą. Dane pozyskano od Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Statystyki dotyczące odsłon strony internetowej MOPS dotyczącej rodzicielstwa zastępczego <https://www.mops.katowice.pl/node/2625> wskazują, że w 2021 roku było **1 361 odsłon** ww. strony internetowej.

XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA

17.1 Szkolenia indywidualne

Pracownicy Ośrodka uczestniczą w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Prowadzona w MOPS Katowice działalność szkoleniowa ma na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Katowic.

W 2021 roku pracownicy uczestniczyli w **65 szkoleniach** w tym 38 pracowników w **30 szkoleniach bezpłatnych** oraz 90 pracowników w **35 szkoleniach płatnych**. Łącznie na szkolenia płatne wydano **38 937,75 zł**.

Pracownicy MOPS uczestniczyli również w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w sumie uczestniczyło **45 pracowników**. Szkolenia organizowane były w ramach projektów pn.:

- „Doskonalenie kompetencji kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”,
- „Doskonalenie zawodowe kluczowych pracowników systemu pomocy społecznej na terenie makroregionu II”,
- „Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim”.

17.2 Szkolenia grupowe

W ramach dbania o podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników Ośrodka oraz rozwój ich umiejętności zawodowych w 2021 r. zostały zaplanowane, przygotowane i zrealizowane przez pracowników Ośrodka szkolenia specjalistyczne oraz zlecone do realizacji podmiotom zewnętrznym. Stanowiły one odpowiedź na zidentyfikowane i stale aktualizowane zapotrzebowanie zgłaszane przez pracowników Ośrodka.

	Liczba szkoleń	Liczba uczestników	Koszt szkoleń
Szkolenia płatne	22	189	64 586,00zł
Szkolenia bezpłatne	48	343	-----
Suma	70	532	64 586,00zł

17.3 Zespoły Konsultacyjne

Zespół Konsultacyjny jest grupową metodą wsparcia rozwoju zawodowego pracowników socjalnych, asystentów rodziny, koordynatorów ds. rodzinnej pieczy zastępczej w realizacji standardów pracy socjalnej

z klientem pomocy społecznej. Realizację ww. formy wsparcia w 2021 roku ograniczono ze względu na wprowadzenie reżimu sanitarnego związanego z epidemią COVID-19.

	Liczba spotkań	Liczba godzin
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	0	0
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z rodzinami zastępczymi i usamodzielnianymi wychowankami	2	5
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z osobami starszymi i niepełnosprawnymi	0	0

17.4 Konsultacje indywidualne

W roku 2021 pracownicy jednostek wsparcia (CPS, CRS, OIK, ZPZ, Sekcji Prawnej) udzielali konsultacji indywidualnych pracownikom Ośrodka pracującym z różnymi grupami klientów. Celem konsultacji indywidualnych było wsparcie pracownika w pracy z klientem pomocy społecznej, ustalenie zakresu działań podejmowanych na rzecz klienta/rodziny, a także uzyskanie większego wglądu w swoje umiejętności zawodowe.

Rodzaj konsultacji	Liczba godzin konsultacji	Liczba spotkań konsultacyjnych
Psychologiczne i pedagogiczne	1 807	1 756
Udzielane przez asystentów rodziny	989	1 675
Udzielane przez konsultantów ds. bezrobocia	8	465
Udzielanych przez konsultantów OIK	329	648
Udzielane przez konsultantów CRS	432	315
Udzielane przez konsultantów prawnych	830	1 769

17.5 Studia podyplomowe, specjalizacje

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formie kształcenia i dokształcania prowadzonego w szkołach dla dorosłych, na studiach licencjackich, magisterskich, magisterskich uzupełniających oraz na studiach podyplomowych.

W 2021 roku **1 pracownik** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ukończył indywidualnie studia wyższe pierwszego stopnia.

17.6 Superwizje indywidualne i grupowe

W 2021 roku kontynuowano poradnictwo metodyczne skierowane do pracowników Ośrodka w formie superwizji psychologicznych i merytorycznych.

Celem superwizji psychologicznych i merytorycznych jest wspieranie pracowników Ośrodka w realizacji zadań, w szczególności w prowadzeniu pracy socjalnej z klientami pomocy społecznej. Superwizje prowadzone były przez superwizorów posiadających niezbędne kompetencje i kwalifikacje. Prowadzenie superwizji w 2021 roku było utrudnione ze względu na zagrożenia związane z epidemią COVID-19. W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom oraz prowadzącym spotkania przeprowadzane były z zachowaniem reżimu sanitarnego lub w formule online.

Liczba superwizji psychologicznych	99 (w tym 28 superwizji w formule online)
Liczba godzin superwizji psychologicznych	276 (w tym 74 godziny w formule online)
Liczba superwizji merytorycznych	96 (w tym 27 superwizji w formule online)
Liczba godzin superwizji merytorycznych	206 (w tym 53 godziny w formule online)

17.7 Wizyty studyjne

W dniu 15.12.2021 r. główny specjalista Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, kierownik Działu ds. Rodzin z Dziećmi oraz główny specjalista - psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wzięli udział w wizycie studyjnej w Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach. W trakcie wizyty wymieniono się

doświadczeniami związanymi z organizacją pieczy zastępczej w obu miastach, zapoznano się ze strukturą organizacyjną Centrum oraz dyskutowano na temat promocji rodzicielstwa zastępczego i sposobów pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.

W ramach projektu „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – I etap” dla uczestników projektu odbyło się 5 wizyt studyjnych, który były częścią Akademii Lidera Społeczności Lokalnej:

- w dniu 30.09.2021 r. w godzinach 9.00-15.00 odbyła się wizyta studyjna w Fabryce Inicjatyw Lokalnych pl. Wyzwolenia 5A Katowice. W wizycie wzięły udział 4 osoby;
- w dniu 02.10.2021 r. w godzinach 8.00-15.00 odbyła się wizyta studyjna w Fundacji Stajnia ul. Chopina 13-17 Siemianowice Śląskie. W wizycie wzięły udział 4 osoby;
- w dniu 05.10.2021 r. w godzinach 8.00-15.00 odbyła się wizyta studyjna w Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej. Być Razem. ul. Wałowa 4, Cieszyn. W wizycie udział wzięło 7 osób;
- w dniu 08.10.2021 r. w godzinach 8.00-15.00 odbyła się wizyta studyjna w Centrum Integracji Społecznej ul. Solidarności 5/9 Ruda Śląska. W wizycie wzięły udział 2 osoby;
- w dniu 09.10.2021 r. w godzinach 8.00-15.00 odbyła się wizyta studyjna w „Restauracji z Liścia” ul. Mikołowska 21, Katowice. W wizycie udział wzięło 7 osób.

W dniu 08.11.2021 r. w tutejszym Ośrodku odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowni. Gośćmi pracowników Zespołu ds. Asysty Rodzinnej MOPS Katowice był kierownik OPS w Bukowni wraz z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym. Celem spotkania była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w realizacji usługi asystenta rodziny.

17.8 Biblioteka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dokłada wszelkich starań, aby pracownicy mogli stale podnosić swoje kompetencje, uzupełniać wiedzę. Biblioteka zakładowa Ośrodka posiada na stanie pozycje książkowe, czasopisma specjalistyczne oraz materiały audio wizualne.

Stan całkowity zasobu bibliotecznego	2 565 pozycji
--------------------------------------	---------------

XVIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ OŚRODEK W CELU ROZSZERZENIA OFERTY WSPARCIA

18.1 Projekty realizowane w 2021 roku (źródła finansowania)

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Grupa docelowa	Działania	Termin realizacji projektu	Łączne nakłady finansowe w zł
„Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach.”	9.1.6 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową projektu są osoby m.in. zatrudnione (29K/16M), bezrobotne i/lub oddalone od rynku pracy (114K/37M), poszukujące zatrudnienia, bierne zawodowo (129K/136M), borykające się z problemami uzależnienia od alkoholu (17K/53M), bezdomne (16K/59M), rodziny, w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze, osoby w kryzysie wymagające wsparcia terapeutycznego.	Realizacja Programu Aktywności Lokalnej Welnowiec – Józefowiec i Dąb oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zawodziu, praca socjalna, usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla osób objętych kontraktem socjalnym lub jego odmianą, kompleksowe wsparcie osób borykających się z problemem uzależnień – usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i zawodowym, Klub Integracji Społecznej.	01.01.2018 - 31.12.2020	Koszt projektu: 4 834 406 zł Wykonanie za 2021 r.: 33 626,30 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł

„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 81 os. (57K/24M), zamieszkujących Dzielnice Janów–Nikiszowiec, doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem.	Realizacja zadań związanych z organizowaniem społeczności lokalnej: Osiedle Janów i Osiedle Kolonia Wysockiego (Korea), działania rewitalizacyjne w osiedlu Nikiszowiec.	30.10.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 155 420 zł Wykonanie za 2021 r.: 428 347,49 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Centrum Społecznościowe „Szopki” w Szopienicach - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Osoby będące częścią społeczności lokalnej na terenie rewitalizowanym tj.: dzielnicy Szopienice – Burowiec, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób (120 osób).	Realizacja programu aktywności lokalnej, w tym: organizowanie społeczności lokalnej, realizacja działań środowiskowych wzmacniających potencjał społeczności lokalnej, działania kulturalne, wsparcie reintegracji zawodowej mieszkańców.	01.11.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 899 278 zł Wykonanie za 2021 r.: 642 477,91 zł w tym wkład własny MOPS: 79 230,37 zł
„Centrum społecznościowe „Nasze Załęże” - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 86 os. (55K/31M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących rewitalizowany obszar dzielnicy Katowice-Załęże.	Organizowanie społeczności lokalnej; Klub społecznościowy dla dzieci i młodzieży; Punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej; działania środowiskowe wzmacniające potencjał społeczności lokalnej; działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Załęże; remont i adaptacja Centrum Społecznościowego „Nasze Załęże”; wyposażenie Centrum Społecznościowego „Nasze Załęże”	01.10.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 872 630 zł Wykonanie za 2021 r.: 241 330,09 zł w tym wkład własny MOPS: 75 895,77 zł
„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 96 os. (63K/33M), zamieszkujących dzielnicę Bogucice, doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem.	Organizowanie społeczności lokalnej, Działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej, punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej, działania wzmacniające potencjał społeczności lokalnej; działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Bogucice; Akademia Lidera Społeczności, wyposażenie Centrum Aktywności Lokalnej „Markieki 64,68”	01.03.2018 – 31.12.2020	Koszt projektu: 1 404 507 zł Wykonanie za 2021 r.: 18 151,00 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 86 os. (55K/31M), zamieszkujących dzielnicę Bogucice, doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem.	Organizowanie społeczności lokalnej; działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej; Punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej, „Lider w działaniu” – cykl warsztatów kompetencji społecznych; działania kulturalne	01.01.2021 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 177 064, zł Wykonanie za 2021 r.: 441 809,46 zł w tym wkład własny MOPS: 97 378,90 zł

			uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Bogucice; Dzielnicowa Akademia Seniora w Bogucicach; koszty użytkowania i doposażenia pomieszczeń Programu Aktywności Lokalnej „Markiefki 64,68”		
„Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	135 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie (102K/33M). Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osoby niepełnosprawne.	Mieszkanie treningowe dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, asysta osobista osób niepełnosprawnych, wsparcie rodziny - asysta rodziny, usługi poradnictwa i wsparcia specjalistycznego – wsparcie terapeuty i pedagoga.	01.01.2020-31.12.2022	Koszt projektu: 2 882 310 zł Wykonanie za 2021 r.: 707 148,71 zł w tym wkład własny MOPS: 16 200,00 zł
„Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – I etap.”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 109 os. (59K/50M) zamieszkujących wszystkie tereny rewitalizowane	W ramach projektu będą realizowane następujące działania: organizowanie społeczności osób niepełnosprawnych; Punkt Poradnictwa i Informacji; wsparcie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym; wsparcie realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych; Integracyjny Klub Osób z Niepełnosprawnością; działania grup treningowo-wspierających uzupełniających ofertę wsparcia osób niepełnosprawnych; trener pracy; wsparcie otoczenia osób niepełnosprawnych.	01.01.2018 – 31.12.2020	Koszt projektu: 1 969 472 zł Wykonanie za 2021 r.: 10 763,00 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – II etap.”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 80 os. (40K/40M) zamieszkujących Miasto Katowice.	W ramach projektu będą realizowane następujące działania: organizowanie społeczności osób niepełnosprawnych; Punkt Poradnictwa i Informacji; wsparcie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym; wsparcie realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych; Integracyjny Klub Osób z Niepełnosprawnością; działania grup treningowo-wspierających uzupełniających ofertę wsparcia osób niepełnosprawnych; trener pracy; wsparcie otoczenia osób niepełnosprawnych.	01.01.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 632 604 zł Wykonanie za 2021 r.: 497 687,73 zł w tym wkład własny MOPS: 31 161,14 zł
„Katowice, miasto otwarte – rozwój usług społecznych - II etap.”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 60 os. z niepełnosprawnością i niesamodzielnymi oraz 20 opiekunów faktycznych.	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: - usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, - usługi opiekuna osób	01.02.2020 – 31.12.2021	Koszt projektu: 1 032 600 zł Wykonanie za 2021 r.: 652 870,96 zł

			niesamodzielnych, - grupa wsparcia ze specjalistycznym poradnictwem.		w tym wkład własny MOPS: 45 727,50 zł
„Centrum społecznościowe w Śródmieściu – I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 56 os., zamieszkujących dzielnicę Katowic – Śródmieście, w tym zwłaszcza osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: animacja lokalna, Punkt Poradnictwa i Informacji Obywatelskiej, Akademia Lidera Społeczności Lokalnej, Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Śródmieście, działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej.	01.09.2019 – 31.12.2021	Koszt projektu: 939 288 zł Wykonanie za 2021 r.: 641 694,99 zł w tym wkład własny MOPS: 41 856,36 zł
„Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 149 os. zamieszkujących dwie katowickie dzielnice: Śródmieście i Zawodzie, w tym zwłaszcza osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: animacja lokalna, Klub Senior+ w Śródmieściu, Dzielnicowa Akademia Seniora w Zawodziu, Akademia Lidera Społeczności Lokalnej, Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców w dzielnicy Śródmieście i Zawodzie, działania kulturalne oraz środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej.	01.11.2020-31.12.2022	Koszt projektu: 1 714 516 zł Wykonanie za 2021 r.: 563 031,78 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 60 os. (37K,23M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących obszar dzielnicy Wełnowiec-Józefowiec oraz Dąb.	Realizacja Programu Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb, organizowanie społeczności lokalnej dla młodzieży, osób dorosłych wraz z dziećmi oraz osób w wieku senioralnym, realizacja działań środowiskowych wzmacniających potencjał społeczności lokalnej, działania kulturalne, wsparcie reintegracji zawodowej mieszkańców.	01.01.2021 - 31.12.2022	Koszt projektu: 939 718 zł Wykonanie za 2021 r.: 276 128,69 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Osoby mające problem ze złością, agresją i stosujące przemoc w rodzinie.	Prowadzenie zajęć w formie grupowej dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring rodzin tych osób, które zakończyły program, pod kątem występowania przemocy domowej.	01.01.2021 r. - 31.12.2021 r.	Przyznana dotacja: 19 800,00 zł Wykonanie za 2021 r.: 18 899,95 zł
„Program asystent rodziny na rok 2021”	Środki MRiPS	Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.	Objęcie usługą asystenta rodziny rodzin naturalnych z różnymi rodzajami problemów prze asystentów.	Dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny realizujących zadania wynikające z ustawy z dnia 9	Przyznano: 32 000 zł Wykorzystano: 21 242,29 zł Środki gminy: 27 803,84 zł

				czerwieca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (14 asystentów rodziny spełniających warunki Programu)	
Program „Wspieraj seniora”	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	Osoby starsze w wieku 70 lat i więcej oraz osoby poniżej 70. roku życia, które zdecydują się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii (raz), i zadzwonią na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów lub w inny sposób zgłoszą potrzebę objęcia wsparciem.	W ramach programu realizowano następujące działania: - usługa wsparcia polegająca na wrobieńiu zakupów – z pomocy skorzystało 31 osób (łącznie 89 osób), - dostarczanie posiłków z DDPS do domu osób korzystających wcześniej z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (których działalność została zawieszona w związku z ogłoszonym stanem epidemii) – z pomocy skorzystały 174 osoby .	01.01.2021 r. – 31.12.2021 r.	Przyznana dotacja: 206 930,16 zł Wykonanie za 2021 r.: 184 678,06 zł
Opieka wytchnieniowa	Fundusz Solidarnościowy	Członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym stale przebywającymi w domu.	Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021, realizowany w formie: - pobytu dziennego – w formie Świetlicy Opiekuńczej skorzystało 12 osób, - pobytu całodobowego – skorzystało 5 osób, - poradnictwa specjalistycznego – skorzystało 30 osób.	1.09.2021 r. do 31.12.2021 r.	Wykonanie za 2021 r.: 99 908,44 zł

*Wydatki nie uwzględniają wkładu prywatnego Partnera.

18.2 Projekt pozakonkursowy „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”

Zakończono realizację projektu. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność.

18.3 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”.

Opis ww. programu w rozdziale IX.

18.4 Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”.

Opis ww. programu w rozdziale IX.

18.5 Projekty konkursowe ze środków EFS

Projekty realizowane przez MOPS w 2021 r. to:

Oś priorytetowa	Działanie/ Poddziałanie	Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu ogółem	Uwagi
IX Włączenie	Działanie 9.1.	1.	Bogucice – moje miejsce na	1 435 722,29 zł	Umowa

społeczne	Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.5. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs		ziemi. Program aktywności lokalnej - II etap.		o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0046/20-00
		2.	Centrum Społecznościowe – „Nasze Załęże” - II etap.	1 187 614,13 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-006E/20-00
		3.	Centrum Społecznościowe „SZOPKI” w Szopienicach - II etap.	2 156 024,59 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0049/20-00
		4.	„Program aktywności lokalnej Wełnowiec – Józefowiec i Dąb”	939 717,45 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-004C/20-00
		5.	Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - II etap.	1 632 603,96 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0047/20-00
		6.	Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - II etap.	1 261 296,12 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-004A/20-00
		7.	Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”	2 118 528,77 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0080/20-00
	Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT	8.	Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – I etap	939 287,50 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-061A/18-00
	Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Poddziałanie 9.2.1 rozwój usług społecznych – ZIT	9.	Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap.	2 897 310,00 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.01-24-02HA/19-00
		10.	Katowice, miasto otwarte – rozwój usług społecznych - II etap.	1 032 600,00 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.01-24-02HB/19-00

Dane na dzień: 31.12.2021 roku

1. Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – II etap”.

W 2021 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zrealizował następujące działania na rzecz organizowania i wspierania społeczności lokalnej dzielnicy Nikiszowiec – Janów:

- 12 warsztatów artystycznych online dla seniorów,
- 18 spotkań Klubu Seniora – warsztaty artystyczne dla seniorów prowadzone przez animatora (ogródek w szkole, doniczki recyklingowe, wianki wiklinowe, świece żelowe, warsztaty florystyczne, ozdobne poduszki),
- 12 spotkań Klubu Seniora – gry karciane,
- 20 konwersacji grupowych online dla seniorów (poprzez komunikator Messenger),
- 4 spotkania indywidualne online dla seniorów (poprzez komunikator Messenger),
- 4 inicjatywy lokalne „Senior w akcji”,
- 4 wyjazdy dla seniorów,
- odbyło się 8 zajęć komputerowych „Senior online” (łącznie 16 godzin),
- 30 warsztatów rękodzieła prowadzonych przez animatorów (m.in.: scrapbooking, naszyjniki, makranowa zawieszka, itp.),
- 80 treningów Nordic Walking, w tym 4 dla seniorów,
- 10 treningów jogi dla seniorów,
- 27 spotkań indywidualnych z animatorem,
- 1 wyjście kulturalne do Muzeum Śląskiego,
- 5 warsztatów pn. „Naturalnie”,
- 7 spotkań pn. „O Janowie”,
- 1 spotkanie z animatorem – sadzenie lasu,
- 5 spotkania pn. „Quest”,
- 9 spotkań pn. „Szyciowa partyzantka”,
- 4 spotkania pn. „Eko warsztaty”,
- 1 wyjście pn. „Spacerem przez Janów”,
- 1 spotkanie pn. „Warsztat plastyczny”,
- 3 wycieczki rowerowe pn. „Rajza na kole”,
- 7 spotkań pn. „Gry bez prądu”,
- 2 spotkanie z animatorem – nasadzenia kwiatów,
- 6 warsztatów „Akcja Fermentacja” (kiszzenie warzyw i owoców),
- 2 spotkania z animatorem pn. „Plenerowo”,
- 3 spotkania pn. „Śniadanie na trawie”,
- 8 warsztatów pn. „Ot-twórcze”,
- 1 spotkanie pn. „Poczytane”,
- 1 warsztaty taneczne.

W ramach Organizacji wydarzeń proekologicznych zrealizowano:

- 3 wydarzenia pn. „Sprzątanie Janowa”,
- 1 spotkanie pn. „Wymiana roślin”,
- 1 wydarzenie pn. „Miododajna donica”,
- 1 konkurs pn. „Moja miododajna sadzonka”.

W ramach Inicjatywy lokalnej zrealizowano:

- 1 spotkanie pn. „O Janowie przy kawie”,
- 1 spotkanie pn. „Grill na powitanie lata”,
- 6 spotkań pn. „Letnia szkoła jazdy na rolkach”,
- 1 spotkanie pn. „Kartka dla Hospicjum”,
- 1 wyjście integracyjno – kulturalne,
- ognisko integracyjne,
- wyjście do kina.

W ramach działań związanych z historią i tożsamością Janowa zrealizowano 3 wydarzenia – Plener malarski pn. „Zachować w pamięci”, „Uchwycić piękno janowskiej przyrody”, „Janów rolniczy”.

W ramach poradnictwa specjalistycznego zrealizowano 8 spotkań pn. „Zdrowy kręgosłup”, 3 warsztaty z kosmologiem.

W ramach Organizacji Dni Sąsiada oraz Dni Ulicy zorganizowano 1 wydarzenie pn. „Dzień Sąsiada na Janowie” oraz jedno wydarzenie pn. „Ulica Oswobodzenia dawniej – spacer historyczny”.

Partner projektu – Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych, w 2021 roku zrealizował m.in. następujące działania:

- 38 spotkań animatorów z młodzieżą szkolną dzielnicy,
- 6 prób zespołu muzycznego N.I.E.,
- 28 indywidualnych spotkań z animatorami,
- 2 warsztaty z rękodzieła,
- 5 warsztatów kulinarnych,
- 30 spotkań specjalistycznych – job coaching,
- 42 spotkania specjalistyczne – poradnictwo psychologiczne,
- 18 tematycznych spotkań z animatorem,
- 3 spotkania z organizacjami i instytucjami,
- 6 inicjatyw lokalnych,
- 13 spotkań edukacyjnych,
- 4 wyjścia edukacyjno – integracyjne,
- 1 EKO warsztat,
- 1 warsztat kompetencji społecznych,
- 1 Święto Sąsiada,
- warsztaty kompetencji społecznych: 4 spotkania integracyjne – warsztaty kompetencji społecznych – „Rodzicielstwo bliskości”,
- 2 spotkania „Jesień w równowadze”,
- spotkanie edukacyjne: 1 warsztaty ceramiczne – „I co z tego wyszło?”,
- 1 warsztat tworzenia biżuterii,
- 10 spotkań edukacyjnych.

Projekt „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – II etap” w zakresie zadania „Remont i adaptacja oraz funkcjonowanie lokalu przy ul. Rymarskiej 4 na potrzeby realizacji usług aktywnej integracji w projekcie” realizowany jest przez Muzeum Historii Katowic. W 2021 roku, w ramach zadania, przeprowadzono remont i zakupiono wyposażenie, co pozwoliło wyodrębnić w obiekcie Muzeum, przestrzeń na działania animacyjne dla mieszkańców.

2. „Centrum Społecznościowe „SZOPKI” w Szopienicach – II etap”

W 2021 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zrealizował następujące działania na rzecz organizowania i wspierania społeczności lokalnej dzielnicy Szopienice:

- 19 spotkań w ramach kuchni społecznej prowadzonej przez animatora,
- 2 pokazy filmowe dla mieszkańców dzielnicy w ramach letniego kina plenerowego,
- w ramach spotkań edukacyjno-integracyjnych odbyły się: 3 spotkania z kosmetyczką, 2 spotkania z serwisantem rowerowym, 2 spotkania z ogrodnikiem, 2 spotkania z zakresu zarządzania czasem, 1 spotkanie z zakresu asertywności i komunikacji, 1 spotkanie z zakresu technik relaksacji – spotkania prowadzone przez animatora, 2 spotkania z dietetyczką, 1 szkolenie z komunikacji interpersonalnej prowadzone przez animatora, 12 zajęć z ćwiczeniami dla zdrowego kręgosłupa prowadzonych przez instruktorkę,
- 14 spotkań z animatorem, w ramach których uczestnicy wykonywali rękodzieło (m.in. tworzenie świec z wosku sojowego, tworzenie wianków i stroików wielkanocnych, tworzenie jutowych woreczków na sztuce na licytację dla hospicjum, rodzinne szycie poduszek, tworzenie własnych zakładek do książek, aniolki z masy solnej, własnoręcznie robione abażury do lampek, kartki świąteczne dla Hospicjum Cordis),
- uczestnicy spotkali się na wspólnym spacerze z animatorem celem wyszukania odpowiedniego miejsca na realizację inicjatywy,
- 10 spacerów Nordic Walking,
- 4 spaceru połączone z ćwiczeniami rozciągającymi oraz wizytami na siłowniach zewnętrznych,
- w ramach wielkanocnej akcji „Szopienice sięją rzeżuchę” animatorzy rozdali mieszkańcom dzielnicy 100 szt. paczuszek z watą i rzeżuchą,

- na deszczową majówkę animatorzy przygotowali i rozdali mieszkańcom zestawy lamigłówek do rodzinnego rozwiązywania w czasie długiego weekendu,
- 2 wspólne ogniska integracyjne w stadninie koni połączone z przejażdżkami na koniach i śpiewaniem piosenek przy dźwiękach gitary,
- 2 wyjazdy integracyjne dla mieszkańców dzielnicy (do Ogrodów Kapias oraz do Muzeum Chleba),
- 2 wyjścia integracyjne: piknik dla rodzin z dziećmi na Dolinie 3 Stawów oraz wyjście mieszkańców do Muzeum Walcowni Cynku w Szopienicach,
- na koniec wakacji odbyło się muzyczne pożegnanie wakacji połączone ze wspólnym gotowaniem,
- 2 spotkania, na których animatorka uczyła rodziców i dzieci podstaw gry na gitarze,
- dwukrotnie wybrano się na sprzątanie terenów zielonych w dzielnicy - animatorzy koordynowali także akcję sprzątania całej dzielnicy we współpracy z innymi instytucjami,
- spotkanie w ramach „spokojnego wieczoru”, podczas którego dorośli mieszkańcy relaksowali się wykorzystując kolorowanki dla dorosłych,
- 6 spotkań Strefy Kobiet dla mieszkanki dzielnicy,
- 8 spotkań z grami towarzyskimi w ramach wieczorów dla rodzin z dziećmi,
- 10 spotkań animatora z mieszkańcami,
- uczestnicy i uczestniczki wsparli organizację Senioriady 2021 w MDK Burowiec,
- 2 warsztaty dla uczestników projektu w ramach Akademii Lidera,
- impreza Halloween dla mieszkańców,
- 2 spotkania w ramach Klubu Społecznościowego dla Rodziców,
- spotkanie mikołajkowe z mieszkańcami,
- spotkanie opłatkowe z mieszkańcami.

Partner projektu Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” zrealizował:

- 192 spotkania z animatorami lokalnymi i pracownikiem ds. reintegracji młodzieży i rodziny w środowisku lokalnym,
- 8 spotkań edukacyjnych z zakresu obsługi aparatu z funkcją filmowania i podstaw realizacji zdjęć filmowych i montażu wideo,
- 5 spotkań edukacyjnych z zakresu promocji i marketingu,
- 5 spotkań edukacyjnych w ramach cyklu „Akademia Młodego Animatora”,
- 1 wydarzenie o charakterze integracyjnych „Karnawałowa Gra Terenowa”,
- w ramach wydarzenia lokalnego o charakterze integracyjnym rozpoczęto realizację inicjatywy młodzieżowej „Pozytywne Kamienie”,
- młodzież przy wsparciu animatorów lokalnych zaplanowała realizację dwóch inicjatyw: „Moje Skrzydła” i „Up Fashion”,
- 6 wyjść integracyjnych,
- w ramach wydarzeń lokalnych o charakterze integracyjnym zrealizowano dwie inicjatywy młodzieżowe: „Pozytywne Kamienie”, w ramach której młodzież malowała kamienie i zostawiała je w różnych miejscach dzielnicy, do inicjatyw została zaangażowana także społeczność lokalna, został zorganizowany także konkurs na podsumowanie inicjatywy oraz akcja „Moje Skrzydła”, w ramach której powstał mural na budynku Szkoły Podstawowej nr 44 przy ul. Brynicy 7,
- w ramach wydarzeń lokalnych o charakterze integracyjnym zorganizowano Grę Terenową „Rajza po Szopkach” oraz wydarzenie „Rozdajemy Uśmiech” (wydarzenia w ramach wkładu własnego),
- 1 wyjazd integracyjny do Ustronia na Równicę,
- 1 spotkanie edukacyjne pt. „Podążaj za marzeniami wbrew przeciwnościom”,
- 3 stacjonarne treningi umiejętności i kompetencji społecznych dla młodzieży,
- kurs podnoszący kwalifikacje – kurs stylizacji paznokci metodą żelową,
- inicjatywę młodzieżową „Rosną w Siłę”, która miała na celu stworzenie muralu – drabiny motywacyjnej na budynku Szkoły Podstawowej nr 44 przy ul. Brynicy 7,
- inicjatywę młodzieżową „Odkręć Dobro”, która miała na celu ustawienie w dzielnicy pojemnika na nakrętki, zachęcenie mieszkańców do wzięcia udziału w zbiorce nakrętek (nakrętki będą przekazywane osobom niepełnosprawnym z Szopienic i Burowca),
- w ramach wydarzeń lokalnych o charakterze integracyjnym zorganizowano „Mikołajki”. Wydarzenie było skierowane do mieszkańców Szopienic i Burowca. Wolontariusze przygotowali zabawy

i animacje dla najmłodszych oraz strefę edukacyjną dla rodziców (wydarzenie w ramach wkładu własnego).

Partner projektu Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” zrealizował:

- 71 spotkań z animatorami w ramach Klubu Mieszkańca SZOPKI,
- 119 spotkań z animatorami w ramach Klubu mieszkańca „Nasz Czas”,
- 18 spotkań „Profilaktyka i rehabilitacja Seniora”,
- 5 inicjatyw lokalnych:
 - przygotowanie i dostarczenie 50 szt. świątecznych paczek wielkanocnych,
 - wyjazd do Międzybrodzia Żywieckiego,
 - „Układanie największych PUZZLI”,
 - zorganizowanie „Dnia Dziecka”,
 - współorganizacja pikniku integracyjnego,
- 1 dwudniowy warsztat „Pielęgnacja dłoni i stylizacja paznokci”,
- 7 warsztatów plastycznych,
- 4 projekcje filmowe,
- 1 wykład „Zdrowie seniora”,
- wydarzenie pn. „Senioriada”,
- spotkanie oplatkowe.

Od stycznia 2021 r., przy wsparciu animatorów lokalnych, wolontariusze oraz byli uczestnicy Projektu Centrum Społecznościowe SZOPKI w Szopienicach – I etap, realizują inicjatywę pogotowia zakupowego i pomocowego dla seniorów z dzielnicy objętej programem. W okresie rozliczeń z Urzędem Skarbowym uruchomiono również punkt pomocy w przygotowaniu rozliczenia podatku za 2020 r. oraz do września punkt wsparcia w realizacji obowiązku spisu powszechnego.

Projekt „Centrum społecznościowe w Szopienicach – II etap” w zakresie zadania „Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie” realizowany jest przez Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”. W 2021 r. MDK zrealizował szereg działań kulturalnych, integracyjnych i edukacyjnych dla mieszkańców m.in.: Teatralne Szopienice, spotkanie z dietetykiem, Niedzielne spotkania przy bonkawie i maszkietach, Święto Seniora, Spotkanie z Kulturą, zajęcia Kulturalny Bajtel, zajęcia Bezpieczny Maluch.

3. „Centrum społecznościowe Nasze Załęże - II etap”

W ramach projektu „Centrum Społecznościowe – Nasze Załęże – II etap” prowadzono działania z zakresu organizowania społeczności lokalnej nastawione na zwiększenie aktywności, szczególnie osób nieaktywnych zawodowo, integrację społeczności lokalnej oraz zapobieganie bierności społecznej.

W 2021 roku zrealizowano:

- 13 inicjatyw lokalnych, wśród których znalazły się: „Pierwszy Dzień Wiosny” (konkurs plastyczny „Wiosna na Załężu” oraz warsztaty sadzenia kwiatów), coroczna akcja „Kolorowe okna” polegająca na sadzeniu kwiatów celem ozdobienia okiennic mieszkańców, „Męskie majsterkowanie”, podczas którego powstało miejsce na ognisko na terenie Załęskich Tarasów, integracyjne wyjście do ZOO, „19-lecie Klubu Wysoki Zamek” i impreza temu towarzysząca, „Dzień dla Mam” (warsztaty z kosmetyków naturalnych oraz warsztaty taneczne), „Dzień dla Mam w Wysokim Zamku”, podczas którego miała miejsce sesja fotograficzna dla mam, „Rendez-vous”, czyli randka małżeńska połączona z romantyczną kolacją przy świecach i muzyce oraz 3 inicjatywy zimowe takie jak: „Kiermasz Mikołajkowy”, coroczne tradycyjne wspólne ubieranie choinki na Placu Kościelnym oraz warsztaty świąteczne, w których łącznie uczestniczyło powyżej 150 osób,
- 5 imprez integracyjnych, czyli wyjazd na paintball do „Utopii” w Rudzie Śląskiej, piknik dla dzieci, kino plenerowe, wydarzenie towarzyszące „Dniom Załęża” oraz Bal Andrzejkowy.
- 45 spotkań z animatorem lokalnym. W ramach spotkań zorganizowano m.in. warsztaty rękodzielnicze (filcowe etui na telefon, miseczki z zimnej porcelany), uczestnicy poznali technikę decoupage, ozdobili drewniane skrzynki na biżuterię, tworzyli świąteczne ozdoby oraz zakładki do książki. Ponadto mieszkańcy Załęża uczestniczyli w konkursie krzyżówkowym na temat dzielnicy, w wieczorach planszówek oraz spotkaniach Klubu Książki. Odbyły się również warsztaty z układania kompozycji kwiatowych. W Załężu miał także miejsce piknik w domowym zaciszu, piknik rodzinny oraz śniadanie

na trawie. Odbýwały się cykliczne spotkania z liderami społeczności lokalnej. Celem tych spotkań było m.in. stworzenie kalendarza inicjatyw do realizacji w dzielnicy w roku 2021. Miało miejsce również wspólne wyjście z animatorem na basen, strzelnicę i do kina. Mieszkańcy zaangażowali się również w tworzenie kartek dobroczynnych, które przed świętami zostały przekazane podopiecznym Hospicjum Cordis;

- spotkanie w ramach Treningu Umiejętności Rodzicielskich i Wychowawczych, w którym wzięło udział 7 osób,
- 20 spotkań w ramach Klubu Aktywnych Kobiet, w których wzięły udział 53 osoby. Działania obejmowały warsztaty tworzenia rzeźb z tkanin oraz świątecznych stroików, malowanie toreb, zajęcia ogrodnicze, tworzenie kosmetyków naturalnych i eko-woreczków (woreczków wielorazowego użytku na owoce i warzywa), decoupage, tworzenie własnego słoiczka szczęścia oraz artystycznej książki. Odbýły się również spotkanie z brafitterką, zajęcia taneczne oraz arteterapia z malowania emocjonalnego. Miały miejsce wyjścia integracyjne, a także wyjścia do NOSPR oraz Teatru Śląskiego. Zostały również przeprowadzone warsztaty z emocji i ich wpływie na jakość życia;
- 28 spotkań w ramach Klubu Społecznościowego „Senior w działaniu”, w których łącznie uczestniczyło około 60 osób. W ramach spotkań zorganizowano m.in. warsztaty online z tworzenia welnianych i świątecznych ozdób, filcowych podkładek pod kubki, malowania szklanych butelek, ramek z masy solnej, zakładek do książek oraz wieńców świątecznych. Ponadto zorganizowano „Senioralny Dzień Kobiet”, w trakcie którego załęskie seniorki mogły odebrać poczęstunek oraz drobny prezent. Odbýwały się również warsztaty zdalne dotyczące gotowania, w ramach których seniorzy przygotowywali dżem z jablek oraz serowe pączki. Zorganizowano również zajęcia, podczas których uczestnicy tworzyli własną biżuterię, kosmetyki naturalne, układanie kwiatów w gąbce florystycznej, a także zajęcia decoupage. W 2021 roku odbyła się także senioralna łamigłówka, podczas której uczestnicy rozwiązywali łamigłówki, a czas i liczba rozwiązanych zadań decydowały o zwycięstwie i odbiorze nagrody. Seniorzy uczestniczyli też w ścieżce dendrologicznej, podczas której poznawali ciekawostki na temat drzew pod okiem specjalisty dendrologa;
- 21 spotkań w ramach „Seniora w podróży”, w których uczestniczyło około 65 osób. Seniorzy odwiedzili katowickie dzielnice Welnowiec-Józefowiec, Dąb oraz Zadole, spacerowali także po Załężu i Nikiszowcu. Odbýł się również spacer do Parku Kościuszki, do Ogrodu Biblijnego, do Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie, do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, do Muzeum Śląskiego. Seniorzy odwiedzili także Tarnowskie Góry, Żywiec, Stadion Śląski i Palmiarnię w Gliwicach. Uczestniczyli również w seansie filmowym w kinie, operze „Carmen” wystawianej w Teatrze Śląskim oraz w koncercie w NOSPR;
- 8 spotkań „Seniora w akcji”, w ramach których zorganizowano „Senioralną Grę Terenową”, tworzenie mebli z europalet, 2 edycje wymiany doświadczenia kulinarnego pn. „Przepyszni”, warsztaty robienia na drutach i szydełkowania oraz zajęcia z kisenia. W zajęciach uczestniczyło 41 osób;
- w ramach działań realizowanych przez Zespół Szkół i Placówek nr 2 do końca 2021 r. realizowano wydarzenia sportowe (m.in. zawody sportowe pt. "Lubię biegać, skakać, grać" podczas pikniku w Szkole Podstawowej nr 22 w Katowicach), prowadzono zajęcia w ramach Klubu Społecznościowego dla Dzieci i Młodzieży (sportowe i animacyjne). Pracę w środowisku prowadził także streetworker, który spotykał się z dziećmi na Placu im. Londzina, placu zabaw przy ZSiP nr 2 oraz na piknikach i imprezach organizowanych na terenie dzielnicy.

Projekt „Centrum społecznościowe Nasze Załęże – II etap” w zakresie zadania „Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie” realizowany jest przez Filię nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach. W 2021 r. prowadzono szereg działań kulturalnych (m.in. koncert piosenki poetyckiej Grzegorza Paczkowskiego „Kiedy już wrócę”, koncert piosenki francuskiej w wykonaniu Joanny Moździan, „Opowieści od serca” - warsztaty literacko-artystyczne prowadzone przez Mateusza Świstaka, spotkanie pn. „Jak z posiadacza mózgu stać się jego właścicielem. Joga z książką”, warsztaty Lidii Machaj „Płomyk”, wernisaż wystawy Karoliny Kaźmierkiewicz). Zorganizowano także wernisaż wystawy prac podopiecznych SDS nr 2 pt. „Zimowe impresje”.

4. „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – I etap”

Zakończono realizację projektu. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność.

5. „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - II etap”.

W ramach projektu kontynuowane były działania z zakresu organizowania społeczności lokalnej prowadzone wśród mieszkańców Bogucic rozpoczęte w trakcie I etapu projektu. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. w PAL Bogucice prowadzono szereg działań na rzecz aktywizowania, wspierania, edukowania i integrowania społeczności lokalnej. Organizatorzy społeczności lokalnej aktywnie uczestniczyli w życiu dzielnicy, m.in. poprzez stały kontakt z mieszkańcami, instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie dzielnicy: zwłaszcza z Radą Jednostki Pomocniczej nr 13, Miejskim Domem Kultury, placówkami oświatowymi, Stowarzyszeniem „Nasze osiedle Ścigaly”, Stowarzyszeniem „Bogucicka Brygada”. Animatorzy korzystali z potencjału, jaki stanowią niewątpliwie mieszkańcy dzielnicy, zapraszając ich do dzielenia się swoimi pasjami i umiejętnościami. Z tego względu rozpoczęto organizację wolontariatu wśród mieszkańców Bogucic, a pierwsze osoby weszły w rolę wolontariuszy.

Ponadto odbyły się:

- 42 spotkania animatorów ze społecznością lokalną, w których uczestniczyły łącznie 184 osoby. Celem spotkań było propagowanie idei programu, informowanie o jego założeniach oraz planach na najbliższe miesiące, pogłębienie relacji z mieszkańcami, rozeznanie ich problemów, potrzeb i pomysłów na działanie społeczności i zmian w najbliższym otoczeniu (np. pomysł rewitalizacji 2 boguckich podwórek czy 2 akcje sprzątania dzielnicy i organizacja gry terenowej). Organizowano spotkania liderów lokalnych. Odbyły się również spotkania warsztatowe w ramach „Męskiej Strefy” oraz z zakresu rękodziela, spotkania planszówkowe, spotkania z zakresu tworzenia naturalnych kosmetyków oraz spotkanie z zaproszonymi gośćmi dotyczące pisania oraz realizacji wniosków i inicjatyw lokalnych. Zorganizowano również konkurs, który polegał na przystrojeniu choinki przez grupy sąsiedzkie. Przyznano 3 nagrody zwyciężskim grupom;
- 37 spotkań w ramach Klubu Społecznościowego „Babska Strefa” – ogółem w zajęciach udział wzięły 103 osoby. Podczas spotkań przeprowadzone zostały warsztaty rękodziela (m.in. malowanie na szkło), warsztaty kulinarne – pieczenie faworków przez mieszkańców dla mieszkańców, zajęcia relaksacyjne „Koncert misami tybetańskimi” oraz joga twarzy. Z okazji „Dnia Kobiet” odbyło się spotkanie, podczas którego uczestniczki miały możliwość wykonania tatuażu z henny oraz obejrzenia spektaklu online pn. „Klimakterium i już – menopauzy szal”. Zrealizowano warsztaty z makramy, pracy w glinie (odbyło się m.in. spotkanie pt. „Zieleń zatopiona w pachnącej glinie”), wstępu do pracy z żywicą epoksydową, robienia przetworów, rozpoczęto nowy cykl zajęć – „Majsterkowanie dla bab”. W ramach cyklu uczestniczki mogły samodzielnie wykonać m.in. wieszaki. Odbyły się także warsztaty z brafittingu, spaceru Nordic Walking – „ploty na kijach” oraz plenerowa sesja fotograficzna z okazji Dnia Matki i Dziecka. W ramach cyklu spotkań uczestniczki mogły wykonać stroiki na groby z okazji dnia Wszystkich Świętych. W okresie przedświątecznym zorganizowano również spotkanie świąteczne;
- 45 spotkań w ramach Klubu Społecznościowego dla Dzieci i Młodzieży, w których uczestniczyło średnio 8 osób. Tematyka spotkań była różnorodna, dotyczyła warsztatów rękodziela (m.in. szycie poduszek walentynkowych i szycie poduszek dla uchodźców, farbowanie koszulek, robienie drapaków dla kotów połączone z przekazaniem ich do schroniska, tworzenie prezentów na Dzień Babci, Dziadka i Matki, masek karnawałowych), warsztaty zdrowych nawyków dla młodzieży poszerzone o kuchnię roślinną, robienie „Marzanny”, zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym: artystyczne, sensoryczne, z zakresu legorobotyki, tańca, warsztaty podróżnicze i kulinarne oraz z zakresu robienia tzw. slimów. Młodzież spotkała się również plenerowo na warsztatach z tworzenia muralu oraz wyjechała na wycieczkę w góry oraz do Gliwic, by wziąć udział w przeglądzie teatrów ulicznych „Ulicznicy”. Odbyło się również wyjście integracyjne oraz wyjazd rowerowy połączony z ogniskiem, wyjście do kina, warsztaty z tworzenia przetworów, warsztaty tworzenia piniaty. Z okazji świąt, w ramach Klubu Społecznościowego dla Dzieci i Młodzieży odbyło się spotkanie, na którym uczestnicy wykonali kubki, które zostały przekazane do Domowego Hospicjum św. Franciszka w Katowicach. Ponadto, zorganizowano wyjście do schronisk w ramach akcji „Daj pieskom pobiegać” oraz „Daj kotkom pomruczeć”. W czasie tych spotkań młodzież mogła spędzić czas w schroniskowej kociarni i na wybiegu dla zwierząt;

- spotkania z brokerem edukacyjnym, w których udział wzięły 2 osoby, które przeszły cykl tworzenia Indywidualnego Planu Działania celem wsparcia własnej ścieżki edukacyjnej,
- wsparcie dla mieszkańców dzielnicy w ramach poradnictwa specjalistycznego, tj. dietetyka,
- w ramach cyklu „Lider w działaniu” lokalni liderzy dzielnicy Bogucice wyjechali na 3-dniowy wyjazd do Ustronia na trening umiejętności społecznych. Grupa ta charakteryzuje się potencjałem i umiejętnościami pozwalającymi na pełnienie roli lidera w swojej społeczności, a udział w powyższym szkoleniu miał na celu dostarczenie im wiedzy i umiejętności do animowania działań w dzielnicy (samodzielnego lub grupowego). Szkolenie było skoncentrowane na skutecznej realizacji inicjatyw lokalnych, podkreślało cechy skutecznego lidera i akcentowało współpracę międzyinstytucjonalną. Efektem szkolenia oraz zaangażowania i pracy liderów jest m.in. złożenie 6 wniosków o inicjatywy lokalne w ramach współpracy mieszkańców z Miastem Katowice.

W ramach działań środowiskowych:

- odbyło się 21 spotkań i warsztatów edukacyjnych: dzień otwarty połączony z warsztatami rękodzieła, spotkanie z grami planszowymi, warsztaty zdrowych nawyków, spotkanie edukacyjne dotyczące przetworów i kiszenia, spotkanie edukacyjne dotyczące ogólnopolskiego dnia walki z depresją, spotkanie edukacyjne dotyczące pozyskiwania funduszy na działania dla grup nieformalnych przeprowadzone przez Centrum Organizacji Pozarządowych, spotkanie z psim behawiorystą, spotkanie plenerowe z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca połączone z warsztatami tanecznymi i kreatywnymi, 2 spotkania w ramach Akademii Bushcraft'u, warsztaty rękodzieła, np. ozdób z recyklingu, ozdabiania kraszanek, warsztaty dotyczące przygotowania rowerów do sezonu wiosennego, warsztaty z plecenia wianków, spotkanie z pszczelarzem, spotkanie z kocim behawiorystą. W okresie przedświątecznym uczestnicy wzięli w warsztacie tworzenia stroików świątecznych. Łącznie w spotkaniach udział wzięło 109 osób;
- zrealizowano 12 turniejów „Boguckiej Ligii Darta” w ramach „Sportowych Bogucic”;
- odbył się podwieczorek na sportowo w Parku Boguckim, ponadto w ramach „Sportowych Bogucic” zrealizowano wydarzenie pn. „Wakacyjny rozruch na Bogucicach w Parku Boguckim” oraz sportowe animacje i tor przeszkód,
- w ramach inicjatywy mieszkańców Bogucic swoją aktywność kontynuowała „Bogucka Grupa Biegowa”, która jest wspierana przez PAL Bogucice. Co tydzień mieszkańcy spotykali się na wspólnych biegach oraz uprawiali Nordic Walking. Zrealizowano również inne inicjatywy mieszkańców w tym: treningi Nordic Walking, rewitalizację 2 boguckich podwórek, 2 akcje sprzątania dzielnicy, cykl foto warsztatów, rajd rowerowy, wycieczkę w góry, grę terenową, warsztaty streetart'u, kino plenerowe, 2 biegi – „Bieg dookoła Bogucic” oraz „Bogucicki Bieg Kukuczki”. Przy okazji „Biegu dookoła Bogucic” zorganizowano w parku wystawę plenerową sztuki (malarstwo, grafika, fotografia) tworzonej przez mieszkanki dzielnicy. Zorganizowano także działania towarzyszące w formie wspólnego gotowania dla biegaczy z okazji „Boguckiego Biegu Kukuczki” i zaangażowano uczestników w wykonanie medali na bieg. Współorganizowano piknik świąteczny oraz przygotowano wspólnie z mieszkańcami posiłek na piknik, odbyło się również wspólne pieczenie i zdobienie pierników;
- zrealizowano „Wyjazd integracyjny do Alpakarni” dla najmłodszych wraz z rodzicami.

W ramach „Dzielnicowej Akademii Seniora” w 2021 roku realizowano częściowo w formie zdalnej, częściowo w formie stacjonarnej następujące działania animacyjne:

- cykl „Senior w akcji”: 16 spotkań – „Senioralny Dzień Kobiet w PAL”, łącznie dla 21 osób, wydarzenie pn. „Seniorzy tworzą kartki świąteczne dla Hospicjum św. Franciszka w Katowicach”, 3 edycje „Senioralnego Śniadania na Trawie” w Parku Boguckim, akcja tworzenia i przekazania zabawek dla bezdomnych kotów w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt połączona ze zbiórką posłań, szycie i przekazanie poduszek na rzecz podopiecznych domowego Hospicjum św. Franciszka w Katowicach, wyjście do kina w ramach cyklu „Spotkanie z kinem polskim w Kinie Kosmos”, „Ogrodowe rozgrywki karciane”, „Muzyczne pożegnania lata”, „Koncert relaksacyjny mis”, „Warsztat ozdób choinkowych na „I Bogucki Jarmark Bożonarodzeniowy”, akcja „Sprzątnąmy Groby Zapomnianych” oraz warsztat tworzenia wieńców towarzyszący ww. akcji, senioralna impreza

integracyjna: „Muzyczne Pożegnanie Lata” czy „Wigilijne spotkania świąteczne”. W imprezach tych średnio brało udział 15 osób;

- cykl „Na zdrowie” – warsztat online z zakresu suplementacji dla seniora oraz stacjonarne spotkanie z podologiem. Ponadto odbyło się 6 spotkań edukacyjnych z zakresu fizjoterapii i akupresury,
- cykl „Radość życia” - 2 warsztaty psychologiczne dla seniorów w formie online,
- cykl „Senior w działaniu” – 29 spotkań, w tym 12 warsztatów online – tworzenie toreb zakupowych, zakładki do książek i ramek na zdjęcia metodą decoupage. Po zniesieniu obostrzeń stacjonarnie odbyły się 3 „Senioralne Popołudnia Planszówkowe” oraz 3 warsztaty kreatywne m.in. z tworzenia świeczek, decoupage czy sporządzania przetworów pomidorowych. Regularnie organizowano „Spotkania z kinem polskim” oraz warsztaty kreatywne np. tworzenia ozdób świątecznych. Zajęcia stacjonarne gromadziły średnio 16 osób;
- cykl „Senior w ruchu” - 31 spotkań Nordic Walking, które gromadziły średnio 8 osób,
- cykl „Senior w podróży” - 3 wyjścia integracyjne do Muzeum Śląskiego, w którym wzięło udział średnio 14 osób. Ponadto seniorzy wzięli udział w kilku imprezach wyjazdowych: wyjazd do Trójwi Beskidzkiej, do Muzeum Chleba w Radzionkowie oraz na grzybobranie w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Odbył się Rajd Górski na Górę Żar, odwiedzono także Palmiarnię w Gliwicach. W wyjazdach brało udział średnio 19 osób;
- cykl zajęć komputerowych dla seniora pn.: „Senior online” - 24 godziny zajęć, w których brało udział średnio 10 seniorów.

Projekt „Bogucice – moje miejsce na zimie. Program Aktywności Lokalnej – II etap” w zakresie zadania „Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie” realizowany jest przez Miejski Dom Kultury Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie”, Dział Bogucice. W 2021 roku w ramach zadania odbyły się m.in. integracyjne warsztaty kulinarne, zainaugurowano cykl koncertów pn. „Muzyka łączy pokolenia”, odbyły się warsztaty literacko-plastyczne prowadzone przez Daniela de Latour oraz spotkania autorskie z Robertem Maleckim, Anną Czerwińską - Rydel oraz Grażyną Bąkiewicz. Organizowano również spotkania ze śląską tradycją oraz występy estradowe dla dzieci w ramach cyklu „Estrada dla Bajtla”.

6. „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - I etap.”

Zakończono realizację projektu. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność.

7. „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – II etap.”

W ramach projektu „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – II etap” w 2021 roku prowadzono szereg działań na rzecz organizowania i wspierania osób z niepełnosprawnościami:

W ramach zadania pn. „Organizowanie społeczności osób niepełnosprawnych” odbyło się łącznie 128 spotkań, w tym:

- 7 spotkań „Strefy Gracza” – wzięło w nich udział 12 osób, były to spotkania, na których uczestnicy prowadzili rozgrywki w różnego rodzaju gry planszowe np. „Talisman”, „Wsiąść do pociągu” itp.,
- 39 „Spotkań przy Herbatce” – wzięło w nich udział 28 osób. Spotkania przy herbatce przybierały różnorodny charakter, na niektórych rozmawiano o bieżących sprawach uczestników lub sprawach projektowych i grano w planszówki. Odbyły się również spotkania tematyczne, takie jak np. spotkanie z trenerem pracy i rozmowa na temat tworzenia dokumentów aplikacyjnych i planowania swojej ścieżki zawodowej, spotkanie z badaczkami z Uniwersytetu Śląskiego i rozmowa na temat tego, jak przetrwaliśmy pandemię, co było dla nas największym problemem podczas lockdownu, a kto był dla nas największym wsparciem;
- 19 spotkań „Klubu Rękodziela” – wzięło w nich udział 17 osób, na zajęciach Klubu Rękodziela uczestnicy tworzyli własne projekty (szydełkowanie, malarstwo) bądź wykonywali prace tematyczne np. Filcowanie, malowanie po numerach,
- 5 spotkań „Klubu Literackiego” – wzięło w nich udział 13 osób,
- 7 spotkań „Babskiej Strefy” – wzięło w nich udział 11 osób, na spotkaniach poruszano tematy związane z modą, makijażem czy doбором ubioru do typu urody,

- 9 spotkań Dyskusyjnego Klubu Filmowego – wzięło w nich udział 13 osób. Podczas spotkań obejrzano i prowadzono dyskusje o wielu interesujących filmach;
- 8 spotkań Klubu Dziennikarskiego – wzięło w nich udział 16 osób. Członkowie Klubu redagują i wydają gazetkę projektową „Na czasie”. Celem tych spotkań jest główne opracowanie i zbieranie tematów do gazetki;
- 7 spotkań Klubu Gentelmana – wzięło w nich udział 8 osób,
- 11 spotkań o zdrowiu – wzięło w nich udział 20 osób,
- spotkania indywidualne z animatorem – wzięło w nich udział 8 osób,
- 1 warsztaty florystyczne – wzięły w nim udział 4 osoby,
- 1 spotkanie autorskie – wzięło w nim udział 11 osób,
- 8 warsztatów fotograficznych – wzięło w nich udział 30 osób. Podczas warsztatów uczestnicy od podstaw byli wprowadzani w świat fotografii. Poznali działanie i uczyli się obsługiwać aparaty fotograficzne, wychodzili w teren szukać i fotografować ciekawe obiekty;
- 4 warsztaty kulinarne – wzięło w nich udział 25 osób. W ramach warsztatów kulinarnych urządzono „FIT GRILL”, „Smaki PRL – zdrowsze wersje kultowych deserów”, „Smaki Lata – chłodnik ze świeżych warzyw”.

W ramach zadań Punktu Poradnictwa i Informacji Osób Niepełnosprawnych odbyły się:

- spotkania indywidualne – wzięło w nich udział 15 osób,
- konsultacje indywidualne z dietetykiem – wzięło w nich udział 7 osób,
- we wrześniu zakończyła się akcja „Przyjdź! Pomożemy Ci się spisać” dotycząca Powszechnego Spisu Ludności – z pomocy skorzystało 8 osób.

W ramach wsparcia osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym zorganizowano:

- wyjście do kina na film „Happy Olo”,
- wyjście do kina na film „Palm Springs”,
- wyjście na koncert jazzowy do Teatru Rozrywki w Chorzowie,
- wyjście na Musical Improvizowany do Teatru Rozrywki w Chorzowie,
- wyjście do Multikina na film „Czarna Wdowa”,
- wyjście do Multikina na film „Czarna Owca”,
- wyjście do Katowice Miasto Ogrodów na „Testosteron”,
- wyjście do Teatru Rozrywki w Chorzowie na „Piekło i Raj”,
- wyjście na kręgle,
- w ramach akcji „Czy znasz swój region – jak dobrze znasz Śląsk?” zorganizowano 4 wyjazdy: wyjazd do Zabrza, gdzie uczestnicy zwiedzali Kopalnię Guido, Centrum Botaniczne oraz Kościół św. Jadwigi, wyjazd do Będzina, gdzie uczestnicy zwiedzali z przewodnikiem Pałac Mieroszewskich oraz zamek w Będzinie i jego podziemia, wyjazd do Świętochłowic, gdzie uczestnicy zwiedzali wieżę KWK Świętochłowice, Muzeum Powstań Śląskich oraz kościół Św. Piotra i Pawła, wyjazd do Opola, gdzie uczestnicy zwiedzali Muzeum Piosenki Polskiej i Muzeum Śląska Opolskiego.

W ramach wsparcia realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnościami zrealizowano:

- inicjatywę oddolną osób niepełnosprawnych dotyczącą organizacji cyklu zajęć relaksacyjnych realizowanych w miesiącach od marca do lipca. W ramach inicjatywy pn. „Spotkania relaksacyjne” odbyło się 11 spotkań, w których udział wzięło 12 osób;
- inicjatywę oddolną dotyczącą organizacji zdalnych warsztatów o tematyce wielkanocnej pn. „Wielkanocne warsztaty”. W inicjatywie wzięło udział 15 osób;
- survivalowy wyjazd Klubu Gentlemana – wzięło w nim udział 6 osób,
- poczęstunek w ramach całodziennego panelu zajęć Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz Strefy Gracza z językiem angielskim dla 8 uczestników zajęć,
- odnowiono ogródek i nasadzono nowe drzewka – w akcję zaangażowało się 15 osób,
- warsztaty decoupage zorganizowane wspólnie z CUS z Siemianowic Śląskich – udział w warsztatach wzięło 15 osób,

- zorganizowano wyjazd na turniej tenisa stołowego dla osób niepełnosprawnych, w którym wzięło udział ponad 20 osób,
- w ramach inicjatywy umożliwiono wydanie gazetki projektowej „Na czasie”.

W ramach uzupełniających działań treningowo-wspierających odbyły się następujące zadania:

- Trening Zaradności Życiowej – objęto wsparciem 4 uczestników projektu,
- Trening Umiejętności Społecznych – odbyło się 8 spotkań, w których uczestniczyło 15 osób.

Partner – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki – w okresie sprawozdawczym zrealizował następujące działania:

- 71 spotkań Integracyjnego Klubu Osób Niepełnosprawnych (IKON) mającego na celu zagospodarowanie czasu wolnego osób z niepełnosprawnościami, tak aby spędzali go w sposób kreatywny i efektywnie poszerzając swoje zainteresowania. W spotkaniach Klubu łącznie wzięły udział 33 osoby. W ramach działania Klubu IKON zorganizowano również 24 spotkania z dogoterapii, które miały na celu działanie przeciwdepresyjne, relaksujące i pobudzające zmysły osób o zaburzonej percepcji, w których wzięło udział 15 osób oraz 24 spotkania z muzykoterapii dla 20 osób – ta nowa forma zajęć cieszyła się dużym zainteresowaniem osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy mieli możliwość pograć na prawdziwych instrumentach, skomponować wspólną muzykę lub posłuchać muzyki i porozmawiać na jej temat;
- 2 trenerów pracy oraz doradca zawodowy wspierali osoby z niepełnosprawnościami w procesie aktywizacji zawodowej poprzez spotkania indywidualne i opracowywanie kwestionariusza kompetencji zawodowych. Wymiar i rodzaj wsparcia był ściśle powiązany z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia maksymalnej niezależności. Ze wsparcia trenerów pracy oraz doradcy zawodowego skorzystało 19 osób z niepełnosprawnościami, 6 osób zawarło umowę o pracę oraz 3 osoby podjęły i ukończyły staż zawodowy;
- w ramach wsparcia otoczenia osób niepełnosprawnych przeprowadzono 12 spotkań grupy wsparcia, w których udział wzięły łącznie 22 osoby. Ponadto zorganizowano warsztaty: 2 relaksacyjne (10 osób), 4 warsztaty radzenia sobie ze stresem (12 osób), 10 warsztatów kulinarnych – slow food (10 osób), konsultacje dietetyczne z psychodietetykiem w ilości 36 godzin (12 osób). Odbyło się również 8 warsztatów z rękodzieła (7 osób). Otoczenie osób niepełnosprawnych korzystało także ze wsparcia fizjoterapeuty – zorganizowano 42 takie spotkania dla 8 osób. Wszystkie działania dla otoczenia były skorelowane z działaniami dla osób niepełnosprawnych, co dało rodzicom i opiekunom możliwość skorzystania z bogatej oferty prowadzonej w ramach opieki wytnieniowej.

8. „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”.

W 2021 roku w ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

- mieszkanie treningowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, gdzie w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. przeprowadzono łącznie 105 indywidualnych treningów, z których skorzystało 14 uczestników projektu. W ramach zajęć indywidualnych ćwiczone umiejętności interpersonalne – przekazywania i zdobywania informacji, rozwijano elementarne umiejętności czytania, pisanie, operowania pieniędzmi i liczenia, przeprowadzono trening dbania o swój wizerunek, trening porządkowy, załatwiania spraw urzędowych, obsługi komputera, poznawania miasta, robienia zdjęć, spędzania czasu wolnego oraz przeprowadzono zajęcia plastyczne. Ponadto w okresie sprawozdawczym odbyło się 12 pobytych jednotygodniowych, 8 pobytych dwutygodniowych oraz 1 pobyt trzytygodniowy, z których skorzystało łącznie 15 osób, w tym 3 kobiety i 12 mężczyzn. Dodatkowo zorganizowano wyjście do Galerii Sztuki Współczesnej, wyjście na ognisko oraz warsztaty malowania drewnianych skrzynek na Dzień Matki i wyjście do kina;
- wsparcie rodziny, w ramach którego usługi świadczą asystenci rodziny, pedagog oraz terapeuta:
 - usługami pedagoga oraz terapeuty objętych zostało 50 osób,
 - usługami asysty rodzinnej objętych zostało 55 rodzin.

W związku z trudnościami w realizacji zadania pn. „Mieszkanie chronione”, wynikającymi z ogłoszonego stanu epidemii COVID-19, podjęto kroki, które pozwoliły zmodyfikować zakres projektu, wprowadzając nowe

zadanie pn. „Asystentura osobista osób niepełnosprawnych”. Wszczęto działania zmierzające do wyboru wykonawcy tych usług w kolejnym roku realizacji projektu.

9. „Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych - II etap”.

W okresie sprawozdawczym z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (AOON) skorzystało 80 osób, w tym 26 osobom zapewniono wsparcie w dotarciu na szczepienie przeciwko COVID-19. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 16 062,5 godzin zegarowych usługi AOON.

Ponadto w okresie sprawozdawczym, ogłoszono ponownie postępowanie na świadczenie usług Opiekuna osób niesamodzielnych w miejscu zamieszkania.

10. „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu - I etap”.

W 2021 roku, działania podejmowane w ramach Centrum Społecznościowego w Śródmieściu miały na celu przede wszystkim dotarcie do jak najliczniejszej grupy mieszkańców dzielnicy oraz poszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie dzielnicy i miasta.

W ramach realizacji zadań projektowych utrzymywano współpracę z instytucjami zlokalizowanymi na terenie Śródmieścia, m.in. z Radą Jednostki Pomocniczej nr 1, Stowarzyszeniem Szansa dla Każdego, Stowarzyszeniem Wspólnota Dobrego Pasterza oraz Centrum Aktywności Młodzieżowej w Katowicach.

W ramach działań realizowanych w Centrum Społecznościowym Śródmieście, w 2021 roku zrealizowano:

W ramach zadania „Animacja lokalna”:

- odbyło się 35 cyklicznych spotkań animacyjnych. W ramach zadania odbywały się warsztaty kulinarne, warsztaty rękodzieła, warsztaty modelarskie, szydełkowe oraz antystresowe kolorowanki na świeżym powietrzu. Odbyły się ponadto warsztaty szycia torebek, kosmetyczek, warsztat tworzenia kompozycji w szkle, warsztaty świąteczne m.in. warsztaty wielkanocne czy z okazji Tłustego Czwartku, powstawały rzeczy przydatne dla każdego jak np.: tablice na ważne informacje, przepiśniki kulinarne, lampiony na balkon czy piękne kolorowe żelowe świece. Odbyło się również spotkanie Mikołajkowe dla wszystkich uczestników projektu. Łącznie w powyższych wydarzeniach wzięło udział 115 osób. Oprócz spotkań w formie warsztatów odbyło się 30 spotkań informacyjno-organizacyjnych. Udział wzięli w nich zarówno mieszkańcy, jak i przedstawiciele firm i organizacji, z którymi została nawiązana współpraca;
- w ramach „Kobiecego Kącika” odbyły się 43 spotkania, w trakcie których uczestniczki miały możliwość między innymi poznawać tajniki japońskiego masażu liftingującego, makijażu do pracy, przygotowywały kartki walentynkowe i zakładki do książek. W odpowiedzi na oczekiwania uczestniczek zorganizowano również warsztaty tworzenia makramy, decoupage oraz malowania na jedwabiu. Okazją do budowania relacji wśród mieszkank Śródmieścia były również zajęcia haftu, warsztaty szydełkowe, odlewanie woskowych świec czy tworzenie artystycznych mydeł z okazji Dnia Kobiet i biżuterii na Dzień Matki. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty szycia na maszynie. W ich trakcie powstały rzeczy użyteczne, takie jak: fartuchy z motywem świątecznym czy niezastąpione organizery ściennie, ale również rzeczy spełniające funkcje ozdobne, takie jak np. poduszki supelkowe czy wianki bożonarodzeniowe oraz maskotki świąteczne. Uczestników nie brakowało również na warsztatach o tematyce bożonarodzeniowej, takich jak: robienie kartek świątecznych, ozdób z filcu, makramowych ozdób choinkowych czy stroików świątecznych. W zajęciach łącznie udział wzięło 48 osób;
- w ramach Klubu Społecznościowego dla Młodzieży odbyły się 22 spotkania. W ramach warsztatów dla młodzieży odbyły się między innymi warsztaty legorobotyki, kaligrafii, japońskiej sztuki Kumihimo, spotkanie z coachem, warsztaty malarskie, warsztaty charakteryzacji oraz warsztaty kulinarne. W okresie ograniczeń ilości osób na zajęciach realizowano także warsztaty zdalne. W ramach Klubu Społecznościowego dla Młodzieży odbyły się w tej formie między innymi warsztaty malowania na szkle, warsztaty linorytu, malowania po numerach, malowania diamentami. Dużym powodzeniem cieszył się wyjazd integracyjny do Rodzinnego Parku Rozrywki Energylandia w Zatorze, w którym udział wzięło 14 osób. W zajęciach Klubu Społecznościowego dla Młodzieży wzięło udział łącznie 26 osób.

W ramach zadania „Punkt Poradnictwa i Informacji Obywatelskiej” odbyło się:

- 95 godzin poradnictwa kosmetycznego,

–68,5 godziny poradnictwa dietetycznego.

W ramach zadania „Akademia Lidera Społeczności Lokalnej” wyłoniono 8 kandydatów na Liderów Społeczności Lokalnej, którzy wzięli udział w następujących szkoleniach:

- 2 szkolenia z zakresu komunikacji interpersonalnej,
- 2 szkolenia z zakresu „Rola i zadania lidera oraz środowisko działania, w tym współpraca instytucjonalna”,
- 1 warsztat „Wystąpienia publiczne i autoprezentacja”,
- 2 warsztaty „Skuteczna realizacja inicjatyw lokalnych”.

Odbyło się również pięć wizyt studyjnych, mających na celu zapoznanie uczestników Akademii Lidera z dobrymi praktykami w zakresie organizowania inicjatyw lokalnych. Wizyty odbyły się w następujących miejscach: Fabryka Inicjatyw Lokalnych w Katowicach, Fundacja Stajnia w Siemianowicach Śląskich, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” w Cieszynie, Centrum Integracji Społecznej Ruda Śląska, Restauracja „Z liścia” w Katowicach;

- w ramach inicjatywy oddolnych uczestników Akademii Liderów Społeczności Lokalnej zrealizowano 5 inicjatyw lokalnych:
 - Gra terenowa „Zaczytane Śródmieście” – udział wzięło około 100 osób,
 - „Sadzimy i pamiętamy – Budapeszt 1956” – akcja nasadzeń roślin na placu Rostka w Katowicach – udział wzięło ok. 30 osób,
 - „Sąsiad bliższy i dalszy” – wyjazd integracyjny do Koszęcina, do siedziby Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk – udział wzięło 19 osób,
 - „Dzień dla zdrowia i urody” – to warsztaty ze zdrowego odżywiania, naturalnych kosmetyków, zdrowych koktajli, muzykoterapii – udział wzięło ok 35 osób,
 - „Kolorowa wrotka” – wyjście do wrotkami dla dzieci wraz z rodzicami. Spotkanie miało na celu wskazanie zdrowego sposobu spędzania czasu oraz integracji wśród dzieci i dorosłych. Udział wzięło 20 dzieci oraz rodzice.

„Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Śródmieście” - w okresie sprawozdawczym zadanie było realizowane przez Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach. Wsparciem objęto 21 uczestników projektu. Poniesiono koszty związane z udzieleniem poradnictwa psychologicznego, indywidualnego doradztwa zawodowego, treningu pracy dla stażysty. Odbyły się szkolenia, warsztaty psychologiczne, warsztaty aktywizujące i trening umiejętności społecznych. Zakończono realizację 12 staży zawodowych. Udział w projekcie zakończyło 21 osób, w tym 20 uzyskało kwalifikacje oraz 13 zostało zatrudnionych na umowę o pracę.

W ramach zadania „Działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej” zrealizowano:

- w ramach „Wsparcia udziału uczestników projektu i ich otoczenia w lokalnych i regionalnych imprezach kulturalnych i sportowych” odbyły się 2 wyjścia na przedstawienie „Callas. Master Class” do Opery Śląskiej w Bytomiu oraz 2 wyjścia na przedstawienie „Skazany na bluesa” do Teatru Śląskiego im. St. Wyspiańskiego w Katowicach. Ponadto uczestnicy projektu mieli możliwość udziału w pokazach i dyskusjach filmowych (m.in. „Nomadland” oraz „25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy”, „Supernova”, „Paryskie tango”, „Śniegu już nigdy nie będzie”, „Arab blues” w kinie Rialto). Zorganizowano także wyjście na przedstawienie z cyklu „Sztukowanie” oraz na operę „La Rondine” graną gościnnie przez Operę Śląską w Teatrze Śląskim,
- zorganizowano również wyjście do Filharmonii Śląskiej na koncert Śląskiej Orkiestry Kameralnej oraz 3 wyjścia z cyklu „Operowe lato” na pokazy oper nagranych w Metropolitan Opera. Ponadto w ramach wsparcia udziału uczestników projektu i ich otoczenia w lokalnych i regionalnych imprezach kulturalnych i sportowych zorganizowano wyjście na transmisję koncertu „Andre Rieu, Znowu Razem” oraz koncert Andrzeja Piasecznego. Odbyło się również wyjście na warsztaty teatralne oraz wyjście na spotkanie autorskie „Kama. Historia Kamili Skolimowskiej” z autorami książki o Kamili Skolimowskiej. Uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w koncercie „Kayah & Bregović”, który odbył się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, w recitalu laureata XVIII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w NOSPR w Katowicach oraz

- w koncercie z okazji 40 rocznicy pacyfikacji kopalni Wujek „Wujek 81. Pamiętamy”. Łącznie w wyjściach na imprezy kulturalne wzięło ok 90 osób;
- w ramach „Organizacji wyjść i wyjazdów integracyjnych” odbyły się następujące wydarzenia:
 - wycieczka do Ogrodów Kapias w Goczałkowicach, w której udział wzięło 21 osób,
 - wycieczka na Klimczok, w której udział wzięło 16 osób,
 - wycieczka do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, w której udział wzięło 8 osób,
 - wycieczka do Koniakowa połączona ze zwiedzaniem Muzeum Koronczarstwa oraz udział w warsztatach produkcji tradycyjnego góralskiego sera, w której udział wzięło 19 osób,
 - wycieczka w Beskid Śląski i na Czantorię, w której udział wzięło 18 osób,
 - wycieczka do Gliwic, gdzie uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia Palmiarni oraz zabytkowej Willi Caro. W wycieczce wzięło udział 14 osób,
 - w ramach zadania „Organizacja spotkań edukacyjno-integracyjnych” odbyło się 27 warsztatów, w tym warsztat ze specjalistą naprawiania rowerów, promujący rower jako bezpieczny i sprzyjający zdrowiu środek komunikacji, warsztat na temat zdrowego żywienia, warsztaty z ratownikiem medycznym oraz warsztaty ze specjalistą ogrodnikiem promujące tworzenie upraw roślin ozdobnych oraz ziół w domach i na balkonach, warsztaty tworzenia drzewa genealogicznego. W ramach zadania zrealizowano także spacer historyczny ul. Kościuszki, zwiedzanie dzielnicy Giszowiec i Nikiszowiec, zwiedzanie pasieki pszczelarskiej, z przewodnikiem oraz 9 zajęć Nordic Walking dla mieszkańców dzielnicy. Zorganizowano również warsztaty rozwojowe: „Zarządzanie czasem” oraz „Zbuduj swoją wewnętrzną siłę”. Łącznie w warsztatach wzięło udział 46 osób;
 - w ramach zadania „Akcja Lato w Śródmieściu” zorganizowano 14 warsztatów, takich jak:
 - warsztaty w formie zdalnej (z uwagi na obostrzenia epidemiologiczne) pn.: „Każde dziecko chce być architektem” dla 19 dzieci,
 - warsztaty integracyjne dla dzieci „Przy stole”, w których udział wzięły 24 osoby,
 - warsztaty z legorobotyki dla dzieci, w których udział wzięło łącznie 41 osób,
 - piknik wakacyjny „Uśmiech dziecka”, w którym udział wzięło ok. 80 osób,
 - piknik „Witaj szkolo na wesoło” w Parku Kościuszki, w którym udział wzięło ok. 70 osób,
 - warsztaty „Smaczna przystań”, w których wzięło udział ok. 80 osób,
 - warsztaty szycia na maszynie dla małych i dużych,
 - w ramach zadania „Akcja zima w Śródmieściu” zorganizowano 16 warsztatów dla dzieci. W dużej mierze warsztaty odbywały się w formie zdalnej ze względu na obostrzenia epidemiologiczne lub w niewielkich grupach. Udział w warsztatach wzięło ok. 30 dzieci;
 - w ramach „Organizacji cyklicznych wydarzeń lokalnych” zorganizowano:
 - we współpracy ze Stowarzyszeniem Dobrego Pasterza w Katowicach dzielnicowy „Szafing”, czyli wymianę odzieży i różnych drobnych przedmiotów. W wydarzeniu udział wzięło ponad 30 osób,
 - odbyły się 2 edycje „Andrzejobrania” na Placu Andrzeja w Katowicach, w których udział wzięło ok. 60 osób (wydarzenie zorganizowano we współpracy z CAM w Katowicach),
 - 2 pokazy kina plenerowego, w których udział wzięło ok. 60 osób,
 - 2 gry terenowe - „Na tropie beboków” oraz „Z bebokiem za pan brat”, w których udział wzięło ok. 70 osób. Gry przygotowane zostały we współpracy z firmą Utopia Event;
 - warsztaty podczas obchodów Dnia Dzielnicy organizowanego przez Radę Jednostki Pomocniczej nr 1, w trakcie których uczestnicy wzięli udział w takich zajęciach jak: tworzenie breloków do kluczy, szycie na maszynie mini maskotek sów oraz warsztaty ozdabiania ecotoreb. Udział w warsztatach wzięło ok. 60 osób;
 - Centrum Społecznościowe w Śródmieściu było również współorganizatorem Pikniku Rodzinnego w Parku Powstańców Śląskich, podczas którego we współpracy z Fundacją „Wolne miejsce” powstał poczęstunek dla ok. 500 uczestników pikniku,
 - Centrum Społecznościowe w Śródmieściu brało udział w Festiwalu NGO oraz obchodach Dnia Seniora – na obu wydarzeniach zorganizowano plenerową kuchnię sezonową. W wydarzeniach brało udział ok. 80 osób.

11. „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”.

Projekt jest realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” oraz Katowickim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”. Realizatorami działań kulturalnych w projekcie jest Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” filia Zawodzie oraz Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek.

Partner projektu Centrum Społecznościowe w Zawodziu, Stowarzyszenie „Mocni Razem” zrealizował następujące działania:

- 19 spotkań Klubu Mieszkańca – średnio udział wzięły 4 osoby,
- 18 spotkań Klubu Wolontariusza – średnio udział wzięły 4 osoby,
- 6 spotkań edukacyjno – integracyjnych – średnio udział wzięły 4 osoby,
- 2 wydarzenia dla społeczności lokalnej w plenerze z zachowaniem dystansu i zasad epidemiologicznych: „Donica dla Zawodzia” polegająca na ukwiecaniu działnicy poprzez nasadzenia balkonowe i w donicach miejskich oraz „Droga Dobrych Myśli” polegająca na naniesieniu na chodnik napisów o pozytywnym przesłaniu. Droga będąca popularnym deptakiem ma stać się wizytówką Zawodzia. Otwarcie Drogi połączono z dużym wydarzeniem dla mieszkańców (animacje, poczęstunek, muzyka, konkursy) – w wydarzeniu uczestniczyło około 250 osób;
- 2 wyjścia integracyjne w formie spaceru krajoznawczego z poczęstunkiem dla łącznie 20 osób,
- odbył się stacjonarny trening kompetencji i umiejętności społecznych,
- 6 spotkań edukacyjno – integracyjnych prowadzonych przez wolontariuszy o odpowiedniej wiedzy i doświadczeniu. Tematyka zajęć: rękodzieło i warsztaty rozwojowe dla dorosłych.

W ramach Dzielnicowej Akademii Seniora w Zawodziu, Stowarzyszenie „Mocni Razem” zrealizowało następujące działania:

- 47 spotkań ze specjalistami ds. organizowania społeczności lokalnej, w ramach m.in. kawiarenki sąsiedzkiej, Punktu Porad i Informacji Obywatelskiej oraz Multimedialnej Akademii Seniora – średnio udział wzięło 6 osób,
- 3 spotkania integracyjno – edukacyjne w plenerze z zakresu polskich tradycji muzycznych - średnio udział wzięły 22 osoby,
- 1 plenerowe wydarzenie dla społeczności lokalnej: koncert plenerowy połączony z piknikiem sąsiedzkim. W wydarzeniu wzięło udział 25 osób;
- 8 wyjść/wyjazdów integracyjno – aktywizujących: m.in. w formie spacerów krajoznawczych z przerwą na poczęstunek, wycieczka do Bielska-Białej połączona ze zwiedzaniem miasta i obiadem, do Parku Kościuszki w Katowicach, kina studyjnego „Kosmos” w Katowicach, na bilard,
- 12 spotkań edukacyjno – integracyjnych prowadzonych przez wolontariuszy o odpowiedniej wiedzy i doświadczeniu. Tematyka zajęć: rękodzieło i fotografia;
- prowadzenie zamkniętej grupy na FB DAS Zawodzie, która liczy 50 członków (seniorów Zawodzia). Specjaliści pozostawali z seniorami również w stałym kontakcie telefonicznym.

W ramach zadania Klub Senior + w Śródmieściu, Stowarzyszenie „OPOKA” zrealizowało następujące działania:

- Kulturalna Kwarantanna - zajęcia z zakresu kultury, sztuki, muzyki, wspólne słuchanie muzyki z płyt winylowych i kaset magnetofonowych (m.in. repertuar country, muzyka filmowa i piosenki włoskie, repertuar taneczny, muzyka poetycka i muzyka klasyczna), wspólne oglądanie serii materiałów o życiu gwiazd kina i estrady - wideoblog Pauli Rodak (YouTube), wspólne czytanie w odcinkach powieści Carol Drinkwater pt. „Oliwkowa farma” i „Sezon na oliwki”, wspólne oglądanie serii podróżniczej Globstory (YouTube), warsztaty z aktorem i ćwiczenia logopedyczne (YouTube), słuchanie podcastów z magazynu miastobrzmiem.pl, wspólne oglądanie serii „Biblioteka gra” realizowanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Gliwicach (YouTube), wspólne oglądanie serialu „W labiryncie” (YouTube), wspólne oglądanie spektakli kabaretowych i spektakli Teatru Telewizji, tworzenie „Śpiewnika Seniora” (przygotowanie do wspólnego śpiewania w trakcie wycieczek), oglądanie archiwalnych koncertów festiwalu w Opolu,

- Kreatywna Kwarantanna – zajęcia kreatywne, manualne, informacyjne, obejmowały następujące tematy: jak rozliczyć podatki i przekazać 1%, ozdoby i kartki świąteczne, palmy Wielkanocne, gimnastyka, majsterkowanie, nowe obostrzenia związane z pandemią, kiedy skończyć dokarmianie ptaków, porady modowe, prace ogrodnicze w marcu, zajęcia kulinarne: przepisy na potrawy wielkanocne, gimnastyka, relaksacja, prace ogrodowe w kwietniu, wirtualna wyprawa do teatru na spektakl pt. „Next ex”, rozwój osobisty - mini wykłady – jak sobie pomóc z poczuciem własnej wartości, wykonanie żonkili na rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim, Światowy Dzień Książki – słuchanie audiobooków, Dzień Geografa – zwiedzamy świat, skąd się wzięło twoje nazwisko – jaki wpływ ma nazwisko i imię na życie (ciekawostki), Międzynarodowy Dzień Jazzu, wiadomości i ciekawostki z życia jazzowego. Wykonywane były kwiaty różnymi technikami, np. z bibuły, foamiranu, zajęcia z origami oraz decoupage, ozdabianie szkła metodą decoupage, wykonywanie wyklejanki, ćwiczenia pamięci, gra w gry planszowe, oglądanie filmu w ramach filmoterapii pt. „Miłość w Andaluzji” itp.;
- zajęcia prozdrowotne: m.in. joga twarzy, masaż relaksacyjny, masaż twarzy; odmładzanie i poprawianie wyglądu twarzy, masaż twarzy kulkami lodowymi, poranek z czasem seniora, ćwiczenia pamięci, oddychanie na zdrową skórę, cała prawda o kolagenie – plastry przeciwzmarszczkowe, aktywny senior – zdrowie psychiczne i fizyczne, taniec dla zdrowia, ćwiczenia oddechowe na stres, profilaktyka zdrowia seniora – właściwości zdrowotne bananów, dieta dla długowieczności, dbaj o nerki, depresja, dieta dla seniora – nadciśnienie tętnicze, rozrywka – ciekawostki numerologiczne, spacerownik – miejsca w Katowicach do spacerowania, ćwiczenia pamięci, profilaktyka zdrowia – jak dbać o wątrobę – jak dbać o biust, przyczyny bezsenności, jak dobrze nakładać krem pod oczy, ból pięty – ostroga piętowa, mobilizacja powięzi, 8 ziół skutecznych w walce z chorobami dróg oddechowych, pokrzywa – wszechstronne zioło lecznicze, pozbądź się stresu i napięcia za pomocą oddechu, propolis leczy wszystko, kasza jaglana dla zdrowia, jarmuż dla zdrowia, 6 metod na obniżenie ciśnienia, jak zwiększyć poziom żelaza w organizmie, domowe sposoby na przeziębienie i katar, 10 sekretów odchudzania, 10 możliwości leczniczych liścia laurowego, 7 zalet pokrzywy – herbaty, ćwiczenia dłoni, produkty bogate w magnez, jak zadbać o kręgosłup, biorezonans holistyczny – terapia, trening dla seniora – poranny rozruch, aktywny senior – taniec dla zdrowia, Nordic Walking – seniorzy byli m.in. w tężniach, Parku Kościuszki, Parku Śląskim.

Ponadto organizowane były:

- z okazji Dnia Babci i Dziadka odbyła się sesja zdjęciowa – dziadkowie mogli wraz z wnukami uczestniczyć w profesjonalnej sesji zdjęciowej. Zdjęcia były atrakcyjną pamiątką i prezentem dla całej rodziny;
- z okazji Tłustego Czwartku przygotowano dla seniorów pączki – odpowiednio zapakowane, wręczone indywidualnie, by zachować wszelkie zasady higieny i bezpieczeństwa. Była to okazja do nawiązania kontaktu z seniorami oraz promocji Klubu w środowisku lokalnym;
- z okazji Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzny seniorom i seniorkom wręczono czekolady,
- dla seniorów przygotowywane były także pakiety materiałów do zajęć do samodzielnej pracy w domu. Dzięki temu mogli oni w bezpiecznych warunkach domowych aktywnie uczestniczyć w zajęciach;
- od maja rozpoczęto realizację zajęć stacjonarnych dla seniorów. Seniorzy odbyli wycieczkę do kina na film „Nomadland”;
- wycieczka do Ogrodów Kapias w Goczalkowicach,
- wyjście na recital fortepianowy z okazji Dnia Niepodległości,
- wyjście na spotkanie promujące książkę „Kresowa Atlantyda” – Miejski Dom Kultury Koszutka,
- wyjście do NOSPR – z okazji Dnia Seniora,
- wyjście do Instytutu Korfantego – festiwal poezji Baczyńskiego.

Projekt „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodzie” w zakresie zadania „Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie” realizowany jest przez Miejski Dom Kultury Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” Dział Zawodzie.

W 2021 roku w ramach zadania odbyły się m.in. spotkania rękodzielnicze, zajęcia „Wspólne budowanie – warsztaty z klockami dla rodziny”, spotkania „W zdrowym ciele zdrowy duch!”, w ramach których seniorzy uczestniczyli w zajęciach pn. „Relaks przez Taniec” oraz w aktywnym spacerze z profesjonalnym trenerem Nordic Walking, spotkania „Mamy Czas!” – spotkania dotyczyły zagadnień z zakresu rozwoju niemowlaka

i bezpiecznego transportu dzieci i prowadzone były przez fizjoterapeutę dziecięcego, koncert CEZiKa i Nutkosfery w ogrodzie MDK, spotkanie z cyklu „Zmalowany Senior – plenery malarskie, wydarzenie pn. „Teatralna Gościna na Zawodziu”, Festyn Integracyjny w ogrodzie MDK oraz „Dni dla Seniora” – biesiada z poczęstunkiem przy znanych i lubianych śląskich melodiach (wydarzenie organizowane w ramach Międzynarodowego Dnia Osób Starszych).

12. „Program Aktywności Lokalnej Welnowiec–Józefowiec i Dąb”.

W ramach Programu Aktywności Lokalnej w Welnowcu–Józefowcu i Dębie (PAL-W) w 2021 roku prowadzono szereg działań w trybie stacjonarnym oraz online na rzecz organizowania i wspierania społeczności lokalnej. Zrealizowano:

- 139 spotkań w ramach Organizowania Społeczności, w tym:
 - 71 spotkań animacyjnych (m.in. tworzenie masek i kotylionów karnawałowych, tworzenie domowego akwarium 3D, warsztaty walentynkowe, tworzenie kartek wielkanocnych na rzecz Hospicjum Cordis, tworzenie pisanek i wianków wielkanocnych, warsztaty wielkanocne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 19 w Katowicach, gry i zabawy animacyjne dla dzieci, letni luzik z PAL-W – cykl letnich animacji i warsztatów podwórkowych, gry i zabawy animacyjne dla dzieci, warsztaty tworzenia biżuterii techniką pracy z żywicą, malowanie na jedwabiu, rodzinne warsztaty świąteczne),
 - 39 spotkań w ramach Klubu Społecznościowego „Strefa Rodzica” (m.in. dekorowanie herbaciarek i podstawek pod kubki, tworzenie kolorowych lightboxów, tworzenie podkładek z klamerek, warsztaty plecenia makramowych kwietników, tworzenie personalizowanych breloczków, zdobienie skrzynek metodą decoupage, warsztaty kulinarne z tworzenia pączków, tworzenie koszyczków z wikliny papierowej, warsztaty farbowania koszulek, tworzenia boxów marzeń, tworzenia eko kubków, eko skarbonek i torebek papierowych, warsztaty decoupage na wieszakach drewnianych, warsztaty tworzenia biżuterii na Dzień Matki, warsztaty kreatywne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 19 w Katowicach – warsztaty decoupage, warsztaty rękodzielnicze pt. „Pierścionki wakacyjnych wspomnień”, warsztaty makramy pt. „Piórko piórkiem pogania”, spotkanie z dietetykiem nt. chorób krążenia, spotkania „W kręgu kobiet” dot. uzależnień wśród dzieci i młodzieży, nowych mediów jako obszaru zagrożeń dla dzieci, trening budowania poczucia własnej wartości,
 - 29 spotkań w ramach Klubu Społecznościowego „Strefa Młodzieży” (m.in. warsztaty zdobienia eko przyborników, warsztaty kulinarne z robienia pizzy, tworzenie kartek walentynkowych, komponowanie personalizowanych breloczków, dekorowanie lampionów w stylu boho, Klub Wolontariusza, warsztaty tworzenia memów, malowania obrazów sprayami, gotowania i koralikowej biżuterii (m.in. spotkania dotyczące podjęcia wolontariatu, pomocy w planowaniu i organizowaniu wydarzeń lokalnych oraz imprez z inicjatywy mieszkańców, współprowadzenie zajęć kreatywnych dla dzieci, warsztaty rozwojowe „Każdy może zostać bohaterem”, trening twórczego myślenia, warsztaty rozwojowe dot. m.in. komunikacji interpersonalnej, profilaktyki w Internecie i nowych technologii,
- 16 spotkań Akademii Aktywnego Mieszkańca dla seniorów,
- 91 spotkań w ramach Organizowania Społeczności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym, w tym 8 spotkań w ramach Klubu Społecznościowego „Strefa Seniora”, m.in. zajęcia Nordic Walking, tworzenie zakładek do książek, zdobienie obrazów metodą decoupage, zdobienie szklanych butelek, dekorowanie drewnianych przyborników, tworzenie wiosennych koszyczków, spotkanie dot. dbania o zdrowie, trening pamięci, kreatywności i refleksyjności, warsztaty ogrodnicze, warsztaty dot. paintingu, mandalowe kolorowanki, tworzenie eko drzewek szczęścia, wielkanocne warsztaty malowania na szkło, warsztaty kulinarne pt. „Jabłkowy zawrót głowy”, spotkanie z dietetykiem,
- 32 aktywności w ramach działań środowiskowych wzmacniających potencjał i integrację społeczności lokalnej, w tym:
 - 15 wyjść integracyjnych m.in. do kina „Światowid” na seans „Zabij to i wyjedź z tego miasta”, spotkanie z reżyserem filmu – Mariuszem Wilczyńskim, międzypokoleniowe wyjście do Domu Harcerza oraz leśne poszukiwania na Muchowcu dla seniorów, rodzinne wyjście integracyjne do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie, wycieczka rowerowa dla młodzieży szlakiem katowickich murali po dzielnicach Welnowiec–Józefowiec i Dąb, spotkanie młodzieży z latającymi przyjaciółmi – wizyta w Papugarni, wycieczka edukacyjno-integracyjna dla

seniorów do Wisły i Koniakowa, rodzinny wyjazd integracyjny do Śląskiego Ogrodu Botanicznego oraz zagrody „Niezłe Ziółka”, wyjście seniorów do MDK „Koszutka” filia „Dąb” na spektakl „Mianujom mie Hanka”, rodzinne wyjście integracyjne do kina na film pt. „Rodzinka rządzi”, na spacer w ciemności w „Ważnym Miejsu” zakończony „zielonym obiadem” oraz udział w rodzinnej Nocy Bibliotek w Filii 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach pt. „Detektywi w Bibliotece”,

- 13 wydarzeń lokalnych: „Polowanie na PALowe pisanki”, „Wiosenny piknik sąsiedzki”, „Szafing, czyli wiosenne wietrzenie szaf na Welnie”, „EKOchallenge pt. „Stwórz EKO zabawkę”, Akcja „Zazielenmy Dzielnice”, „Szafing - czyli majowe wietrzenie szaf na Welnie”, „Sąsiedzkie wianki przyjaźni”, „EKO bajtla – rodzinna gra terenowa”, „Chodź posprzątaj swoją Dzielnię!”, „Piknik Dzieci – sąsiedzko świętujemy pierwszy dzień lata”, „Koncert Filharmonii Podwórkowej pod PAL-W”,
- 4 wyjścia kulturalne w ramach wsparcia udziału uczestników projektu i ich otoczenia w lokalnych i regionalnych imprezach kulturalnych i sportowych - na spektakl muzyczny pt. „Pinokio. Il grande”, w którym wzięły udział 24 osoby oraz udział w koncercie „Pożegnania lata” Bożeny Mielnik ze specjalnym udziałem Waldemara Wiśniewskiego, wyjście na spektakl Teatru Piasku Tetiany Galitsyny pt. „Mały Książę” oraz do „Ogrodu Światła - Lampa Aladyna”.

18.6 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia oferty wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki na realizację Programu „Opieka wychowawcza” – edycja 2021, w ramach Funduszu Solidarnościowego w formie:

- **pobytu dziennego – w formie Świetlicy Opiekuńczej,**
- **pobytu całodobowego,**
- **poradnictwa specjalistycznego.**

1) Opieka wychowawcza - pobyt dzienny

Świetlica Opiekuńcza działała od września dwa razy w tygodniu w poniedziałki i środy. Na zajęcia regularnie uczęszczało 12 osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zamieszkujących miasto Katowice. Świetlica działała w siedzibie Dziennych Domów Pomocy Społecznej przy ul. Francuskiej 43. Zajęcia prowadzone były przez dwóch terapeutów w godzinach 14.00-18.00 lub 15.00-19.00. Odkonano 27 spotkań w ramach zajęć na świetlicy. Na zajęcia uczęszczało 12 osób, dla każdej z nich przewidziano 108 godzin. Zajęcia terapeutyczne prowadzone były w dwóch grupach po 6 osób w każdej, dostosowane do uczestników i obejmowały:

- **zajęcia integracyjne**, które miały za zadanie zapoznanie się uczestników, a także rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, pracy w grupie oraz technik twórczego myślenia. Zajęcia odbywały się w formie gier edukacyjnych, quizów, krzyżówek, zabaw stolikowych i gier zręcznościowych, tworzenie przestrzennych budowli z puzzli;
- **zajęcia plastyczne**, rozwijające twórcze myślenie oraz zapoznanie uczestników z nowymi technikami plastycznymi m.in. malowanie na białym papierze farbami temperowymi, lepienie z masy solnej figurek aniołków, wydzieranki o tematyce jesiennej, wykonywanie świątecznych ozdób choinkowych, stroików świątecznych, krótka lekcja tworzenia witrażu, rysowanie pastelami krajobrazów zimowych, tworzenie kolarzu z gazet, lepienie misek z gliny,
- **zajęcia kulinarne**, podczas których uczestnicy mieli okazję wspólnie z terapeutą przygotować naleśniki, ciasto francuskie i tosty, w okresie bożonarodzeniowym uczestnicy upiekli pierniki,
- **zajęcia relaksacyjne**, pomagające wyciszyć się i zrelaksować poprzez słuchanie muzyki i wizualizację,
- **filmoterapia**, wspólne oglądanie filmu przyrodniczego.

Zwieńczeniem zajęć świetlicowych było wspólne wyjście uczestników, rodziców i terapeutów do Pijalni Czekolady E. Wedel na świąteczne warsztaty dekorowania pierniczek. Każdy uczestnik miał do dyspozycji pierniczki, lukier, czekoladę białą i ciemną do udekorowania świątecznego przysmaku. W trakcie zajęć był również słodki poczęstunek, czekolada na gorąco, kawa, herbata. Prowadząca warsztaty przedstawiła również historię Firmy E. Wedel, a także zachęciła do stworzenia indywidualnego projektu plastycznego dotyczącego świątecznych dekoracji.

2) Opieka wytchnieniowa - pobyt całodobowy

W ramach programu „Opieka wytchnieniowa” - pobyt całodobowy, podpisano pięć umów na zapewnienie wsparcia rodzicom/opiekunom, odciążając ich w całodziennej opiece nad osobą niepełnosprawną, zapewniając im opiekę wytchnieniową przez 7 dni. Z wyżej wymienionego wsparcia skorzystało **3** mężczyzn i **2** kobiety. Zatrudnieni opiekunowie zapewnili osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności pomoc w zakresie zdrowia i pielęgnacji i tym samym odciążyli rodziców zmagających się z ciągłym obciążeniem psychicznym i fizycznym. W trakcie trwania turnusu rodzice/opiekunowie dysponowali wolnym czasem własnym, który przeznaczali m.in. na wyjazd, rehabilitację i odpoczynek. W ramach pobytu realizowane były zadania związane z codziennym funkcjonowaniem, pomoc w podstawowych czynnościach domowych i pielęgnacyjnych oraz spędzanie wspólnego czasu w formie zajęć edukacyjnych. Celem pobytu była poprawa jakości życia, zdobycie nowych umiejętności, wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, kompensowanie braków oraz pomoc w czynnościach edukacyjnych.

3) Opieka wytchnieniowa - specjalistyczne poradnictwo

W ramach programu, wsparciem specjalistycznego poradnictwa zostało objętych **30** rodziców/opiekunów osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W okresie sprawozdawczym odbyły się następujące zajęcia ze specjalistami:

- **zajęcia specjalistyczne w formie treningu biofeedback** – zrealizowano dla 10 osób 80 godzin treningów terapią EEG biofeedback. Skorzystało z nich dziesięcioro rodziców. Treningi miały na celu poprawę koncentracji oraz skupienie uwagi. Dla każdego z uczestników została przeprowadzona diagnoza oraz wyznaczono cele treningowe. Czas treningu wynosił 60 min. Widocznym efektem było wyciszenie organizmu oraz lepsze radzenie sobie w sytuacjach stresowych. Rodzice poznali dodatkowo trening relaksacji metodą Jacobsona oraz techniki prawidłowego oddychania. Podczas ostatnich zajęć przeprowadzana była diagnoza, po czym porównano wyniki początkowej i ostatniej sesji treningowej, wyniki wykazywały poprawę koncentracji wśród opiekunów;
- **fizjoterapia** – z fizjoterapii skorzystało **10** rodziców. Zrealizowano 80 godzin fizjoterapii. Z rodzicami zostały przeprowadzone wywiady oraz badania przedmiotowe. Po ustaleniu celów terapii, zostały wdrożone odpowiednie metody oraz techniki fizjoterapeutyczne. Opiekunowie/rodzice skorzystali głównie z terapii manualnej, masażu całościowego, masażu bańką chińską, drenażu limfatycznego. Dodatkowo każde zajęcia przeplatane były ćwiczeniami ruchowymi dobranymi indywidualnie do każdej osoby w zależności od potrzeb i schorzenia oraz ćwiczeniami wzmacniającymi na przyrządach: m.in. rowerek, orbitrek oraz bieżnia. Przeprowadzono również zabiegi z fizykoterapii. Celem zajęć rehabilitacyjnych była poprawa wydolności organizmu i jakości życia oraz podtrzymywanie aktywności fizycznej. Dodatkowo terapię przeciwbólową prowadzono poprzez pracę na punktach spustowych wybranych mięśni. Praca z pacjentami przyczyniła się do poprawy sprawności fizycznej oraz ogólnej kondycji, co w konsekwencji ma korzystny wpływ na codzienne funkcjonowanie.
- **poradnictwo pedagogiczne** - z poradnictwa pedagogicznego skorzystało **7** rodziców. Łącznie w projekcie zrealizowano 56 godzin konsultacji. Celem poradnictwa pedagogicznego dla rodziców osób z niepełnosprawnością było udzielanie porad, wskazówek oraz wszelkich informacji, które okażą się pomocne w rozwiązywaniu specyficznych trudności, jakie napotykają w codziennym życiu. Tematyka konsultacji obejmowała przede wszystkim poprawę świadomości oraz wiedzy dotyczącej zasad higieny. Omawiane były również zagadnienia dotyczące opieki, profilaktyki chorób i pielęgnacji osób niepełnosprawnych. Ponadto specjalistyczne poradnictwo dotyczyło metod rozładowywania i niwelowania napięć seksualnych w zachowaniach społecznych. Udzielano wskazówek dotyczących relacji z osobami bliskimi oraz metod nawiązywania nowych znajomości. Wskazywano możliwości w zakresie stopniowego wyciszania zachowań agresywnych. Prowadzenie poradnictwa pedagogicznego dotyczyło przede wszystkim pomocy w przezwyciężaniu trudności dnia codziennego oraz wpierania rodziców poprzez rozmowy motywujące;
- **indywidualne konsultacje dietetyczne** - z konsultacji dietetycznych skorzystało **20** osób. Zrealizowano w programie 79 godzin usług. Każdy z uczestników miał przeprowadzony wywiad zdrowotno-żywnościowy, analizę składu ciała, poradę dietetyczną, edukacją żywieniową oraz porównawczą analizą składu ciała. Rodzice/opiekunowie otrzymali przepisy na proste i zdrowe przekąski, śniadania, obiady i kolacje.

W związku z dużą potrzebą formy wsparcia, którą jest opieka wytechnieniowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach złożył nowe wnioski na realizację Programu „Opieka wytechnieniowa – edycja 2022”. Otrzymaliśmy środki w wysokości **404 328,00 zł**. Będziemy w ramach Programu świadczyć wsparcie w formie pobytu dziennego oraz pobytu całodobowego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2021 roku wystąpił o środki w ramach Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2022, w ramach Funduszu Solidarnościowego. Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Usługi dedykowane są osobom, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W dniu 31 grudnia 2021 roku, ogłoszono informację o przyznanych środkach na wnioskowany cel – Miasto Katowice otrzyma dotację w wysokości **1 604 817,00 zł** na realizację zadania. Przyznane środki pozwolą zrealizować 37 920 godzin wsparcia asystenckiego dla min. 60 osób. Zadanie będzie realizowane w 2022 roku.

Miasto Katowice w 2021 roku jako jedna z 5 gmin zostało laureatem konkursu „Samorząd PRO FAMILIA 2021” i jako zwycięzca w kategorii największych gmin przyjaznych rodzinie, w ramach nagrody przyznano mu środki finansowe w wysokości **50 000,00 zł**, które zostaną przekazane w ramach darowizny przez Fundację „Orlen” i przeznaczone na zakup 15 sztuk sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, dla dzieci i młodzieży z katowickich rodzin zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

18.7 Współpraca na poziomie regionalnym i krajowym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2021 roku podejmował działania nakierowane na inicjowanie oraz rozszerzanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, jednak ze względu na trwającą pandemię COVID-19, działania te zostały w dużej mierze ograniczone bądź podejmowane w formule online. Działania w opisanym zakresie realizowane w ramach projektów unijnych opisane zostały w poprzednich podrozdziałach.

Pracownicy Ośrodka aktywnie uczestniczyli w realizacji Programu Komendy Miejskiej Policji w Katowicach „**Bezpieczna przystań**”. Katowicki Ośrodek jest partnerem w realizacji ww. przedsięwzięcia. Kluczowym elementem programu były oddziaływania edukacyjne nakierowane na podniesienie poziomu bezpieczeństwa katowickich seniorów. Przybrały one formę cyklu spotkań z seniorami specjalistów z różnych instytucji w ramach „Akademii Bezpiecznego Seniora”. Formuła programu pozwala dotrzeć do dużej grupy seniorów. W ramach zorganizowanych 42 spotkań (w 6 z nich, skierowanych do 230 seniorów brali udział pracownicy tutejszego Ośrodka) uczestniczyło łącznie 1 213 seniorów. Ważnym sposobem docierania do osób w wieku senioralnym było zaangażowanie przedstawicieli różnych instytucji w organizację **VI Katowickiego Święta Seniora**. Pozwoliło ono również, przy wykorzystaniu stanowisk informacyjnych różnych instytucji oraz dystrybucji materiałów informacyjnych (ulotek, informatorów i poradników), wyposażyć seniorów w niezbędne informacje z zakresu bezpieczeństwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2021 r. realizował **program „Wspieraj Seniora”** przeznaczony dla osób starszych w wieku 70 lat i więcej oraz osób poniżej 70. roku życia, którzy zdecydują się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii i zadzwonią na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach **programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów** lub w inny sposób zgłoszą potrzebę objęcia wsparciem. Z programu nie mogły korzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. (szczegółowe informacje w podrozdziale 5.11).

W 2021 r. kontynuowana była współpraca z **Ekumeniczną Fundacją Bethlehem**, która oferuje wsparcie m.in. klientom tut. Ośrodka. Oferta Fundacji jest skierowana do osób w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wsparcia rzeczowego, konsultacji prawnej, wsparcia psychologa. W rejonie objętym działaniami TPPS 4 Fundacja prowadzi Charytatywny Punkt Pomocy Rzeczowej „Otwarta Szafa” (w Katowicach przy ul. Gliwickiej 81).

W 2021 r. Ośrodek kontynuował współpracę z **Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Śląskiego** aktywnie wspierając w przeprowadzenie badań w zakresie wpływu pandemii COVID-19 na działanie służb

pomocy społecznej. Wynikiem jest raport zawierający diagnozę sytuacji społecznej w warunkach zagrożenia COVID-19 oraz rekomendacje praktyczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z organizacjami III sektora. Na terenie miasta Katowice działają dwa Sklepy Socjalne – przy ul. Tysiąclecia 82 (od dnia 10.12.2020 r.) oraz przy ul. Świdnickiej 25 (od dnia 20.12.2021 r.) prowadzone przez Fundację Wolne Miejsce W Sklepach Socjalnych najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogą zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach. Z zakupów w ww. sklepach mogą korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Zadanie jest współfinansowane z budżetu miasta Katowice. Szczegółowe informacje znajdują się w podrozdziale 2.7.

Pod koniec 2021 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach odbyło się spotkanie z przedstawicielem **Stowarzyszenia „Kurka Wodna”**, które prowadzi w Katowicach przy ul. Morcinka 3a (przy wsparciu miasta Katowice) jeden z pierwszych w Polsce sklepów społecznych „Tyle tego”. Sklep społeczny „Tyle tego” jest miejscem, gdzie mieszkańcy mogą oddawać niepotrzebne rzeczy. Do sprzedaży w atrakcyjnych cenach trafiają odpowiednio wyselekcjonowane, sprawdzone, pełnowartościowe rzeczy z darów. Stowarzyszenie prowadzi Centrum Drugiego Obiegu, aby nadać rzeczom, które nie trafiają do sprzedaży, „drugie życie”, w ramach którego działa pracownia naprawy, odnowy i upcyclingu. Ponadto Stowarzyszenie realizuje warsztaty, szkolenia i prelekcje na tematy związane z ochroną środowiska naturalnego, zrównoważonym rozwojem itp. W efekcie ww. spotkania zostały wypracowane zasady współpracy tutejszego Ośrodka ze Stowarzyszeniem „Kurka Wodna” m.in. w zakresie przekazywania darowizn na rzecz konkretnych osób/rodzin potrzebujących wsparcia w postaci asortymentu sklepu. Pokłosiem ww. spotkania było podpisanie na początku 2022 r. porozumienia o współpracy ze Stowarzyszeniem „Kurka wodna”

W ramach kontynuacji dobrej współpracy ze **śląskimi uczelniami** wyższymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach odbywają się praktyki zawodowe studentów.

W I kwartale 2021 r. pracownik MOPS uczestniczył w spotkaniu **Rady Programowej Uniwersytetu Śląskiego**, którego celem było zaktualizowanie zasad współpracy pomiędzy uczelnią a Ośrodkiem.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach odnowił współpracę z **Ochotniczymi Hufcami Pracy w Katowicach**. Celem współpracy jest podejmowanie wspólnych działań w zakresie przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży w przedziale wiekowym 15-25 lat. W dniu 16.02.2021 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli obu instytucji, a następnie w dniu 16.03.2021 r. zawarto pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach a Śląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy porozumienie o współpracy.

Ośrodek podejmuje działania w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych we współpracy z **Powiatowym Urzędem Pracy** oraz **Centrami Integracji Społecznej** (szczegółowe informacje znajdują się w rozdziale X).

Współpraca z różnymi podmiotami podejmowana przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej została szczegółowo opisana w podrozdziale 9.6.

ZAKOŃCZENIE

W 2022 roku Ośrodek planuje skupiać swoją aktywność m.in. na:

- intensywnym wdrażaniu i rozwijaniu, w obliczu nadal obowiązującego reżimu sanitarnego, rozwiązań nakierowanych na podnoszenie – zgodnie z najwyższymi standardami bezpieczeństwa - jakości świadczonych usług dla mieszkańców (także w razie potrzeby online), świadczenia w odpowiednich warunkach sprawnej obsługi oraz zapewnienie niezbędnych informacji mieszkańcom Katowic korzystających ze wsparcia Ośrodka. Szczególnym wyzwaniem natury logistycznej będzie zmiana głównej siedziby Ośrodka – oznaczająca konieczność wdrożenia szeregu działań i rozwiązań pozwalających „płynnie” kontynuować realizację szeregu zadań przez Ośrodek w nowej lokalizacji;
- skutecznym wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania w celu intensyfikacji oddziaływań Ośrodka, skierowanych w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej (ze szczególnym uwzględnieniem środków zewnętrznych, w tym unijnych i ministerialnych), w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców poszczególnych dzielnic Katowic, wspierania osób z niepełnosprawnościami, seniorów;
- wzmacnianiu aktywnej polityki senioralnej (wzbogacaniu i rozszerzaniu oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z partnerami wśród instytucji i organizacji);
- efektywnym, sprawnym dokończeniu operacji przekazywania realizacji zadań dot. obsługi rządowego programu 500+ do ZUS;
- dalszym pogłębianiu współpracy z partnerami zewnętrznymi, m.in. w obszarze pomocy osobom w wieku senioralnym, pomocy osobom w kryzysie bezdomności, w obszarze wspierania rodziny, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, aktywizowania bezrobotnych, w tym przy wykorzystaniu oferty Centrów Integracji Społecznej, sieci sklepów socjalnych, sklepu społecznego;
- pogłębianiu profesjonalizacji oferty wysokospecjalistycznego indywidualnego wsparcia dla mieszkańców miasta Katowice poprzez m.in. poszerzanie i rozwijanie realizowanych usług (m.in. asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, terapeuty środowiskowego, mediacji, animatorów społeczności lokalnej, opieki wytechnieniowej);
- stałym wzmacnianiu systemu wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego, w tym np. w oparciu o realizację oferty Centrów Społecznościowych, Katowickiego Centrum Usług Społecznych, Programów Aktywności Lokalnej czy Centrum Integracji Społecznej we współpracy z przedstawicielami społeczności, organizacjami i instytucjami, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby i zasoby poszczególnych grup społecznych czy społeczności lokalnych;
- zaangażowaniu w procedowanie/wdrożenie kluczowych z perspektywy służb społecznych dokumentów (programów miejskich oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Katowice na lata 2022 – 2027).

ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Struktura zatrudnienia i płace

Na koniec roku **2021 roku** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał łącznie **529** osób w ramach **505,3** etatu.

Przeciętne zatrudnienie roczne wynosiło **492,933 etaty** (bez etatów finansowanych ze środków Unii Europejskiej).

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosiło **4 079,38 zł** (bez środków z Unii Europejskiej).

Spośród **529** pracowników:

- 403 osoby posiadają wykształcenie wyższe (co stanowi 76,1% ogółu zatrudnionych)
- 113 osób posiada wykształcenie średnie,
- 9 osób (w ramach 7 etatów) posiada wykształcenie zawodowe,
- 4 osoby (w ramach 3,25 etatu) posiada wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe.

Wśród pracowników z wyższym wykształceniem na stanowisku konsultanta, psychologa, pedagoga, zatrudnionych było **35** osób, a na stanowisku pracownika socjalnego (starszego specjalisty pracy socjalnej - koordynatora, starszego specjalisty pracy socjalnej, specjalisty pracy socjalnej starszego pracownika socjalnego, pracownika socjalnego) **119** osób. Natomiast pracowników z wykształceniem średnim, zajmujących stanowisko pracownika socjalnego było **19** osób.

Z ogólnej liczby **138** pracowników socjalnych, **120** (w ramach 118,5 etatu) osób zajmuje się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych lub prowadzeniem pracy socjalnej w środowisku.

Na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej) zatrudnione były **23** osoby, a na stanowisku asystenta rodziny (młodszy asystent rodziny, asystent rodziny, starszy asystent rodziny) – **16** osób.

W ośrodkach wsparcia zatrudnionych było **61** osób w tym w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi **23** osoby, w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn **20** osób, w Dziennych Domach Pomocy Społecznej dla Osób Niskofunkcjonujących i Osób z Autyzmem – **18** osób.

W Świetlicach Specjalistycznych, będących placówkami wsparcia dziennego, zatrudnionych było **40** osób.

W Sekcji Mieszkań Chronionych zatrudnionych było **13** osób.

.

ZAŁĄCZNIK 2 – INFORMATYZACJA

W 2021 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach informatyzacji wykonywano następujące prace:

- zakupiono komputery i drukarki oraz wymieniono zużyty już sprzęt komputerowy pracujący w Ośrodku,
- zakupiono nowy serwer w celu wymiany starego urządzenia,
- zakupiono macierz dyskową,
- zakupiono przedłużenie opieki nad oprogramowaniem sieciowym,
- prowadzono bieżące prace konserwacyjne w ramach obowiązujących umów,
- przeprowadzono przegląd oraz dokonano przebudowy i remontu sieci VLAN w jednostkach terenowych na ul. Krakowskiej oraz na ul. Świdnickiej.

W ramach organizacji Ośrodka wdrożono moduł eWnioski. Jest to wygodne narzędzie usprawniające proces składania i rozpatrywania wniosków urlopowych oraz dotyczących pracy w godzinach nadliczbowych (za pośrednictwem przeglądarki internetowej). Jej wykorzystanie ułatwia zarówno pracę pracowników działów kadr, kadry zarządzającej, jak i każdego pracownika Ośrodka. Udostępniono również dla pracowników moduł Elektronicznej Informacji Kadrowej. To wygodne rozwiązanie nie tylko dla pracowników zyskujących swobodny dostęp do swoich danych, ale i dla użytkowników systemu odpowiedzialnych za obsługę obszaru kadr i płac w Ośrodku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach sprawnie realizuje również zadania zapewniając płynne funkcjonowanie elektronicznej administracji.

Główne kanały komunikacji elektronicznej z Ośrodkiem to:

- Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP,
- Portal Informacyjno-Usługowy Emp@tia,
- portal SOW System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON.

Za pośrednictwem usług oferowanych przez portale elektronicznej komunikacji można złożyć wnioski w sprawach o przyznanie świadczeń w zakresie zabezpieczenia społecznego, wsparcia osób niepełnosprawnych, ogólnych do urzędu, dostępu do informacji publicznej oraz innych spraw prowadzonych przez urząd. Możliwość komunikowania się stron za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest szeroko promowana.

Ponadto MOPS Katowice w roku 2021 uruchomił Portal Beneficjenta, za pośrednictwem którego strona ma możliwość zweryfikowania etapu załatwienia sprawy, terminu wypłaty oraz szczegółów realizacji poszczególnych płatności. Dotychczas w Portalu Beneficjenta założyło konta **396** użytkowników.

Elektroniczna forma komunikowania się z Ośrodkiem stale zyskuje na popularności. Z tej formy komunikacji za pośrednictwem portalu Emp@tia skorzystano **4,5** tys. razy. W przypadku wniosków o świadczenie wychowawcze w okresie świadczeniowym 2021/2022 na elektroniczną formę złożenia wniosków zdecydowało się **90%** beneficjentów programu 500 plus.

ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW ZREALIZOWANYCH W 2021 ROKU

Lp.	Zakres rzeczowy remontu		Opis	Wykonanie w 2021 r. (w zł)
	Adres	Obiekt		
1.	ul. Czecha 2	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6, Świetlica Specjalistyczna nr 5, Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 1	Wykonanie prac remontowych w obiekcie.	191 773,91
2.	ul. Orkana 7a	Świetlica Specjalistyczna nr 1	Projekt techniczny pochylni dla osób z niepełnosprawnościami i wymiany wykładzin we wszystkich pomieszczeniach świetlicy i klubu. Wymiana wykładzin we wszystkich pomieszczeniach świetlicy i klubu.	34 212,50
3.	ul. Gliwicka 74a	Świetlica Specjalistyczna nr 3, Mieszkanie Chronione	Projekt techniczny naprawy spękanych ścian działowych, malowania pomieszczeń, montażu platformy dla osób z niepełnosprawnościami do MCH, montażu platformy dla osób z niepełnosprawnościami wraz z zakupem, wykonania wymiany podłoża podwórka na kostkę brukową. Wymiana podłoża na podwórku na kostkę brukową.	296 975,01
4	ul. Świdnicka 35a	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 7, Świetlica Specjalistyczna nr 4	Remont sieci LAN	17 102,10
RAZEM:				540 063,52

ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2022

(zgodnie z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 oraz art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	Potrzeby 2022
OGÓŁEM	132 634 913
Ogółem wydatki bieżące, w tym:	132 234 913
1. Zadania własne	127 789 861
2. Zadania zlecone	4 445 052
Ogółem inwestycje	400 000
1. Zadania inwestycyjne	290 000
2. Zakupy inwestycyjne	110 000

Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze - 85117 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	450 000	
Zakup usług w Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych	450 000	finansowanie pobytu dzieci będących pod opieką pieczy zastępczej w Zakładach Opiekuńczo - Leczniczych

Zwalczanie narkomanii - 85153 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	3 064 785	
Świetlice MOPS	1 013 142	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	2 051 643	3 Świetlice Specjalistyczne, 3 Kluby Specjalistyczne, 1 Świetlica Opiekuńcza

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 85154 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	4 200 797	
Świetlice MOPS	974 561	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	2 014 200	5 Świetlic Specjalistycznych
Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	134 421	Prowadzenie telefonu zaufania oraz punktu informacyjno-konsultacyjnego dla mieszkańców Katowic
Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w formie udzielenia schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet z dziećmi - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	130 634	Udzielenie schronienia wraz z wyżywieniem dla 8 kobiet z dziećmi
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	946 981	koszty utrzymania pomieszczeń, wynagrodzeń zatrudnionych specjalistów świadczących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz pomoc psychologiczną dla dzieci i młodzieży
Centrum Rehabilitacji Społecznej		
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii		

Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego - 85156 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	115 177	
składki opłacane za dzieci przebywające w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych – DOM nr 1 - 12	87 053	123 wychowanków
składki opłacane za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nr 1,2,3 prowadzonych na zlecenie miasta Katowice	28 124	42 wychowanków

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	22 188 950	
Zapewnienie opieki w niepublicznych domach pomocy społecznej	18 725 000	DPS-y mieszczące się na terenie innych powiatów, Rodzinny Dom Pomocy mieszczący się na terenie gminy Katowice dysponujący 8 miejscami
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym - prowadzenie domów pomocy społecznej	3 463 590	prorowadzenie domu pomocy społecznej na terenie Katowic o zasięgu ponadgminnym dla osób w podeszłym wieku

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	12 187 555	
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Przyszań	6 265 259	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych - 88 miejsc
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Zacisze	5 922 296	DPS dla osób w podeszłym wieku - 98 miejsc

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	9 918 271	
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	1 832 577	83 miejsc
Schroniska dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi	1 663 048	126 miejsc
koszty obsługi	821 997	w tym: koszty użyczenia pomieszczeń organizacjom działającym na rzecz pomocy społecznej
remont	46 512	Remonty obiektów przy ul. Czecha 2 i Krakowskiej 138
program dla osób starszych i niepełnosprawnych Grupa wsparcia - "Radość życia -wszystko mogę"	32 180	
w tym zadania inwestycyjne:	40 000	Przebudowa schodów i budowa pochylni obiekt przy u. Orkana 7a- dostosowanie do przepisów ustawy o dostępności
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym - Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej	3 750 000	Prowadzenie 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej i popołudniowych klubów społeczności
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	1 731 957	Realizacja zadań: środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (w tym noclegownie dla mężczyzn, schronisko dla bezdomnych mężczyzn, streetworking)

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	1 863 564	
Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	1 863 564	Środki niezbędne na kontynuację trzech umów w 2022 r. na realizację zadania - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 1). ŚDS CONVIVERE - 25 osób, 2). ŚDS CARITAS - 20 osób, 3). ŚDS PRZYSTAŃ - 34 osoby .

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	795 012	
Dotacja na prowadzenie ŚDS Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	795 012	Środki niezbędne na kontynuację w roku 2022 umowy na zadanie - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. AD VITAM DIGNAM 34 osoby

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 85205 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	363 460	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	363 460	koszt utrzymania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie udzielania pomocy dla ofiar przemocy

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 85205 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	18 000	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	18 000	koszt wynagrodzeń specjalistów realizujących program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej - 85213 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	494 648	
ubezpieczenia zdrowotne	494 648	Ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych do pobierania zasiłku stałego, dla uprawnionych osób bezdomnych realizujących program wychodzenia z bezdomności, dla dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego, dla osób objętych indywidualnym ubezpieczeniem zdrowotnym

Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 85214 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	5 298 976	
świadczenia z pomocy społecznej na bieżące utrzymanie rodzin	5 137 636	Zasiłki i pomoc w naturze
pomoc dla dzieci	2 480	wyprawki szkolne 200, potrzeby dziecka oczekującego na umieszczenie w rodzinie zastępczej 2 280
Projekty socjalne	120 000	Dofinansowanie organizacji Śniadania Wielkanocnego, Dnia Ubogich, organizacji Wigilii oraz przygotowanie paczek na Święta Bożego

		Narodzenia
Zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego	38 860	Wypłaty zasiłków losowych dla około 25 rodzin

Zasiłki stale- 85216 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania w tym:	4 631 645	
zasiłki stale	4 631 645	zasiłki stale dla osób uprawnionych, ilość osób rocznie około 1 041 osób

Powiatowe centra pomocy rodzinie - 85218 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania w tym:	140 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	140 000	Realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej: Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.

Ośrodki pomocy społecznej - 85219 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	22 547 954	
praca socjalna	7 287 637	koszty świadczenia pracy socjalnej dla mieszkańców Katowic
poradnictwo specjalistyczne	103 956	koszt świadczenia poradnictwa specjalistycznego dla osób bezrobotnych
remonty	161 203	Remonty obiektów przy ul. Czecha 2, Krakowskiej 138, Oblatów 24, Dębowej 16c, Łętowskiego 6a
koszty obsługi	14 885 158	Koszty utrzymania i wynagrodzeń pracowników Działów centralnych i Terenowych Punktów Pomocy Społecznej
w tym zakupy inwestycyjne:	110 000	Zakupy informatyczne

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej - 85220 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	2 303 431	
poradnictwo specjalistyczne (Sekcja Psychologiczno-Pedagogiczna)	345 779	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc dla rodzin
Centrum Rehabilitacji Społecznej	530 627	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób zaburzonych psychicznie
OIK - przeciwdziałanie kryzysowi	179 795	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób będących w sytuacji kryzysowej
w tym zadania inwestycyjne:	150 000	Montaż platform przyschodowych w mieszkaniu chronionym – dostosowanie do przepisów ustawy o dostępności
mieszkania chronione dla osób starszych, z upośledzeniem umysłowym i niepełnosprawnych	1 097 230	3 mieszkania przeznaczone dla 20 osób

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	8 975 806	
usługi opiekuńcze	8 212 520	Usługi opiekuńcze świadczyć będą 2 podmioty w 4 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 28 059 godzin.
specjalistyczne usługi opiekuńcze	763 286	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyć będą 2 podmioty w 4 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 2 238 godzin.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	340 342	
zakup usług opiekuńczych-specjalistycznych	75 229	Miesięcznie wykonywane jest około 237 godzin.
usługi specjalistyczne wykonywane przez Centrum Rehabilitacji Społecznej	265 113	Koszty utrzymania i wynagrodzeń dla osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze

Pomoc w zakresie dożywiania - 85230 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	4 267 689	
Posilek dla potrzebujących	1 467 851	Posiłki w Środowiskowych Domach Samopomocy oraz posiłki dla osób starszych i niepełnosprawnych z dowozem do miejsca zamieszkania
Posilek dla potrzebujących	2 436 231	Dożywianie w żłobku i przedszkolu, obiady szkołach
Posilek dla potrzebujących bez wywiadu (bez decyzji)	16 500	Dzieci dożywiane w szkołach - dożywianie bez wywiadu
Dowóz posiłków do szkół	74 375	Dowóz posiłków do szkół
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	272 732	Realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (jadalnie)

Pozostała działalność - 85231 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	90 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	90 000	Realizacja zadań: środki przeznaczone na prowadzenie punktu informacyjnego dla cudzoziemców

Pozostała działalność - 85295 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	215 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	215 000	Realizacja zadań: środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej tj. działalność charytatywna w tym: sklep socjalny, program FEAD i prowadzenie kiosku socjalnego

Wspieranie rodziny - 85504 - zadania własne gminy	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	1 873 852	
Świetlice MOPS	559 669	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Funkcjonowanie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	1 271 898	Koszt wynagrodzeń i działalności Zespołu
remonty	42 285	Remont obiektu przy u. Czecha 2 i Krakowskiej 138

Rodziny zastępcze - 85508 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	9 528 460	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych	672 756	kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Świadczenia dla rodzin zastępczych	4 024 142	świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	32 560	Zakup usług
Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	1 028 615	wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w tym koszty pracodawcy
funkcjonowanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej	1 911 201	koszty wynagrodzeń i funkcjonowania Zespołu

Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu	1 859 186	Przeciętny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej poza Katowicami wynosi 1 800,00 zł. miesięcznie
---	-----------	---

Rodziny zastępcze - 85508 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	732 625	
Dodatek wychowawczy	732 625	Świadczenie w postaci dodatku wychowawczego bez kosztów obsługi
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 85510 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	15 448 582	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówek	350 000	kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu (porozumienia)	450 000	Przeciętny koszt pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej poza Katowicami wynosi 4 300,00 zł. miesięcznie
Zapewnienie opieki dzieciom przez publiczne całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze – DOM 1 – 12	12 648 582	w 12 placówkach liczba osób 150
w tym zadania inwestycyjne:	100 000	Budowa ogrodzenia na pojemniki do segregacji śmieci, przebudowa pomieszczeń pod przyszłe łazienki dla wychowanków
Dotacje celowe – środki na finansowanie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Katowic prowadzonej na zlecenie miasta Katowice	1 900 000	Liczba miejsc w 3 placówkach - 40

Rodziny zastępcze - 85510 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2022	
Ogółem zadania, w tym:	580 332	
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	580 332	Świadczenie w postaci dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego bez kosztów obsługi